

SPRÁVA O HODNOTENÍ ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE
TRENČIANSKA TURNÁ
Koncept

Spracovaná v obsahu a štruktúre podľa **Prílohy č. 5 k zákonu č. 24/2006 Z. z.** o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, upravenej podľa zákona č.408/2011 ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.24/2006

Jún 2015

Obsah

A) ZÁKLADNÉ ÚDAJE	5
A.I Základné údaje o obstarávateľovi	5
A.I.1 Označenie.	5
A.I.2 Sídlo.	5
A.I.3 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie ÚPP a ÚPD	5
A.II Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii	6
A.II.1 Názov.	6
A.II.2 Územie	6
A.II.3 Dotknuté obce.....	6
A.II.4 Dotknuté orgány.	6
A.II.5 Schvaľujúci orgán.	7
A.II.6 Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice.....	7
B) ÚDAJE O PRIAMYCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	8
B.I Údaje o vstupoch	8
B.I.1 Pôda.....	8
B.I.2 Voda, z toho voda pitná, úžitková, zdroj vody (verejný vodovod, povrchový zdroj, iný), odkanalizovanie.	15
B.I.3 Suroviny - druh, spôsob získavania.	17
B.I.4 Energetické zdroje.....	17
B.I.5 Nároky na dopravu a inú infraštruktúru.	19
B.II Údaje o výstupoch	21
B.II.1 Ovzdušie - hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií.	22
B.II.2 Voda - celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (recipient, verejná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania.	24
B.II.3 Hluk a vibrácie (zdroje, intenzita).	28
B.II.4 Žiarenie a iné fyzikálne polia (tepelné, magnetické a iné - zdroj a intenzita).	28
B.II.5 Dopĺňujúce údaje (napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny).	29
C) KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	30
C.I Vymedzenie hraníc dotknutého územia	30
C.I.1 Vymedzenie riešeného územia.....	30
C.I.2 Širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešeného mesta do systému osídlenia.	30
C.I.3 Záujmové územie	30
C.II Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia.....	32
C.II.1 Horninové prostredie - inžiniersko-geologické vlastnosti, geodynamické javy (napr. zosuvy, seizmicita, erózia a iné), ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery (napr. sklon, členitosť), stav znečistenia horninového-ho prostredia.	32
C.II.2 Klimatické pomery - zrážky (napr. priemerný ročný úhrn a časový priebeh), teplota (napr. priemerná ročná a časový priebeh), veternosť (napr. smer a sila prevládajúcich vetrov).....	36
C.II.3 Ovzdušie.....	37
C.II.4 Vodné pomery - povrchové vody (napr. vodné toky, vodné plochy), podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov (výdatnosť, kvalita, chemické zloženie), vodohospodársky chránené územia, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd.....	39

C.II.5	Pôdne pomery - kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchyllosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd.	40
C.II.6	Fauna, flóra - kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika, chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy, významné migračné koridory živočíchov.	43
C.II.7	Krajina - štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana.	52
C.II.8	Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov [napr. národné parky, chránené krajinné oblasti, navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti], územný systém ekologickej stability (miestny, regionálny, nadregionálny).	58
C.II.9	Obyvateľstvo - demografické údaje (napr. počet dotknutých obyvateľov, veková štruktúra, zdravotný stav, zamestnanosť, vzdelanie), sídla, aktivity (poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo, služby, rekreácia a cestovný ruch), infraštruktúra (doprava, produktovody, telekomunikácie, odpady a nakladanie s odpadmi).	67
C.II.10	Rozbor demografického potenciálu a prognóza vývoja obyvateľstva	71
C.II.11	Výroba a služby	72
C.II.12	Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská.	78
C.II.13	Paleontologické náleziská a významné geologické lokality (napr. skalné výtvory, krasové územia a ďalšie).	81
C.II.14	Iné zdroje znečistenia (hlukové pomery, vibrácie, žiarenie).	81
C.II.15	Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov.	82
C.III	Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti (predpokladané vplyvy priame, nepriame, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, dočasné, dlhodobé a trvalé) podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie	83
C.III.1	Vplyvy na obyvateľstvo - počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činností pre dotknuté obce (napr. podľa názorových stanovísk a pripomienok dotknutých obcí, sociologického prieskumu medzi obyvateľmi dotknutých obcí), iné vplyvy.	83
C.III.2	Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery.	83
C.III.3	Vplyvy na klimatické pomery.	83
C.III.4	Vplyvy na ovzdušie (napr. množstvo a koncentrácia emisií a imisií).	84
C.III.5	Vplyvy na vodné pomery (napr. kvalitu, režimy, odtokové pomery, zásoby).	85
C.III.6	Vplyvy na pôdu (napr. spôsob využívania, kontaminácia, pôdna erózia).	88
C.III.7	Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy (napr. chránené, vzácne, ohrozené druhy a ich biotopy, migračné koridory živočíchov, zdravotný stav vegetácie a živočíšstva atď.).	89
C.III.8	Vplyvy na krajinu - štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny.	89
C.III.9	Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma [napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti], na územný systém ekologickej stability.	89
C.III.10	Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská.	91
C.III.11	Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality.	91
C.III.12	Iné vplyvy.	91
C.III.13	Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi.	91
C.IV	Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie	93
C.IV.1	Návrhy ekostabilizačných opatrení navrhovaných MÚSESom zapracované do KR ÚPN O Trenčianska Turná.	93
C.IV.2	Návrhy ekostabilizačných opatrení zapracovaných do KR ÚPN O Trenčianska Turná.	94

C.IV.3	Špecifické požiadavky.....	96
C.V	Porovnanie variantov zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu vrátane porovnania s nulovým variantom.....	99
C.V.1	Nulový variant.....	99
C.V.2	Porovnanie variantov KR ÚPN O Trenčianska Turná.....	99
C.VI	Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia	101
C.VII	Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení	102
C.VIII	Všeobecne záverečné zhrnutie.....	102
C.IX	Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali, ich podpis (pečiatka).....	103
C.X	Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení.....	103
C.XI	Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa.....	104

A) ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.I ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

A.I.1 Označenie.

Obec Trenčianska Turná

A.I.2 Sídlo.

Obecný úrad

Bánovská 86

913 21 Trenčianska Turná

A.I.3 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie ÚPP a ÚPD

- Oprávnený zástupca obstarávateľa:

Ing. Peter Mikula – starosta obce Trenčianska Turná

Obecný úrad

Bánovská 86

913 21 Trenčianska Turná

- Osoba s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcami a samosprávnymi krajmi (§ 2a stavebného zákona):

Ing. arch. Marianna Bogyová, - reg. č. 295

N. Teslu 4404/1

92101 Piešťany

telefón: 033 7628810, 0905 643 581, e-mail: aabp@aabp.sk

Možné miesto konzultácie:

Obecný úrad Trenčianska Turná

A.II ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCII**A.II.1 Názov.**

Územný plán obce (ÚPN-O) Trenčianska Turná

A.II.2 Územie

Kraj:	Trenčiansky
Okres:	Trenčín
Obec:	Trenčianska Turná
Katastrálne územie:	k. ú. Trenčianska Turná a k.ú. Hámre

A.II.3 Dotknuté obce.

- Mesto Trenčín
- Obec Soblahov
- Obec Mníchova Lehota
- Obec Trenčianske Jastrabie
- Obec Trenčianske Stankovce
- Obec Veľké Bierovce
- Obec Trenčianska Turná

A.II.4 Dotknuté orgány.

Pri spracovaní, prerokovávaní a schvaľovaní Územného plánu obce Trenčianska Turná sú dotknutými orgánmi orgány vyplývajúce z § 140a zákona č.50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.

- Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Trenčíne, ul. Nemocničná 4, 911 01 Trenčín
- Krajské riaditeľstvo HaZZ, M. R. Štefánika 20, 911 49 Trenčín
- Okresný úrad Trenčín, odbor krízového riadenia, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín
- Okresný úrad Trenčín, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín
- Okresný úrad Trenčín , pozemkový a lesný odbor, referát lesný, Nám. Sv. Anny 7, 911 01 Trenčín
- Okresný úrad Trenčín, odbor starostlivosti o životné prostredie - ŠVS
- Okresný úrad Trenčín, odbor starostlivosti o životné prostredie - ŠSOH
- Okresný úrad Trenčín, odbor starostlivosti o životné prostredie - ŠSOO
- Okresný úrad Trenčín, odbor starostlivosti o ŽP, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP kraja, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín
- Okresný úrad Trenčín, odbor výstavby a bytovej politiky, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín
- Krajský pamiatkový úrad Trenčín, Hviezdoslavova 1, 911 01 Trenčín
- Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, Nám. Slobody č. 6, 810 05 Bratislava
- Obvodný banský úrad Prievidza, Matice slovenskej 10, 971 22 Prievidza
- Trenčiansky samosprávny kraj, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín
- Okresný úrad Trenčín, Odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín
- Ministerstvo životného prostredia SR, odbor štátnej geologickej správy, Nám. L. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Dopravný úrad, divízia civilného letectva, Letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava
- Okresný úrad Trenčín, Odbor opravných prostriedkov, referát cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín

A.II.5 Schvaľujúci orgán.

Obečné zastupiteľstvo (OZ) v Trenčianskej Turnej.

A.II.6 Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice.

Vplyvy územnoplánovacej dokumentácie, presahujúce štátne hranice, nie sú.

B) ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

B.I ÚDAJE O VSTUPOCH

B.I.1 Pôda

B.I.1.1 Záber pôdy celkom, z toho zastavané územie (ha, poľnohospodárska pôda, lesné pozemky, bonita), z toho dočasný a trvalý záber.

Poľnohospodárska pôda

Štruktúra poľnohospodárskej pôdy

Štruktúra poľnohospodárskej a lesnej pôdy je nasledovná:

	k.ú. Trenčianska Turná	k.ú. Hámre	výmera ha	podiel v %
Poľnohospodárska pôda:	841,0536	82,3300	923,3836	53,57%
z toho: orná pôda	678,2110	64,9700	743,1810	43,11%
Trvalé trávne porasty	116,3320	13,1300	129,4620	7,51%
Záhrady	29,2053	4,0300	33,2353	1,93%
Ovocné sady	2,6101	0,0000	2,6101	0,15%
Chmeľnice	14,6952	0,2000	14,8952	0,86%

Vykonané zásahy do pôdy v obci Trenčianska Turná

V k.ú. Trenčianska Turná a v k.ú. Hámre nie sú evidované žiadne hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p., avšak v k.ú. Trenčianska Turná a v k.ú. Hámre je vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom a jeho lokalizácia je vyjadrená v grafickej časti.

Bonita pôdy

V zmysle nariadenia vlády SR č.58/2013 Z.z. a prílohy č.2 sa v zozname najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy uvádzajú v katastrálnom území obce nasledovné BPEJ:

1. skupina BPEJ 0122012,
2. skupina BPEJ 0123003, 0202002,
3. skupina BPEJ 0111002, 0211002,
4. skupina BPEJ 0111032, 0211012, 0248002, 0248202, 0248302, 0250002.

Tieto 4 skupiny sú chránené podľa §12 zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy a možno ich dočasne alebo trvale použiť na nepoľnohospodárske účely iba v nevyhnutných prípadoch, ak nie je možné alternatívne riešenie. Celková výmera chránených pôd predstavuje 364 ha.

Nitrátová direktíva

Obec Trenčianska Turná v rámci zraniteľných oblastí (na základe súboru pôdnych, hydrologických, geografických a ekologických parametrov) spadá do kategórie A - produkčné bloky s najnižším stupňom obmedzenia hospodárenia.

Záber poľnohospodárskej pôdy

Z riešenia územného plánu vyplynuli nároky na záber poľnohospodárskej pôdy o celkovej výmere 97,9030 ha. Z tejto výmery dochádza k novým záberom o výmere 21,4252 ha. Na zvyšný záber poľnohospodárskej pôdy boli udelené súhlasy v rámci riešenia pôvodného ÚPN SÚ, jeho Zmien a doplnkov č. 1, Zmien a doplnkov č.2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja aj odsúhlasenie OPÚ Trenčín listom č.2013/00171-02 zo dňa 26.9.2013. Podrobnejšie viď tabuľku vyhodnotenia záberov poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely.

Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely.

V území dotknutom zábermi sa vyskytujú bonitované pôdnoekologické jednotky uvedené v tabuľke vyhodnotenia záberov poľnohospodárskej pôdy. Pre oba varianty je rozsah záberu poľnohospodárskej pôdy rovnaký 21,4252 ha.

Z hľadiska vyhodnotenia perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely predložené riešenie zohľadňuje komplexne najvhodnejšie zatriedenie

predmetných lokalít medzi navrhované a výhľadové z hľadiska požiadaviek na ochranu poľnohospodárskeho pôdneho fondu, z hľadiska požiadaviek obstarávateľa, ich pripravenosti a dopravnej prístupnosti.

Rozvojové lokality sú navrhnuté v nadväznosti na zastavané územie a existujúcu infraštruktúru, teda nebude narušená ucelenosť honov, ani nedôjde k fragmentácii a izolácii poľnohospodárskej pôdy.

Tabuľky vyhodnotenia záberov poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely

Variant I.

lokalita	katastrálne územie	funkčné využitie	úhrnná výmera bloku včítane nepoľnohospodárskej pôdy v ha	výmera poľnohosp. pôdy v lokalite						z toho záber požadovaný v ÚPN-O Trenčianska Turná			užívateľ poľnohospodp. pôdy	vlastník poľnohospod. pôdy	vykonané zásahy do pôdy	udelený súhlas orgánom ochrany poľnohospodárskej pôdy (ha)	
				celkom	BPEJ kód BPEJ	skupina	výmera ha	z toho		výmera	v zast. území obce	mimo zast. územia obce					
								návrh na záber	v zastavanom území obce								
B06N	Tr. Turná	obytné územie	23,36	21,2825			21,2825	0,0000	21,2825	9,7825		9,7825	Poľnohospodárske družstvo, súkromníci, obec	Poľnohospodárske družstvo, súkromníci, obec		11,5000	ZaD1
					.0111002	3	8,8696	0,0000	8,8696			4,2696				4,6000	
					.0112003	5	6,2121	0,0000	6,2121			2,5121				3,7000	
					.0127003	5	6,0083	0,0000	6,0083			2,8083				3,2000	
					.0122012	1	0,1925	0,0000	0,1925			0,1925					
B07N	Tr. Turná	obytné územie	5,0434	5,0433	.0127003	5	5,0433	0,0390	5,0043	0,0000						4,2000	ZaD1
C01bN	Tr. Turná	cintorín a dom smútku	1,1683	1,1684	.0127004	5	1,1684	0,4816	0,6868							2,0117	ÚPN-SÚ
B08N	Tr. Turná	obytné územie	6,0894	5,4035	.0122012	1	5,0694	0,1014	4,9680	0,0000						5,6000	ZaD1
					.0105001	6	0,3341	0,0000	0,3341								
B09N	Tr. Turná	obytné územie	5,4345	4,7466	.0248302	4	4,7466	4,7466	0,0000	0,0000						4,7466	ÚPN-SÚ
B11N	Hámre	obytné územie	5,7103	3,6935	.0248002	4	3,6935	3,6935	0,0000	0,0000						4,4788	ÚPN-SÚ
	Tr. Turná			0,7853	.0211002	3	0,7853	0,0000	0,7853								
B12N	Tr. Turná	obytné územie	6,2817	6,2820	.0248002	4	1,4452	0,0000	1,4452	0,0000					6,2820	súhlas OPÚ TN	
					.0248202	4	3,0762	0,0000	3,0762								
					.0211002	3	1,7606	0,0000	1,7606								
B13N	Tr. Turná	obytné územie s dominanciou vybavenosti	8,3507	8,3507	.0248002	4	0,2073	0,0000	0,2073	8,3507		0,2073			0,0000		
					.0248202	4	3,4783	0,0000	3,4783		3,4783						
					.0211002	3	4,6651	0,0000	4,6651		4,6651						
B14N	Tr. Turná	obytné územie	0,8790	0,5282	.0248002	4	0,4425	0,0000	0,4425	0,5282		0,4425			0,0000		
					.0165002	6	0,0857	0,0000	0,0857		0,0857	0,0000					
R02N	Hámre	športový areál	0,5475	0,5475	.0248002	4	0,5475	0,5475	0,0000	0,0000					0,5475	ÚPN-SÚ	
R06N	Tr. Turná	areál rekreácie, oddychu, úžitková zeleň	11,4009	7,5395	.0250202	5	1,1309	0,0000	1,1309	1,1309		1,1309			0,0000		
					.0271422	7	0,0182	0,0000	0,0182		0,0000	0,0000					

R09N	Tr. Turná	zóna na rekreáciu s možnosťou záhrad, ovocných sádov so záhradnými domčekmi	0,3246	0,3246	.0250202	5	0,0500	0,0000	0,0500	0,0500		0,0500				0,0000	
P05N	Hámre	podnikateľský areál	3,4924	2,3553	.0248502	5	1,4476	0,0000	1,4476	1,5829		0,5702				0,8774	ÚPN-SÚ
					.0248002	4	0,2420	0,0000	0,2420			0,6201				0,0000	
					.0248202	4	0,6657	0,0000	0,6657			0,3926				1,0340	
	Tr. Turná			1,1390	.0248002	4	0,3781	0,0000	0,3781								
					.0248202	4	0,7609	0,0000	0,7609								
V05N	Tr. Turná	tehliarska výroba	9,4005	9,4000	.0248202	4	8,5108	0,0000	8,5108	0,0000					9,4000	ZaD1	
					.0250202	5	0,8892	0,0000	0,8892								
D01N	Tr. Turná	rýchlostná cesta	27,9805	27,1772	.0111032	4	0,8355	0,0000	0,8355	0,0000							ZaD2VÚC
					.0165002	6	1,1789	0,0000	1,1789								
					.0165202	6	0,6962	0,0000	0,6962								
					.0248002	4	2,9634	0,0000	2,9634								
					.0248402	5	0,4547	0,0000	0,4547								
					.0248302	4	2,4717	0,0000	2,4717								
					.0254672	8	0,3745	0,0000	0,3745								
					.0248202	4	10,7499	0,0000	10,7499								
					.0248402	5	5,4623	0,0000	5,4623								
					.0256302	6	1,9901	0,0000	1,9901								
spolu návrh			115,4637	105,7671			99,1021	9,6096	89,4925	21,4252	0,0000	21,4252			50,6780		

Variant II.

lokalita	katastrálne územie	funkčné využitie	úhrnná výmera bloku včítane nepoľnohospodárskej pôdy v ha	výmera poľnohosp. pôdy v lokalite					z toho záber požadovaný v ÚPN-O Trenčianska Turná			užívateľ poľnohospod. pôdy	vlastník poľnohospod. pôdy	vykonané zásahy do pôdy	udelený súhlas orgánom ochrany poľnohospodárskej pôdy (ha)	
				celkom	BPEJ	skupina	výmera ha	z toho								
					kód BPEJ		návrh na záber	v zastavanom území obce	mimo zast. územia obce	výmera	v zast. území obce	mimo zast. územia obce				
B06N	Tr. Turná	obytné územie	23,36	21,2825			21,2825	0,0000	21,2825	9,7825		9,7825	Poľnohospodárske družstvo, súkromníci, obec	Poľnohospodárske družstvo, súkromníci, obec		
					.0111002	3	8,8696	0,0000	8,8696			4,2696				11,5000
					.0112003	5	6,2121	0,0000	6,2121			2,5121				4,6000
					.0127003	5	6,0083	0,0000	6,0083			2,8083				3,7000
					.0122012	1	0,1925	0,0000	0,1925			0,1925				3,2000
B07N	Tr. Turná	obytné územie	5,0434	5,0433	.0127003	5	5,0433	0,0390	5,0043	0,0000						4,2000
C01bN	Tr. Turná	cintorín a dom smútku	1,1683	1,1684	.0127004	5	1,1684	0,4816	0,6868							2,0117
B08N	Tr. Turná	obytné územie	6,0894	5,4035	.0122012	1	5,0694	0,1014	4,9680	0,0000						5,6000
					.0105001	6	0,3341	0,0000	0,3341							ZaD1
B09N	Tr. Turná	obytné územie	5,4345	4,7466	.0248302	4	4,7466	4,7466	0,0000	0,0000						4,7466
B11N	Hámre	obytné územie	5,7103	3,6935	.0248002	4	3,6935	3,6935	0,0000	0,0000			Poľnohospodárske družstvo, súkromníci, obec	Poľnohospodárske družstvo, súkromníci, obec		ÚPN-SÚ
	Tr. Turná			0,7853	.0211002	3	0,7853	0,0000	0,7853							4,4788
B12N	Tr. Turná	obytné územie	6,2817	6,2820	.0248002	4	1,4452	0,0000	1,4452	0,0000						ÚPN-SÚ
					.0248202	4	3,0762	0,0000	3,0762							6,2820
					.0211002	3	1,7606	0,0000	1,7606							súhlas OPÚ TN
B13N	Tr. Turná	obytné územie s prevahou vybavenosti	4,2131	4,2131	.0248202	4	0,3863	0,0000	0,3863	4,2131		0,3863				0,0000
					.0211002	3	3,8268	0,0000	3,8268			3,8268				0,0000
B14N	Tr. Turná	obytné územie	0,8790	0,5282	.0248002	4	0,4425	0,0000	0,4425	0,5282		0,4425				0,0000
					.0165002	6	0,0857	0,0000	0,0857			0,0857				0,0000
R02N	Hámre	športový areál	0,5475	0,5475	.0248002	4	0,5475	0,5475	0,0000	0,0000						0,5475
R06N		areál rekreácie, oddychu, úžitková zeleň	11,4009	7,5395	.0250202	5	1,1309	0,0000	1,1309	1,1309		1,1309				ÚPN-SÚ
					.0271422	7	0,0000	0,0000	0,0000			0,0000				0,0000

R09N	Tr. Turná	zóna na rekreáciu s možnosťou záhrad, ovocných sádov so záhradnými domčekmi	0,3246	0,3246	.0250202	5	0,0500	0,0000	0,0500	0,0500		0,0500				0,0000	
P05N	Hámre	podnikateľský areál	3,4924	2,3553	.0248502	5	1,4476	0,0000	1,4476	1,5829		0,5702				0,8774	ÚPN-SÚ
					.0248002	4	0,2420	0,0000	0,2420			0,6201				0,0000	
					.0248202	4	0,6657	0,0000	0,6657			0,3926				1,0340	
	Tr. Turná			1,1390	.0248002	4	0,3781	0,0000	0,3781								
					.0248202	4	0,7609	0,0000	0,7609								
P08N	Tr. Turná	podnikateľský areál	4,1376	4,1376	.0248002	4	0,2073	0,0000	0,2073	4,1376		0,2073				0,0000	
					.0248202	4	3,0920	0,0000	3,0920			3,0920				0,0000	
					.0211002	3	0,8383	0,0000	0,8383			0,8383				0,0000	
V05N	Tr. Turná	tehliarska výroba	9,4005	9,4000	.0248202	4	8,5108	0,0000	8,5108	0,0000						9,4000	ZaD1
					.0250202	5	0,8892	0,0000	0,8892								
D01N	Tr. Turná	rýchlostná cesta	27,9805	27,1772	.0111032	4	0,8355	0,0000	0,8355	0,0000							ZaD2VÚC
					.0165002	6	1,1789	0,0000	1,1789						Z		
					.0165202	6	0,6962	0,0000	0,6962								
					.0248002	4	2,9634	0,0000	2,9634						Z		
					.0248402	5	0,4547	0,0000	0,4547								
					.0248302	4	2,4717	0,0000	2,4717								
					.0254672	8	0,3745	0,0000	0,3745								
					.0248202	4	10,7499	0,0000	10,7499						Z		
					.0248402	5	5,4623	0,0000	5,4623								
					.0256302	6	1,9901	0,0000	1,9901						Z		
spolu návrh			115,4637	105,7671			99,0839	9,6096	89,4743	21,4252	0,0000	21,4252				50,6780	

Vysvetlivky:

ÚPN-SÚ

- použitie poľnohospodárskej pôdy na iné účely bolo odsúhlasené v pôvodnom územnom pláne sídelného útvaru Trenčianska Turná

ZaD1

- použitie poľnohospodárskej pôdy na iné účely bolo odsúhlasené v zmenách a doplnkoch č.1 k pôvodnému ÚPN-SÚ Trenčianska Turná

súhlas OPÚ TN -použitie poľnohospodárskej pôdy na iné účely bolo odsúhlasené OPÚ Trenčín, list č.2013/00171-02 zo dňa 26.9.2013

ZaD2VÚC

- použitie poľnohospodárskej pôdy na iné účely bolo zahrnuté do riešenia Zmien a doplnkov č.2 ÚPN-VÚC Trenčianskeho kraja

Z

- detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom

Poznámka: Urbanistické bloky, na ktoré ešte neboli spracované podrobnejšie štúdie sú zhodnotené na úrovni podrobnosti vyplývajúcej z územnoplánovacej dokumentácie (napr. proporcie zastavanosti).

Varianty riešenia

Oba varianty sú z hľadiska rozsahu záberov poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely rovnocenné, pretože ide o variovanie funkčného využitia totožného územia Veľké Zajarčie. Oba varianty majú rozvojový charakter.

Variant I.

Vo variante I. je navrhovaný záber v bloku B13N pre účely bývania v rozsahu 8,3507 ha 3. a 4. skupiny BPEJ.

Variant II.

Vo variante II. je navrhovaný záber v bloku B13N pre účely bývania a bloku P08N pre účely výroby a služieb spolu tiež 8,3507 ha 3. a 4. skupiny BPEJ.

Lesný pôdny fond

K záberu **lesných pozemkov** z titulu územného plánu obce Trenčianska Turná. Podľa § 10 z.č.326/2005 Z.z. o lesoch ochranné pásmo lesov tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku a na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby a o využití územia v ochrannom pásme lesa sa vyžaduje aj záväzné stanovisko orgánu štátnej správy lesného hospodárstva.

B.I.2 Voda, z toho voda pitná, úžitková, zdroj vody (verejný vodovod, povrchový zdroj, iný), odkanalizovanie.

B.I.2.1 Voda

Hydrologické pomery

Kataster Trenčianskej Turnej leží v severnej časti v hydrogeologickom rajóne QM 038 – Kvartér Trenčianskej kotliny a príslušné mezozoikum Trenčianskej vrchoviny a v južnej v hydrogeologickom rajóne – Mezozoikum a paleozoikum severozápadnej časti Považského Inovca. Región MG 046 je charakterizovaný prevažne krasovou a krasovo - puklinovou priepustnosťou, región QM 038 má medzizrnovú priepustnosť.

V horských oblastiach s vyššími zrážkovými úhrnmi sa najmä vyskytujú podzemné puklinové vody, v údolí rieky Váhu je podzemná voda obsiahnutá v póroch vysoko priepustných štrkov.

V súbehu s riekou Váh je vybudovaný Biskupický derivačný kanál s vodnou elektrárnou. Je opatrený vodotesným betónovým plášťom, štrkové hrádze kanálu majú hlinité tesniace jadro, nemá prakticky žiadny hydrogeologický vplyv na režim podzemných vôd v Trenčianskej kotline.

Riešené územie patrí do povodia Váhu. Hlavnú hydrologickú os územia tvoria Turniansky a Hukov potok, čo je ľavostranný prítok Turnianskeho potoka. Viaceré kratšie bezmenné pravostranné prítoky ústia do Turnianskeho potoka v obci, významnejším ľavostranným prítokom je Sedličiansky potok, ktorý ústi do Turnianskeho potoka mimo riešené k. ú. Severnej hranice k. ú. sa dotýka v krátkom úseku Soblahovský potok.

Zásobovanie pitnou vodou

V súčasnosti je obec zásobovaná z verejného vodovodu Štvrtok nad Váhom – Selec, v správe Trenčianskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Vodné zdroje, využívané na zásobovanie obce pitnou vodou, ako aj ich ochranné pásma, sa nachádzajú mimo katastra obce. Trenčianska vodárenská spoločnosť a.s. v rámci investičnej akcie (Rozšírenie vodovodu a kanalizácie) plánuje dobudovať vodovodnú sieť v obci.

Vodovod zásobuje vodou ešte obce: Selec, Dobrá, Trenčianske Stankovce a Soblahov. Skupinový vodovod má dĺžku 249,4 km a 50,9 km prípojok. Z celkového počtu obyvateľov je na skupinový vodovod napojených 97 %.

Skupinový vodovod Trenčín je v tejto lokalite zásobovaný hlavne z vodného zdroja Selec I a II s kapacitou 42-68 l.s⁻¹

Tento vodný zdroj zásobuje aj ostatné spomenuté obce, ktorých spotreba je 20 l.s⁻¹

Časť Hámre je napojená na vodný zdroj HUK s výdatnosťou 4-16 l.s⁻¹. V tejto lokalite bol napojený na sieť v Soblahove aj hydrogeologický vrt HG 1. Ďalší prieskum v tejto lokalite predpokladá získanie 3-10 l.s⁻¹. Potrubím DN 175, na ktoré je napojená časť Hámre, tečie do Trenčína v priemere 4,5 l.s⁻¹. Vo výhlade sa predpokladá napojenie Hámrov aj na vodovod v Mníchovej Lehote, ktorý je zásobovaný z prameňa Bysterce I-III, s výdatnosťou 2,5-7 l.s⁻¹

Trenčiansky skupinový vodovod má v celkových bilanciách deficit 60 l.s⁻¹. Pre zabezpečenie dostatočného množstva pitnej vody bol vybudovaný prívod Štvrtok nad Váhom - Trenčín.

Vo výhlade sa uvažuje so zrušením vodných zdrojov Sihoť a Soblahovská, nakoľko nemajú zabezpečené ochranné pásma a aj z dôvodu kvality vody. Trenčiansky skupinový vodovod má 4 tlakové pásma. Takmer celý skupinový vodovod je v I. tlakovom pásme, rovnako aj obec Trenčianska Turná.

Trenčianska Turná bude naďalej zásobovaná zo skupinového vodovodu Trenčín a vodojemu Trenčianske Stankovce o obsahu 2 x 250 m³, s maximálnou hydrostatickou hladinou na kóte 258,0 a s kótou dna 253,0 m.n.m. Časť obce Hámre je zásobovaná potrubím DN 100, ktoré je napojené na prívod DN 175 z prameňa HUK.

Trenčianske vodárne a kanalizácie a.s. upozorňujú, že v rámci dodatku č. 3 ÚPN - SÚ spracovaného pre obec Trenčianske Stankovce bolo vypracované zhodnotenie celej zásobovanej oblasti z hľadiska bilancie potrieb vody a potrebnej akumulácie pre súčasnosť ako aj pre výhľad vzhľadom na uvažovaný rozvoj v obci. Z posúdenia vyplynulo, že pre potreby obcí

Trenčianske Stankovce, Opatovce, Veľké Bierovce a Trenčianska Turná je potrebné zabezpečiť celkovú akumuláciu vody o objeme 1800 m³ t.j. k jestvujúcemu vodojemu 2 x 250 m³ je potrebné dobudovať vodojem 2 x 650 m³. Ďalej v rámci ÚPN-SÚ doplnok č.3 pre obec Trenčianske Stankovce - časť vodné hospodárstvo - boli posúdené i dimenzie jednotlivých prírodných potrubí, na základe ktorých boli navrhnuté rekonštrukcie prívodu vody do vodojemu Trenčianske Stankovce a odberných potrubí do spotrebísk. Vzhľadom na navrhovaný rozvoj žiadajú Trenčianske vodárne a kanalizácie a.s. spracovať nové hydrotechnické posúdenie, ktoré bude rešpektovať nové rozvojové územia každej obce (nové ÚPN jednotlivých obcí), ktorá je zásobovaná zo skupinového vodovodu a zapracovať ako súčasť plánovaného rozvoja a jeho zabezpečenia z hľadiska infraštruktúry. Nakoľko systém zásobovania obce je prepojený s vodovodným systémom okolitých obcí (Trenčianske Stankovce, Veľké Bierovce, Opatovce a Selec) pitnou vodou ako aj systém odvádzania splaškových vôd (doplnený o obec Mníchova Lehota) je vzájomne prepojený, budú údaje z posúdenia a zhodnotenia celej zásobovanej lokality z hľadiska bilancie potrieb vody a akumulácie vodárenských zariadení a ČOV bude záväzný pre všetky dotknuté obce.

Navrhované riešenie

Návrh riešenia vid' kapitolu B.I.5 v smernej a kapitolu E.d.2 v záväznej časti ÚPN O Trenčianska Turná.

Minerálne vody

V katastri obce Trenčianska Turná sa nachádzajú pramene minerálnych vôd lokálneho významu:

Veľká kyslá

sa nachádza asi 3 km juhovýchodne od obce, v hone Lipník. Prameň je upravený drevenými fošňami a je chránený drevenou búdkou. Odberné miesto je kryté prístreškom, je tu osadená ručná pumpa. Minerálna voda sa využíva miestnymi občanmi, je porovnateľná s minerálkami v obchodnej sieti.

Prameň nad Veľkou kyslou

Prameň sa nachádza asi 3 km juhovýchodne od obce, v hone Lipník, asi 200 m od prameňa Veľká kyslá. Prameň je upravený, obložený drevenou guľatinou, chránený drevenou búdkou, na ktorej bola osadená ručná pumpa, ktorá bola zničená. V súčasnosti je odber možný načretím. Okolie je neupravené, lavičky zhnité a polámané. Minerálna voda sa využíva miestnymi občanmi.

Prameň pod Oľšinou

Prameň sa nachádza asi 3,5 km juhovýchodne od obce, v hone Breziny na začiatku eróznej ryhy pod svahom. Prameň nie je upravený, zanáša sa hlinou a opadaným lístím. Odber načretím. Minerálna voda sa nevyužíva.

Malá kyslá

sa nachádza asi 3,5 km juhovýchodne od obce, v hone Breziny v svahu eróznej ryhy. Prameň je upravený, vystužený drevenými fošňami, chránený plechovou búdkou. Odber načretím. Minerálna voda sa využíva turistami a lesnými robotníkmi.

Odkanalizovanie

V súčasnosti je územie obce odkanalizované. Odkanalizovanie je koncepčne riešené skupinovú kanalizáciou obcí Mníchova Lehota, Trenčianska Turná, Opatovce, Trenčianske Stankovce, Veľké Bierovce a Selec so spoločnou ČOV v Trenčianskych Stankovciach.

Dažďová kanalizácia:

Dažďová kanalizácia je vybudovaná, s výnimkou ulíc Za Oravcom, Lúčna, Podlužie, Staničná, 9. Mája, Rozmarínová, Kosmatinská, Javorie, Potôčky, Inovecká, Pri Potoku. Na Hámroch sú to lokality: Hamranská, Kurucká, Dráhy, Na Háji. Z časti sú dažďovou kanalizáciou odkanalizované ulice: Nivka, Vysoká, Oslobodenia, Mládežnícká, Bánovská, Beckovská. V nových uliciach ktoré sú v súčasnosti vo výstavbe sa riešia dažďové vody do vsakov.

V koncepcii dažďovej kanalizácie je kanalizačný systém smerovaný k dvom hlavným dažďovým zberačom po oboch stranách potoka, do ktorých je napojená dažďová kanalizácia.

Zberače sú zaústené do recipientu Turniansky potok, výustnými objektami. Pred zaústením sú realizované dažďové usadzovacie nádrže.

Splašková kanalizácia :

je súčasťou riešenia odkanalizovania obcí :Trenčianske Stankovce, Selec, Veľké Bierovce, Opatovce, Mníchova Lehota. Čistenie odpadových vôd z celej tejto oblasti bude centrálné v spoločnej ČOV, umiestnenej pod obcou Trenčianske Stankovce. Recipient je rieka Váh.

Koncepcia riešenia kanalizácie: základný kanalizačný systém tvorí kmeňová stoka "A". V súčasnosti sú v obciach vedené rozvody inžinierskych sietí a oblasťou preteká viacero potokov. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam a k nepriaznivým spádovým pomerom v niektorých častiach územia, bude nutné realizovať prečerpávacie stanice. Trasa kanalizácie je navrhovaná prevažne v zastavanom území obce, v jestvujúcich spevnených plochách. Len časť kmeňovej stoky medzi časťou Hámre a Trenčianska Turná ja navrhovaná popri Turnianskom potoku. Návrh definitívnej ČOV je predmetom projektu kanalizačnej siete.

Navrhované riešenie

Návrh riešenia vid' kapitolu B.I.6 v smernej a kapitolu E.d.2 v záväznej časti ÚPN O Trenčianska Turná.

B.I.3 Suroviny - druh, spôsob získavania.

Podobne ako v celom Trenčianskom okrese aj v katastri obce sa vyskytujú len nerudné suroviny. Jedná sa o ložisko tehliarskych surovín Trenčianska Turná (výhradné ložisko nevýhradného nerastu), ktoré doteraz nie je otvorené. Plocha ložiska sa v súčasnosti využíva ako poľnohospodárska orná pôda.

Toto ložisko eviduje Obvodný banský úrad (OBÚ) v Prievidzi ako:

- dobývací priestor Trenčianska Turná a chránené ložiskové územie Trenčianska Turná, výhradného ložiska tehliarskych surovín, ktorého ochranu zabezpečuje obec Trenčianska Turná. Toto ložisko eviduje Štátny geologický ústav D. Štúra ako výhradné ložisko s určeným DP (553),

okrem toho v predmetnom území:

- eviduje staré banské diela,
- eviduje skládky odpadov
- má zaregistrované zosuvy
- nie je určené prieskumné územie pre vyhradený nerast.

Návrh územného plánu vychádzal z podkladov o zistených a predpokladaných výhradných ložiskách podľa § 15 ods. 1 a ods.2 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov.

Lokalita D03V Močiar - územie prieskumu termálnych vôd

Lokalita sa nachádza na západnom okraji katastrálneho územia a je v územnom pláne navrhnutá ako výhľadová lokalita pre prieskum termálnych vôd. Zatiaľ je ponechaná v pôvodnom využití (poľnohospodárska pôda) ako rezerva bez bližšieho určenia funkčnej náplne. Po zrealizovaní skutočností ohľadom kvality, výdatnosti a technických možností využitia termálnych zdrojov bude možné uvažovať o stanovení využitia územia. Potenciál lokality, jej dobrá prístupnosť predurčujú túto lokalitu využiť pre potreby regionálneho až nadregionálneho významu. Zatiaľ bude možné v území realizovať iba objekty a zariadenia súvisiace s prieskumom a využitím termálnych vôd.

Pre výstavbu a rozvoj obce nie je predpoklad potreby špeciálnych surovín, preto je možné uvažovať s domácimi surovinami i kapacitami.

B.I.4 Energetické zdroje.

B.I.4.1 Zásobovanie zemným plynom

Jestvujúci stav.

Cez katastrálne územie obce, mimo zastavané územie, prechádza Považský VTL plynovod DN 300,PN 2,5 MPa.

Obec Trenčianska Turná je zásobovaná zemným plynom z tohto plynovodu. Prívod zemného plynu do regulačnej stanice je zabezpečený cez VTL pripojovací plynovod DN100 PN25. Regulačná stanica je umiestnená v obci Trenčianska Turná s výkonom 2000 m³/h (RS 2000/100 kPa), z ktorej je vedená obcou STL1 distribučná sieť s max. prevádzkovým tlakom PN 100 kPa aj do časti Hámre.

Na konci roku 1992 bola ukončená plynifikácia obce. Bola plynifikovaná aj časť Hámre .V súčasnosti je plynifikácia rodinných domov na cca 90 %. Jestvujúce podniky sú plynifikované na 40 %. Rozsah vybudovaných plynovodných rozvodov :

materiál	profil	dĺžka
oceľ	DN 50 mm	110 m
oceľ	DN 80 mm	5937 m
oceľ	DN 100 mm	1 489 m
oceľ	DN 150 mm	522 m
lineárny polyetylén	DN 160 mm	1 660 m

Na vykurovanie, prípravu TUV varenie a technologické účely sa bude používať zemný plyn.

Na jestvujúcu plynovodnú sieť nie je možné napojiť ďalšie prevádzkové jednotky bez vybudovania nových plynárenských zariadení.

Navrhované riešenie

Návrh riešenia vid' kapitolu B.I.4 v smernej a kapitolu E.d.2 v záväznej časti ÚPN O Trenčianska Turná.

B.I.4.2 Zásobovanie elektrickou energiou

Jestvujúci stav

VVN a VN

Katastrom obce Trenčianska Turná prechádzajú nasledovné vedenia VVN a VN:

Vedenie č. 8758, VVN 110 kV, trasované severozápadným okrajom obce

Vedenie č. 8750, 8740, VVN 110 kV, trasované južným okrajom obce

Vedenie č. 447, VN 22 kV, trasované severozápadným okrajom obce

Vedenie č. 447-odbočka, VN 22 kV, trasované v južnej časti obce

Z vedení č.447 VN, 22 kV sú vyvedené odbočky z ktorých je dotovaná elektrická sieť obce prostredníctvom intravilánových 22 kV vzdušných aj káblových liniek ústiach do jednotlivých distribučných trafostaníc obce 22kV situovaných v miestach príslušného odberu. Ide o tieto transformačné stanice:

p.č.	umiestnenie	číslo trafostanice	výkon kVA	prevedenie
k.ú. Trenčianska Turná				
1	Tr. Turná	62-92	630	stožiarová
2	Tr. Turná, Tel. ústredňa	62-202	630	kiosk
3	Tr. Turná, za Kult. Domom	62-91	400	kiosk
4	Tr. Turná, Hlavná križovatka	62-201	630	kiosk
5	Tr. Turná, RD vo výstavbe	vo výstavbe	400	kiosk
6	Mlyn Trenčan	62-206	160	stožiarová
7	Mlyn Trenčan	62-205	160	stožiarová
8	Mlyn Trenčan	62-210	400	stožiarová
9	Tr. Turná	62-203	250	stožiarová
10	Tr. Turná	62-211	630	stožiarová
11	Tr. Turná	62-212	630	stožiarová
12	Tr. Turná Ihrisko	62-207	100	stožiarová

k.ú. Hámre				
13	Hámre	62-101	100	stožiarová
14	Hámre	62-103	160	kiosk
15	Hámre Družstvo	62-102	100	stožiarová

Existujúce trasy VN a VVN vedení a osadenie transformačných staníc sú vyznačené v situáciách, ktoré sú súčasťou ÚP.

Elektrifikácia obce

Elektrifikácia bola zrealizovaná formou vzdušnej siete, v nových stavebných obvodoch obce prostredníctvom podzemných elektrických rozvodov.

Občianska, bytová a podnikateľská vybavenosť sú zásobované z viacerých trafostaníc, ktoré sú rovnomerne rozložené po obci. Trafostanice pokrývajú výkonovo požiadavky zásobovania elektrickou energiou. V niektorých trafostaniciach je ešte rezervný výkon, niektoré sa dajú rekonštruovať na vyššie výkony, čo umožní pokrývať zvýšené nároky na odbery v obci.

Prevádzkovateľom elektrickej siete v obci je Západoslovenská energetika a.s.

Navrhované riešenie

Návrh riešenia vid' kapitolu B.I.2 v smernej a kapitolu E.d.2 v záväznej časti ÚPN O Trenčianska Turná.

B.I.5 Nároky na dopravu a inú infraštruktúru.

B.I.5.1 Súčasný stav

B.I.5.2 Letecká doprava

V blízkosti katastra obce Trenčianska Turná sa nachádza letisko Trenčín. Časť katastrálneho územia obce sa nachádza v ochranných pásmach letiska, určených Leteckým úradom Slovenskej republiky rozhodnutím zn. 9081/313-2802-OP/2010 zo dňa 09.05.2011. Podrobný popis týchto ochranných pásiem je v kapitole B.i.8.1 v smernej časti KR ÚPN O a v kapitole E.h.7.1 záväznej časti KR ÚPN O, ich územný priemet je zrejmý z grafickej časti KR ÚPN O.

B.I.5.3 Železničná doprava

Katastrálnym územím obce Trenčianska Turná prechádza jednokoľajová, neelektrifikovaná železničná trať Trenčín - Chynorany. Z hľadiska rozvojových zámerov ŽSR je táto trať stabilizovaná a výhľadovo sa počíta s modernizáciou železničnej trate bez zmeny trasovania trate.

B.I.5.4 Cestná doprava

Širšie dopravné väzby

Katastrálnym územím obce prechádzajú cesty:

- cesta prvej triedy I/50 v trase - Drietoma - Trenčianska Turná - Mníchova Lehota. Cesta sa zo západnej strany napája na diaľnicu D1 (Bratislava – Žilina) z východnej strany pokračuje v smere Bánovce nad Bebravou a Zvolen (E572).
- cesta druhej triedy II/507 v trase - Beckov – Trenčín, za obcou Trenčianska Turná sa napája na cestu I/50
- cesta tretej triedy III/50762 v trase - Trenčín - Trenčianska Turná - Mníchova Lehota;
- cesta tretej triedy III/50775 v trase - križovatka s M/507 62 Trenč. Turná - križovatka s II/507 Trenč. Turná, v zastavanom území prechádza táto cesta ako:

Bánovská	asfaltová, jednostranný chodník z betónovej zámkovej dlažby
Staničná	asfaltová, bez chodníkov
Trenčianska	asfaltová, jednostranný chodník z betónovej zámkovej dlažby

- cesta tretej triedy III/507 75 v trase - križovatka s M/507 62 Trenč. Turná - križovatka s II/507 Trenč. Turná, v zastavanom území prechádza táto cesta ako:

Beckovská	asfaltová, obojstranné chodníky z bet. veľkoplošných dlaždíc, zámkovej dlažby aj

	asfaltové

Poznámka: Rozhodnutím MDVRR SR číslo 10755/2015/C212-SCDPK-21695 s platnosťou od 1.5.2015 prichádza k prečíslovaniu ciest III. triedy, na základe ktorého príde k nasledovnej zmene:

- cesta III/507 75 bude značená ako 1892
- cesta III/507 62 bude značená ako 1885

Vzhľadom k vysokej rozpracovanosti územného plánu je v koncepte používané pôvodné značenie, nové značenie bude premietnuté do ďalších krokov spracovania tejto dokumentácie.

Sieť miestnych komunikácií

Časť Trenčianska Turná

1.Mája	asfaltová, obojstranné asfaltové chodníky
9.Mája	spevnená (asfalt), obojstranné chodníky z betónových veľkoplošných dlaždíc
9.Líp	asfaltová, obojstranné chodníky z betónových veľkoplošných dlaždíc
Cintorínska	asfaltová, jednostranný asfaltový chodník
Družstevná	asfaltová, bez chodníkov
Družstevná 2	asfaltová, bez chodníkov
Hornomajerská	asfaltová, obojstranné chodníky zo zámkovej dlažby
Horný majer	asfaltová, jednostranný chodník zo zámkovej dlažby
Hukova	asfaltová, obojstranné chodníky zo zámkovej dlažby
Inovecká	asfaltová, obojstranné chodníky z betónových veľkoplošných dlaždíc, betónu a asfaltu
Javorie	asfaltová, obojstranné chodníky z betónových veľkoplošných dlaždíc
Kosmatinská	asfaltová, obojstranné chodníky zo zámkovej dlažby
Lúčna	asfaltová, obojstranné chodníky z betónových veľkoplošných dlaždíc
Mládežnícka	asfaltová, obojstranné chodníky zo zámkovej dlažby, v úseku pri obecnom úrade je komunikácia pešia
Nivka	asfaltová, obojstranné chodníky z betónových veľkoplošných dlaždíc
Obchodná	asfaltová, jednostranný chodník zo zámkovej dlažby
Oslobodenia	asfaltová, bez chodníkov
Pažiť	štrková, bez chodníkov
Podlužie	asfaltová, jednostranný chodník z betónových veľkoplošných dlaždíc, v časti bez chodníkov
Potôčky	asfaltová, obojstranné chodníky z betónových veľkoplošných dlaždíc
Pri potoku	asfaltová, bez chodníkov
Rozmarínová	asfaltová, jednostranný chodník z betónových veľkoplošných dlaždíc
Samuela Timona	asfaltová, obojstranné chodníky z betónových veľkoplošných dlaždíc
Školská	asfaltová, obojstranné chodníky zo zámkovej dlažby
Vysoká	asfaltová, obojstranné asfaltové chodníky, v časti asfaltová, jednostranný chodník zo zámkovej dlažby
Za Oravcom	asfaltová, obojstranné chodníky zo zámkovej dlažby a asfaltové
Za záhradou	asfaltová, jednostranný chodník zo zámkovej dlažby
Za záhradou 1	asfaltová, obojstranné chodníky zo zámkovej dlažby
Zajarčie	asfaltová, jednostranný chodník zo zámkovej dlažby
Železničná	asfaltová, jednostranný chodník zo zámkovej dlažby

časť Hámre

Dráhy	asfaltová, bez chodníkov
Hájová	asfaltová, bez chodníkov
Hamranská	asfaltová, bez chodníkov
Kurucká	asfaltová, bez chodníkov

Pod Hájom	asfaltová, bez chodníkov
Špitálky	asfaltová, bez chodníkov
Záhrady	asfaltová, bez chodníkov, v časti nespevnená

Statická doprava

Statická doprava je v súčasnosti na území obce pokrytá:

- parkoviskami pri viacbytových domoch
- parkoviskami pri objektoch občianskej vybavenosti
- parkoviskami pri plochách výroby
- parkovacími miestami na pozemkoch rodinných domov
- garážami na pozemkoch rodinných domov

Hromadná doprava

Hromadná doprava v obci je zabezpečená železničnou dopravou a cestnou dopravou prostredníctvom SAD. V obci sa nachádzajú štyri autobusové zastávky v časti Trenčianska Turná a jedna v časti Hámre.

Cyklistické a pešie trasy

V obci sú niektoré krátke úseky peších komunikácií (pri obecnom úrade), inak je peší pohyb realizovaný sieťou chodníkov, alebo zmiešaného pohybu po komunikáciách. Cyklistický pohyb je po cestách.

Dopravná vybavenosť

Dopravná vybavenosť na území obce pozostáva z autobusových zastávok a čerpaciej stanice PH.

B.I.5.5 Návrh dopravného riešenia

Návrh riešenia vid' kapitolu B.I.1 v smernej a kapitolu E.d.1 v záväznej časti ÚPN O Trenčianska Turná.

B.II ÚDAJE O VÝSTUPOCH

Zmenené územno-technické, hospodárske a sociálne predpoklady, na ktorých základe bola navrhnutá koncepcia predchádzajúceho územného plánu sídelného útvaru pre Obec Trenčianska Turná sú premietnuté do koncepcie predmetného územného obce Trenčianska Turná. Rozvojové zámery vo všetkých funkčných celkoch obce majú vplyv na vývoj v oblasti demografie, hospodárskej základne a tým aj na nároky na zabezpečenie tohto rozvoja po stránke dopravnej, technickej infraštruktúry, územnej a v oblasti životného prostredia.

Realizácia uvedených zámerov môžu vyvolať zmeny v nasledovných oblastiach:

- znečisťovania ovzdušia,
- spotreby vody, množstva odpadových vôd
- nakladania s odpadmi
- zaťaženia hlukom a vibráciami,
- žiarenia a iných fyzikálnych polí
- zásahu do krajiny

Variantnosť riešenia

Variant I.

Vo variante I. je variovaná návrhová plocha tvorená blokom B13N (lokalita Veľké Zajarčie) a výhľadová plocha blokom P07V (lokalita Malé Zajarčie).

V pôvodnom územnom pláne sídelného útvaru bola lokalita Veľké Zajarčie vyčlenená ako rezerva pre rozvoj bývania, v územnom pláne VÚC Trenčianskeho kraja je vedená ako výhľadová lokalita pre rozvoj bývania.

Územný plán obce vo variante I. navrhuje toto územie v návrhovom období ako obytné územie blok B13N, do ktorého je umiestnená vo východnej strane funkcia bývania prepojená na rovnakú funkciu v časti Zajarčie - Santovci. V západnej časti lokality sú potom plochy s prevahou občianskej vybavenosti, ktoré v južnej časti lokality prechádzajú do plôch

polyfunkčných, striedajúcich bývanie a vybavenosť. Plochy vybavenosti budú použité najmä na saturovanie potrieb základnej vybavenosti vyplývajúcej z nárastu počtu obyvateľov, je tu však aj priestor pre vyššiu vybavenosť. Bývanie sústredené do južnej časti územia vytvára predpoklady vytvorenia aj viacbytovej málopodlažnej výstavby v zeleni, ktorá bude priestorovo prepojená na zeleň pozdĺž Turnianskeho potoka.

Rozdielnosť oproti variantu II. je v dôraze na funkciu bývania a hlavne vo vytvorení plôch pokrývajúcich potreby základnej občianskej vybavenosti, ktoré vyplynú z predpokladaného nárastu počtu obyvateľov a to v kontakte a prelínaní s obytným územím v rámci bloku B13N.

Výhľadová plocha výroby v lokalite Malé Zajarčie blok P07V je rozlohou vymedzená menšia než v lokalite II.

Variant II.

Vo variante II. je variovaná návrhová plocha Veľkého Zajarčia rozdelená na 2 návrhové časti: P08N a B13N. Plocha výroby vo výhlade P07V v Malom Zajarčí je väčšia v porovnaní s variantom I.

V pôvodnom územnom pláne sídelného útvaru bola táto lokalita vyčlenená ako rezerva pre rozvoj bývania, v územnom pláne VÚC Trenčianskeho kraja je vedená ako výhľadová lokalita pre rozvoj bývania.

Územný plán obce vo variante II. navrhuje v severnej časti lokality Veľké Zajarčie plochy výroby (blok P08N), v južnej časti lokality vybavenosť (blok B13N).

Výhľadová plocha výroby v lokalite Malé Zajarčie blok P07V je rozlohou väčšia než vo variante I.

Rozdielnosť oproti variantu I. je v dôraze na rozvoj plôch výroby v bloku P08N, vrátane väčšej rezervnej plochy v severnej časti územia (blok P07V). V južnej časti (blok B13N) sú hlavne plochy pokrývajúce potreby základnej vybavenosti, ktoré vyplynú z predpokladaného nárastu počtu obyvateľov.

B.II.1 Ovzdušie - hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií.

Zdroje znečistenia ovzdušia sú prírodného a antropogénneho pôvodu.

Z hľadiska ochrany ovzdušia na území Trenčianskeho kraja sa nachádza zóna Trenčiansky kraj, v ktorej územie mesta Trenčín bolo zaradené do oblasti riadenia kvality ovzdušia (pre, PM_{10}), t. j. do oblasti vyžadujúcej si osobitnú ochranu, podľa § 9 zákona o ovzduší. Pre územie mesta Trenčín bol v roku 2004 vypracovaný Integrovaný program na zlepšenie kvality ovzdušia (pre znečisťujúcu látku PM_{10} - suspendované častice).

Na monitorovacej stanici SHMÚ v Trenčíne, kde sú monitorované základné znečisťujúce látky a prízemný ozón, nebolo v roku 2005 zaznamenané prekročenie limitných hodnôt ZL okrem PM_{10} . K celkovému znečisteniu PM_{10} prispievajú hlavné lokálne zdroje ako sú predovšetkým doprava, domáce kúreniská na tuhé palivá, suspenzia a resuspenzia častíc z nedostatočného čistenia komunikácií, prach miestnych stavenísk a skládok, veterná erózia nespevnených povrchov a taktiež malé a stredné priemyselné zdroje bez náležitej odlučovacej techniky. Od roku 2004 bol zaznamenaný významnejší pokles emisií SO_2 a mierny pokles emisií emisiách NO_2 , oproti tomu v tomto období je sledovaný výraznejší nárast emisií CO.

Veľké zdroje znečisťovania ovzdušia (VZZO).

Podľa podkladov Okresného úradu Trenčín Odboru starostlivosti o životné prostredie oddelenia štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja štátnej správy ochrany ovzdušia a prevencie závažných priemyselných havárií sa v katastri obce Trenčianska Turná veľký zdroj znečisťovania ovzdušia nenachádza. Podľa webstránky Obvodného úradu ŽP Trenčín, Stále pracovisko Bánovce nad Bebravou (<http://www.bn.ouzp.sk/ovzdusie.html>) sa nachádza v území nachádza takýto zdroj:

Poľnohospodárske družstvo Trenčianska Turná – chov hovädzieho dobytku. Keďže v poskytnutých materiáloch Okresného úradu Trenčín je toto uvedené medzi strednými zdrojmi, je zrejme táto informácia už neaktuálna.

Stredné zdroje znečisťovania ovzdušia.

Do tejto kategórie sú zaradené zdroje podľa dosahovaného energetického výkonu (0,3 MW-50 MW) a technologické zdroje, ktoré sú zaradené do kategórie stredných zdrojov na základe prevádzkovej činnosti v zmysle zákona o ochrane ovzdušia. V obci Trenčianska Turná sa nachádzajú tieto stredné zdroje znečistenia ovzdušia:

ASKO - NÁBYTOK, spol. s r.o.	Plynové nástrešné vzduchotechnické jednotky
ASKO - NÁBYTOK, spol. s r.o.	Dieselagregát Scania
Eni Slovensko, spol. s r.o.	Čerpacia stanica PHM Trenčianska Turná
Obec Trenčianska Turná	Plynová kotolňa
Poľnohospodárske družstvo Trenčianska Turná	Chov ošípaných Hámre
Poľnohospodárske družstvo Trenčianska Turná	Plynová kotolňa
Poľnohospodárske družstvo Trenčianska Turná	Chov hovädzieho dobytky
Poľnohospodárske družstvo Trenčianska Turná	Chov ošípaných Tr. Turná
Základná škola s materskou školou Samuela Timona	Plynová kotolňa ZŠ a MŠ

Malé zdroje znečisťovania ovzdušia.

Na území je evidovaných a platiacich cca 30 malých zdrojov znečisťovania ovzdušia, sú to poväčšine prevádzky a zariadenia, ktoré využívajú energetický zdroj s výkonom menším ako 0,3 MW na vykurovanie a pri svojej prevádzkovej činnosti.

Líniovým zdrojom znečisťovania ovzdušia je existujúca cestná doprava, a to na frekventovanej ceste E I/50 a ceste II/507, a s tým súvisiace koncentrácie prízemného ozónu, NO_x a zvýšený prашný spád. Jestvujúce dopravné komunikácie svojím vplyvom okrem prírodných ekosystémov značne ohrozujú aj obytné prostredie (intravilán). miestne komunikácie, prechádzajúce cez katastrálne územie obce. V tejto oblasti sa kumulujú negatívne vplyvy dopravy, výroby a bývania. V jej dôsledku dochádza k veľkému znečisťovaniu ovzdušia oxidmi dusíka, oxidom uhoľnatým, uhlíkovodíkmi ako aj k veľkej sekundárnej prašnosti. Dopravná komunikácia má vplyv nielen na prírodné ekosystémy ale do značnej miery ohrozuje aj obytné prostredie (intravilán). Ako negatívny jav môžeme uvažovať aj navrhovanú rýchlostnú cestu R2.

Celá obec Trenčianska Turná je plynofikovaná a tým sa do značnej miery znížil negatívny vplyv na kvalitu ovzdušia z lokálnych kúrenísk. Určitý negatívny vplyv môže mať zvyšujúci sa podiel domácností vykurovaných drevom, nakoľko obyvatelia z ekonomických dôvodov aj v plynofikovaných obciach volia kombinované vykurovanie plynom a drevom.

B.II.1.1 Zásady ochrany ovzdušia v územnom pláne obce

Územný plán je navrhnutý s rešpektovaním ustanovení zákona 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov, vrátane súvisiacich vykonávacích vyhlášok. V jednotlivých príslušných kapitolách navrhuje dodržať nasledovné zásady ochrany ovzdušia:

- vo všetkých funkčných lokalitách výroby uvažuje len s možnými strednými a malými zdrojmi znečistenia.
- v areáloch výroby odporúča zavádzanie programov na znižovanie množstva základných znečisťujúcich látok
- v záväzných regulatívoch pre výrobné územia je uvádzané, že nie je možné umožniť etablovať v týchto funkčných plochách podniky s veľkými zdrojmi znečistenia
- základný komunikačný systém je navrhnutý tak, aby čo najúčinnšie vylúčil negatívne vplyvy dopravy na životné prostredie - najmä situovanie tranzitnej dopravy cesty R2, I/50, či výhľadová prekládka cesty II/507 mimo zastavané územie
- navrhuje zabezpečiť výsadbu ako aj následnú starostlivosť o ochrannú a izolačnú zeleň v blízkosti železničných tratí, frekventovaných komunikácií a v blízkosti výrobných a poľnohospodárskych areálov

Porovnanie variantov

Pri dodržaní záväzných regulatívov územného plánu a príslušných právnych predpisov realizácia zámerov územného plánu ani v jednom variante neovplyvní životné prostredie v oblasti znečistenia ovzdušia nad povolené parametre.

B.II.2 Voda - celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (recipient, verejná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania.

B.II.2.1 Zásobovanie vodou

Zásobovanie nových lokalít (blokov) bude predĺžením jestvujúcej rozvodnej siete. Vodovodné potrubie bude zabezpečovať potrebu pitnej a úžitkovej vody pre obyvateľstvo, výrobu a požiaru potrebu. Vodovodné vetvy musia byť v maximálnej miere zokruhované, aby bola zabezpečená pravidelná dodávka vody a tlakové pomery v sieti.

Návrh zásobovania vodou

Výpočet potreby vody je prevedený podľa zákona 684/2006 na výpočet potreby vody pri navrhovaní vodovodných a kanalizačných zariadení a posudzovanie výdatnosti vodných zdrojov.

Návrh riešenia vid' kapitolu B.I.5.2 v smernej časti ÚPN O Trenčianska Turná.

Porovnanie variantov

Vzhľadom na skutočnosť, že výpočet potreby vody je v súčasnosti orientačný v oboch variantoch z nasledovných dôvodov:

- nie je jasná proporcia bývania a občianskej vybavenosti v bloku B13N,
  - nie je presne jasné, ktorú občiansku vybavenosť bude potrebné etablovať v bloku B13N
  - nie je jasné presné zameranie výroby a služieb v bloku P08N,
- nie je možné s istotou posúdiť, ktorý variant je z hľadiska potreby pitnej vody vhodnejší.

B.II.2.2 Kanalizácia

V súčasnosti je územie obce odkanalizované. Odkanalizovanie je koncepčne riešené skupinovú kanalizáciou obcí Mníchova Lehota, Trenčianska Turná, Opatovce, Trenčianske Stankovce, Veľké Bierovce a Selec so spoločnou ČOV v Trenčianskych Stankovciach.

Návrh odkanalizovania

Koncepcia odvádzania a likvidácie splaškových odpadových vôd z plánovaných rozvojových plôch je riešená v súlade s ust. § 36 ods. 1 zákona č. 364/2004 Z.z., t.j. napojením na existujúcu kanalizačnú sieť s následným prečistením v ČOV, následne do definitívnej ČOV.

Z hľadiska odvádzania zrážkových vôd ÚPN O preferuje princíp zadržiavania zrážkových vôd v riešenom území s maximálnym využitím disponibilnej infiltračnej schopnosti.

Návrh riešenia vid' kapitolu B.I.6.2 v smernej časti ÚPN O Trenčianska Turná.

Kvalita vyčistenej vody

Definitívna ČOV musí byť nadimenzovaná na kvalitu vyčistenej vody vyplývajúcu z platného znenia zákonov a noriem. ČOV bude dimenzovaná tak, že všetky limitné hodnoty budú splnené a budú zodpovedať platnému vodoprávnemu povoleniu.

Porovnanie variantov

Detto porovnanie variantov pre potrebu vody.

B.II.2.3 Odpady - celkové množstvo (t/rok), spôsob nakladania s odpadmi.

Obec na svojom území zabezpečuje zber a prepravu komunálnych odpadov za účelom ich zhodnotenia v členení na zložky – iné komunálne odpady (zmesový komunálny odpad, odpad z čistenia ulíc, objemný odpad), biologicky rozložiteľné komunálne odpady zo zelene, drobný stavebný odpad a vyseparované zbierané zložky komunálnych odpadov. V obci prebieha triedenie zložiek komunálnych odpadov a to papier a lepenka, sklo, plasty, nápojové kartónové obaly (tzv. tetrapaky), nebezpečné odpady a elektroodpady z domácností.

Závazná časť POH Združenia obcí Mikroregiónu Inovec a.s. je dokumentom určujúcim smerovanie odpadového hospodárstva obcí združenia na obdobie rokov 2011 až 2015. Do záväznej časti sú premietnuté princípy riadenia odpadového hospodárstva a je vypracovaná a členená v súlade s POH Trenčianskeho kraja na roky 2011-2015 a v súlade s Osnovou programu pôvodcu odpadu, ktorá je uvedená v Prílohe č. 3 k vyhláske MŽP SR č. 310/2013 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch.

V obci je zabezpečený jednotný systém nakladania s odpadom. Pred jednotlivými obytnými domami a SO sú umiestnené, pridelené a obcou evidované zberné nádoby KUKA s objemom 110 l a veľkoobjemové kontajnery (1100 l), do ktorých je komunálny odpad zhromažďovaný a v zmysle intervalového systému (1 x za dva týždne) vyvážený na skládku odpadu. Zber a prepravu KO na území obce zabezpečuje na základe zmluvného vzťahu s obcou oprávnená organizácia (Považská odpadová spoločnosť, a. s. Trenčín, člen skupiny Marius Pedersen, a. s.).

Komunálny odpad

bol vyvážený podľa spádového územia na dve riadené skládky odpadu na nie nebezpečný odpad. Na riadenú skládku odpadov Veronika v k. ú. Dežerice, ktorá je prevádzkovaná spoločnosťou Veronika a.s.. Jedná sa o riadenú skládku odpadov o rozlohe 77 707 m², pre odpad ktorý nie je nebezpečný. Druhou skládkou odpadu na nie nebezpečný odpad je skládka „Luštek“ je situovaná v k. ú. Dubnica nad Váhom, prevádzkovaná spoločnosťou Stredné Považie a.s., s predpokladaným termínom ukončenia do roku 2016. Je určená pre spádové územie Dubnica nad Váhom, Ilava, Trenčín a Nemšová.

Celkové množstvo vyprodukovaného komunálneho odpadu v obci podľa spôsobu jeho zneškodňovania:

(údaje z roku 2010)

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu	Odpad spolu	Spôsob nakladania	
				zhodnocovanie ostatné	skládkovanie
15 01 10	obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok	N	1,00	1,00	
17 09 04	zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné ako uvedené v 17 09 01, 17 09 02 a 17 09 03	O	19,35		19,35
20 01 01	papier	O	23,50	23,50	
20 01 02	sklo	O	30,70	30,70	
20 01 21	žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	N	0,01	0,01	
20 01 26	oleje a tuky iné ako uvedené v 20 01 25	N	0,23	0,23	
20 01 23	vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky	N	0,53	0,53	
20 01 33	batérie a akumulátory uvedené v 16 06 01, 16 06 02 alebo 16 06 03 a netriedené batérie a akumulátory obsahujúce tieto batérie	N	0,03	0,03	
20 01 35	vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23, obsahujúce nebezpečné časti	N	2,08	2,08	
20 01 39	plasty	O	27,71	27,71	
20 02 01	biologicky rozložiteľný odpad	O	14,72		14,72
20 03 01	zmesový komunálny odpad	O	636,12		636,12

20 03 07	objemný odpad	O	13,50		13,50

Triedený zber komunálnych odpadov V obci Trenčianska Turná (v roku 2010)

Obec má zavedený separovaný zber odpadu pre vybrané komodity vrátane NO z domácností (plasty, papier, sklo, železný šrot, textil, stavebný odpad, nebezpečný odpad, tetrapakové obaly a biologicky rozložiteľný odpad). Celkovo obec separuje osem druhov odpadov. Využíva sa výmenný vrecový zberný systém a na zber skla sú určené zberné nádoby na vymedzených stanovištiach rozmiestnených po celej obci.

Minimálne dvakrát ročne obec organizuje kampaňový zber objemného odpadu. Na vývoz drobného stavebného odpadu pri veľkom množstve je využívaný individuálny systém, pričom obec poskytuje veľkoobjemové kontajnery.

Obec na svojom území zabezpečuje zber a prepravu komunálnych odpadov za účelom ich zhodnotenia v členení na zložky – iné komunálne odpady (zmesový komunálny odpad, odpad z čistenia ulíc, objemný odpad), biologicky rozložiteľné komunálne odpady zo zelene, drobný stavebný odpad a vyseparované zbierané zložky komunálnych odpadov. Vytriedené zložky komunálnych odpadov: sklo, papier a lepenka a plasty sú zberané oddelene do kontajnerov, ktoré sú umiestnené na území obce. Papier a nápojové obaly (tzv. tetrapaky) sa zberajú organizovaným zberom prostredníctvom ZŠ a MŠ. Elektroodpady z domácností sú zbierané 2 krát do roka (jar, jeseň) vopred vyhlásenou akciou. Nebezpečné odpady sú taktiež zbierané 2 krát do roka (jar, jeseň) vopred vyhlásenou akciou.

Zložka komunálnych odpadov, pre ktorú je v obci zavedený triedený zber	Kód odpadu	Odpad spolu	Zhodnocovanie ostatné	Zneškodňovanie spaľovaním
Sklo	20 01 02	30,70	30,70	
Papier	20 01 01, 15 01 01	23,50	23,50	
Plast	20 01 39	27,71	27,71	
BRO	20 02 01	14,72		14,72
Nebezpečné zložky	20 01 21, 20 01 26, 20 01 23, 20 01 33, 20 01 35, 15 01 10	3,88	3,88	
Drobné stavebné odpady z obcí	Odpad vznikajúci pri stavebných úpravách v domácnostiach, na ktoré nie je potrebné stavebné povolenie (§ 39 zákona 223/2001 Z.z. o odpadoch) - 17 09 04	19,35		19,35

Obec Trenčianska Turná v roku 2005 vytriedila 35,49 ton zložiek komunálnych odpadov a na jedného obyvateľa to činilo 14,09 kg, v roku 2006 z 598,25 ton komunálnych odpadov bolo vyseparovaných 55,31 ton a na jedného obyvateľa 24,99 kg. V roku 2007 sa vytriedilo na jedného obyvateľa 24,99 kg, v roku 2008 to bolo až 30,45 kg, v roku 2009 sa znížilo množstvo na 26,98 kg a v roku 2010 sa opäť zvýšil podiel vytriedených zložiek na obyvateľa na 34,06 kg. (Počet obyvateľov sa počítal ako aritmetický priemer za roky 2005-2010).

Biologicky rozložiteľný odpad

Nová právna úprava priniesla aj zmeny v podobe zákazu skládkovania a spaľovania biologicky rozložiteľného odpadu (bioodpad zo záhrad, parkov, cintorínov a z ďalšej zelene, zeleň z kosenia parkov, cintorínov) s účinnosťou od 1.1.2006. V katastrálnom území obce nie je vybudovaná žiadna riadená skládka odpadov ani obecná kompostáreň.

Biologicky rozložiteľný odpad je zneškodňovaný pôvodcami odpadu na kompostoviskách pri rodinných domoch. Dvakrát ročne (jar, jeseň) obec organizuje kampaňový zber biologicky rozložiteľného odpadu. Najbližšia kompostáreň je vybudovaná v 5 km vzdialenom Trenčíne.

Ciele stanovené programom odpadového hospodárstva:

V zmysle POH Trenčianskeho kraja na roky 2011 -2015 podľa požiadaviek rámcovej smernice o odpade sú pre komunálne odpady stanovené nasledovné ciele:

- do roku 2015 zvýšiť použitie a recykláciu odpadu z domácností ako papier, kovy, plasty a sklo a podľa možností z iných zdrojov, pokiaľ tieto zdroje obsahujú podobný odpad ako odpad z domácností, najmenej na 35% hmotnosti vzniknutých odpadov

Pre biologicky rozložiteľné komunálne odpady sú v zmysle požiadaviek smernice Rady 1999/31/ES z 26. apríla 1999 o skládkach odpadov stanovené nasledovné ciele:

- do roku 2013 znížiť množstvo skládkovaných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na 50% z celkovej hmotnosti biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v roku 1995
- do roku 2015 znížiť množstvo skládkovaných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na 45% z celkovej hmotnosti biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v roku 1995
- do roku 2020 znížiť množstvo skládkovaných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na 35% z celkovej hmotnosti biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v roku 1995

Opatrenia pre naplnenie cieľov aplikované v územnom pláne:

Pre manipuláciu s odpadom sú stanovené nasledovné opatrenia:

- Uprednostňovať materiálové zhodnocovanie odpadov pred zneškodnením a podľa toho vyberať strategických partnerov pre nakladanie s odpadmi.
- V spolupráci so spoločnosťami pôsobiacimi v regióne rozširovať separáciu zložiek komunálneho odpadu a zabezpečiť ich materiálové zhodnotenie.
- Separovať zložky komunálneho odpadu kategórie nebezpečný odpad a zabezpečiť ich materiálové zhodnotenie.
- Pravidelne preskúmať účinnosť a efektivitu triedenia zložiek komunálneho odpadu
- Zriadiť nové miesta vybavené nádobami na separovaný zber (najmä sklo a plasty) na komunikačných uzloch obcí, aby sa skrátila donášková vzdialenosť pre obyvateľov
- V rámci združenia viac koordinovať postup pri zavádzaní separovaného zberu v jednotlivých obciach združenia, aby bola dosiahnutá vyššia efektivita a ekonomická návratnosť separovaného zberu.
- V spolupráci so školami organizovať zber druhotných surovín a motivovať mladšiu generáciu k pozitívnemu vzťahu k ochrane životného prostredia.
- Pri projekčnej príprave nových objektov hromadnej bytovej výstavby počítat so zriadením dostatočných stojísk na umiestnenie nádob na separovaný zber v zmysle platných VZN.
- V rámci vyjadrovania k projektom HBV zaviazat' a vyžadovať aj od súkromných investorov, aby do projektov zakomponovali požiadavky na zriadenie stojísk pre nádoby na separovaný zber v zmysle platných VZN.
- Preskúmať možnosti zriadenia stanovišť, ktoré zhromažďovanie BRKO humanizujú vo vzťahu k svojmu okoliu, napr. polozapustené podzemné nádoby.
- Alternatívne podporovať u obyvateľov v IBV iniciatívy zamerané na domáce kompostovanie.
- Zintenzívniť spoluprácu so spoločnosťami pôsobiaci v oblasti OH v regióne zameranú na zvýšenie materiálového zhodnocovania BRKO.
- V rámci združenia preskúmať a zintenzívniť využívanie techniky určenej spracovanie BRKO (štiepkovače a pod.) na báze vzájomnej reciprocity.
- Priemyselné prevádzky sa môžu zaoberať len takou činnosťou, ktorá nebude produkovať odpad, ktorý by sa mohol stať environmentálnou záťažou

Porovnanie variantov

Napriek tomu, že výrobné prevádzky sa môžu zaoberať len takou činnosťou, ktorá nebude produkovať odpad, ktorý by sa mohol stať environmentálnou záťažou je predpoklad, že budú

produkovať objemovo i druhovo odpad, väčšie množstvo odpadu než bývanie. Z tohto hľadiska sa javí, že variant I. je vhodnejší.

B.II.3 Hluk a vibrácie (zdroje, intenzita).

Za hluk vo vonkajšom prostredí je považovaný nežiaduci alebo škodlivý vonkajší zvuk vytvorený ľudskými činnosťami (hluk z dopravy na pozemných komunikáciách, železničnej dopravy, leteckej dopravy a priemyselnej činnosti).

Zdroje hluku:

Hluk z automobilovej dopravy môžeme v danom území považovať za najväčší a dominantný zdroj hluku. Miestne komunikácie sa napájajú na hlavný dopravný ťah komunikáciu I. triedy (štátna cesta E I/50 napojená na diaľnicu D1), vzhľadom na súčasnú intenzitu dopravy tento stresový faktor je hodnotený ako veľmi výrazný.

Hluk z prevádzkovania železnice - pri prevádzkovaní železníc sa hluková záťaž najvýraznejšie prejavuje v čase prejazdov vlakových súprav. Cez územie obce prechádza železničná trať Trenčín - Chynorany, jedná sa o jednokolejovú železničnú trať s nižšou frekvenciou prejazdov. Z toho dôvodu je možné považovať hlukovú záťaž za menej výraznú. Pásmo ovplyvnené hlukovou záťažou je cca do 20 m od železnice.

Zastavané územie obce je zaťažované miernou až strednou hladinou hluku, pričom vplyvom zástavby je hluk generovaný. K zdrojom hluku so strednou záťažou možno priradiť aj hospodársky dvor PD so sídlom v Trenčianskej Turnej, ktoré okrem chovu hovädzieho dobytku a ošípaných (v časti Hámre) prevádzkuje aj iné mechanizačné a súvisiace zariadenia (mlyn Trenčan, sušičku). Hodnotenie hlukovej záťaže z týchto zdrojov – nižšia až stredná záťaž, hodnoty nesmú prekračovať zákonom stanovené normy. Zóna pôsobenia negatívnych vplyvov je stanovená na 50 m. Vo väčšej miere ako hluk sa prejavujú ostatné negatívne vplyvy na okolie, ktoré sú spôsobené chovom hospodárskych zvierat (obťažujúce pachové látky, hnojisko, odpady).

Priemyselné a výrobné prevádzky - zaťažujú okolie strednou hladinou hluku. V riešenom území vo východnej časti obce sa nachádza priemyselná zóna, kde sú postupne umiestňované novo vznikajúce výrobné, priemyselné a obchodné prevádzky (napr. umiestnenie autosalónov).

B.II.3.1 Porovnanie variantov

Navrhované dopravné riešenie automobilovej dopravy prinesie obci výrazné zlepšenie z hľadiska zaťaženia hlukom a vibráciami. Realizáciou ciest R2 a I/50 ako i dodržiavaním záväzných regulatívov, týkajúcich sa ochranných pásiem a stavebných čiar pozdĺž dopravných koridorov bude atakovanie eliminované natoľko, že nebude zdravotným rizikom pre obyvateľstvo. Realizáciou pásov účinnej ochrannej a izolačnej zelene ako aj technickými opatreniami na jestvujúcich objektoch pozdĺž dopravne exponovaných objektov je možné zmierniť až odstrániť negatívne dopady hluku v jestvujúcej zástavbe.

Porovnanie variantov z hľadiska zaťaženia obce hlukom a vibráciami je nasledovné:

- variant I. i variant II. sú z hľadiska nadradenej dopravy rovnocenné
- variant I., kde v lokalite B13N je v riešení územného plánu navrhovaná ako obytné územie je priaznivejšia než variant II. pretože lokalita B13N uvažuje s funkciou bývania v celej ploche bloku, čo je z hľadiska zaťaženia územia hlavne ťažšou dopravou priaznivejšie
- variant II. navrhuje na alternovanom území obytné územie v bloku B13N (zmenšenom oproti variantu I.) a v bloku P08N výrobné územie. Hoci sa navrhuje výrobné územie s nezávadnou výrobou, predsa je predpoklad vyššej hladiny hluku z dopravy a prípadne z výroby.

Z uvedeného vyplýva, že variant I. v súvislosti posudzovania hlukového a vibračného zaťaženia je pre obec výhodnejší.

B.II.4 Žiarenie a iné fyzikálne polia (tepelné, magnetické a iné - zdroj a intenzita).

Z hľadiska ohrozenia zdravia ľudí má obzvlášť škodlivé účinky rádioaktívny plyn radón (²²²Rn) a produkty jeho rádioaktívnej premeny. Zdrojom radónu sú väčšinou hlbšie pôdne

horizonty a horniny s obsahom rádioaktívnych látok. Nízke radónové riziko je evidované v masívoch Inovca a Strážovských vrchov, stredné a nízke radónové riziko sa predpokladá nad sprašovými sedimentmi v severnej pahorkatinnej časti katastra.

Pred výstavbou obytných budov a pobytových miestností je povinnosťou investorov zabezpečiť stanovenie výšky radónového rizika v súlade s § 47 ods.7 zák. č. 355/2007 Z.z.

B.II.4.1 Porovnanie variantov

Všetky rozvojové lokality v oboch variantoch majú na základe dostupných zdrojov nízke radónové riziko a sú z tohto hľadiska oba varianty rovnocenné.

B.II.5 Doplnujúce údaje (napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny).

Jediným zásahom do krajiny je navrhovaný obchvat rýchlostnou cestou R2 južne od zastavaného územia obce. Má zabezpečiť odľahčenie cesty I/50. Cesta R2 je citlivo vedená trasou, ktorá organicky reaguje na morfológiu terénu. Jej dosah bude mať veľký pozitívny vplyv na životné prostredie obce a jej obyvateľov, zvýši sa bezpečnosť všetkých účastníkov premávky, plynulosť a komfort jazdy automobilovej dopravy.

C) KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

C.I VYMEDZENIE HRANÍC DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

C.I.1 Vymedzenie riešeného územia

Riešeným územím územného plánu obce je celý kataster obce o výmere 1723,8073 ha, ktorý sa skladá z dvoch katastrálnych území, t. j. z Trenčianskej Turnej (1626,3473 ha) a k.ú. Hámre (97,46 ha).

GPS poloha obce Trenčianska Turná: 48°51'00"S 18°01'10"V. Nadmorská výška je v strede obce 214 m n. m., v chotári 205-850 m n. m.

C.I.2 Širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešeného mesta do systému osídlenia

V zmysle Koncepcie územného rozvoja Slovenska v znení jeho zmien a doplnkov a záväznej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v znení jej zmien a doplnkov v rámci koncepcie sídelnej štruktúry je obec Trenčianska Turná začlenená do prechodného typu regiónu, subtyp so starým obyvateľstvom, avšak s prírastkom obyvateľstva. Spádovaná je k Trenčínu ako centru osídlenia, hierarchicky vo vzťahu k Trenčínu ako hierarchickému stupňu III. skupiny je začlenená ako ostatná obec (hierarchické stupne vychádzajú z hodnotenia parametrov ako je počet obyvateľov, počet pracovných príležitostí, rast obyvateľstva, veľkosť a význam priemyslu, dopravy, vybavenosti...). Funkčný typ obce je obytná, poľnohospodárska.

Administratívne je obec Trenčianska Turná začlenená do Trenčianskeho kraja, do okresu Trenčín.

Obec je členom v týchto združeniach:

Združenie miest a obcí Slovenska (ZMOS). Hlavným cieľom združenia je presadzovanie oprávnených záujmov územnej samosprávy do legislatívnych predpisov

Regionálne združenie miest a obcí stredného Považia (RZMOSP). Členskú základňu tvorí 170 obcí a miest okresov: Bánovce nad Bebravou, Ilava, Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Považská Bystrica, Púchov a Trenčín. Prostredníctvom vlastného Regionálneho vzdelávacieho centra zabezpečuje prípravu a organizáciu vzdelávacích aktivít pre členov združenia, spolupracuje s ostatnými regionálnymi vzdelávacími centrami a obdobnými subjektmi na území SR i v zahraničí.

Mikroregión Inovec, ktorý združuje obce: Trenčianska Turná, Mníchova Lehota, Soblahov, Selec, Trenčianske Stankovce, Krivosúd Bodovka, Veľké Bierovce, Opatovce. Cieľom združenia okrem iného je aj spoločná podpora a rozvoj historických tradícií, miestnej kultúry a propagácia regiónu.

Miestna akčná skupina Inovec - pri činnosti obce vznikla potreba riešiť komplexný rozvoj územia, t.j. zapojiť podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a fyzické osoby do rozhodovania o rozvoji, preto v roku 2014 vzniklo občianske združenie – Miestna akčná skupina Inovec, ktorého základným účelom je komplexný rozvoj územia obcí: Krivosúd-Bodovka, Mníchova Lehota, Opatovce, Selec, Soblahov, Trenčianska Turná, Trenčianske Stankovce a Veľké Bierovce.

C.I.3 Záujmové územie

Záujmovým územím obce Trenčianska Turná je predovšetkým katastrálne územie obce, v rámci širších súvislostí je to vzťah na susedné sídla, najmä na mesto Trenčín, ale aj na obce susediace s jej katastrom: Soblahov, Mníchova Lehota, Trenčianske Jastrabie, Selec, Trenčianske Stankovce, Veľké Bierovce. Zo susedných obcí má spracovanú a schválenú územnoplánovaciú dokumentáciu:

mesto Trenčín (platný ÚPN schválený uznesením MsZ č.683 zo dňa 12.12.2012). V bezprostrednom dotyku mesta Trenčín a obce trenčianska Turná sú zo strany mesta definované rozvojové plochy výhľadovo, t.j. s možnosťou akejkoľvek realizácie investičnej činnosti po r.2030, alebo po zmene ÚPN. Uvažované funkcie týchto území sú predovšetkým výrobo-obslužného charakteru, časť území sú orné pôdy a chmeľnice, v menšej ploche aj plochy pre výstavbu rodinných

domov v návrhovom období. Momentálne mesto rieši Zmeny a doplnky č.1, pričom jedna z lokalít s využitím výrobných funkcií bola zaradená na zmenu z výhľadu do návrhu.

obce: Soblahov, Mníchova Lehota, Trenčianske Stankovce, Veľké Bierovce, Trenčianske Jastrabie (ÚPN-O schválený 05.11.2014)

V širších súvislostiach sú zohľadňované najmä nadobecné zábery a súvislosti, ktoré vyplývajú zo začlenenia obce do systému a štruktúr osídlenia. V zmysle Konceptie územného rozvoja Slovenska v znení jeho zmien a doplnkov a záväznej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v znení jej zmien a doplnkov v rámci koncepcie sídelnej štruktúry je obec Trenčianska Turná začlenená do prechodného typu regiónu, subtyp so starým obyvateľstvom, avšak s prírastkom obyvateľstva. Spádovaná je k Trenčínu ako centru osídlenia, hierarchicky vo vzťahu k Trenčínu ako hierarchickému stupňu III. skupiny je začlenená ako ostatná obec. Funkčný typ obce je obytná, poľnohospodárska.

Administratívne je obec Trenčianska Turná začlenená do Trenčianskeho kraja, do okresu Trenčín.

Obec je členom v týchto združeniach:

Združenie miest a obcí Slovenska (ZMOS). Hlavným cieľom združenia je presadzovanie oprávnených záujmov územnej samosprávy do legislatívnych predpisov

Regionálne združenie miest a obcí stredného Považia (RZMOSP). Členskú základňu tvorí 170 obcí a miest okresov: Bánovce nad Bebravou, Ilava, Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Považská Bystrica, Púchov a Trenčín. Prostredníctvom vlastného Regionálneho vzdelávacieho centra zabezpečuje prípravu a organizáciu vzdelávacích aktivít pre členov združenia, spolupracuje s ostatnými regionálnymi vzdelávacími centrami a obdobnými subjektmi na území SR i v zahraničí.

Mikroregión Inovec, ktorý združuje obce: Trenčianska Turná, Mníchova Lehota, Soblahov, Selec, Trenčianske Stankovce, Krivosúd Bodovka, Veľké Bierovce, Opatovce. Cieľom združenia okrem iného je aj spoločná podpora a rozvoj historických tradícií, miestnej kultúry a propagácia regiónu.

Miestna akčná skupina Inovec - pri činnosti obce vznikla potreba riešiť komplexný rozvoj územia, t.j. zapojiť podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a fyzické osoby do rozhodovania o rozvoji, preto v roku 2014 vzniklo občianske združenie – Miestna akčná skupina Inovec, ktorého základným účelom je komplexný rozvoj územia obcí: Krivosúd-Bodovka, Mníchova Lehota, Opatovce, Selec, Soblahov, Trenčianska Turná, Trenčianske Stankovce a Veľké Bierovce.

Z hľadiska zabezpečenia požiadaviek na riešenie územia obce v súvislostiach širšieho záujmového územia išlo v riešení predovšetkým o nasledovné:

- podporovať rozvoj obce, ktorá v rámci koncepcie sídelnej štruktúry je začlenená do prechodného typu regiónu, subtyp so starým obyvateľstvom, avšak s prírastkom obyvateľstva, spádovaná k Trenčínu ako centru osídlenia, hierarchicky vo vzťahu k Trenčínu ako hierarchickému stupňu III. skupiny je začlenená ako ostatná obec.
- podporovať predovšetkým rozvoj bývania a zariadenia občianskej vybavenosti, zdravotnícke zariadenia, výrobné služby, obchodné zariadenia s komplexným sortimentom tovarov, zariadenia cestovného ruchu, rekreácie a voľného času.
- rešpektovať a vytvárať priestor pre realizáciu verejnoprospešných stavieb vyplývajúcich zo záväznej časti ÚPN VÚC TK a jeho zmien a doplnkov:
- rešpektovať a chrániť historicky založené väzby v urbanistickej štruktúre
- rešpektovať koridory dopravnej a technickej infraštruktúry a jej ochranné a bezpečnostné pásma,
- rešpektovať vodohospodárske zariadenia, vodné toky a ich ochranné pásma,
- chrániť prírodu a vytvárať a udržiavať ekologickú stabilitu územia,
- zachovávať integritu lesných pozemkov, genofondové plochy a rešpektovať ich ochranné pásma,
- rešpektovať zábery záväzného charakteru, ktoré riešia širšie regionálne a nadregionálne súvislosti

C.II CHARAKTERISTIKA SÚČASNÉHO STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

C.II.1 Horninové prostredie - inžiniersko-geologické vlastnosti, geodynamické javy (napr. zosuvy, seizmicita, erózia a iné), ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery (napr. sklon, členitosť), stav znečistenia horninového prostredia.

C.II.1.1 Geomorfologické pomery

Podľa Atlasu krajiny SR je územie Trenčianskej Turnej začlenené do nasledovných geomorfologických jednotiek:

Sústava:	Alpskohimalájska	
Podsústava:	Karpaty	
Provincia:	Západné Karpaty	
Subprovincia:	Vnútorne Západné Karpaty	
Oblasť:	Fatransko -Tatranská	Slovensko-Moravské Karpaty
Celok:	Považský Inovec	Považské podolie
Podcelok:	Vysoký Inovec	Trenčianska kotlina

Základné typy erózo – denudačného reliéfu v katastri

hornatinový reliéf

reliéf pedimentových podvrchovín a pahorkatín

vrchovinový reliéf

reliéf rovín a nív

Základné morfoštruktúry v území

reliéf rovín a nív

reliéf pedimentových podvrchovín a pahorkatín je morfoštruktúrna depresia peripieninského (příbradlového) lineamentu, konkrétne negatívne a prechodné vrásvo – blokové a šupinové štruktúry.

vrchovinový reliéf

hornatinový reliéf je vrásvo – bloková fatransko – tatranská morfoštruktúra, konkrétne pozitívne morfoštruktúry: hraste a klinovité hraste jadrových pohorí.

Morfologicko – morfometrické typy reliéfu

Trenčianska kotlina – roviny nerozčlenené

Trenčianska kotlina – pahorkatiny stredne členité

Vysoký Inovec – pahorkatiny stredne členité

Vysoký Inovec – vrchoviny silne členité

Vysoký Inovec – nižšie hornatiny silne členité

Katastrálne územie obce Trenčianska Turná sa rozkladá v dvoch orografických celkoch: Trenčianska kotlina a Vysoký Inovec.

V každej kotline možno rozlíšiť: spodnú rovinu, strednú stupňovinu a vrchnú pahorkatinu. Kotlinová riečna niva (holocén) sa nachádza okolo toku a prítokov a je často zaplavovaná. Stupňovina sa viaže na riečne terasy (pleistocén), ktoré nie sú zaplavované a vznikli na nich sídla. Kotlinová pahorkatina je tvorená náplavovými kužeľmi (pleistocén) a poriečnou rovňou - starým dnom tokov z konca treťohôr. Podolia sú lineárne zníženiny na väčších riekach. Sú širšie ako doliny a užšie ako kotliny. Miestami sa rozširujú do menších kotlín (Trenčianska kotlina).

Oblasť niekoľko kilometrov širokej Trenčianskej kotliny je značne rôznorodá, s prevahou ílovcov, siltovcov, pieskovcov a zlepcov spodného miocénu v južnej a západnej časti kotliny. Oblasť južne od Trenčína sa vyznačuje skôr výskytom ílov, siltov, pieskov a štrkov obdobia vrchného miocénu až pliocénu.

V súčasnosti je Trenčianska kotlina tvorená prevažne kultúrnou krajinou. Významnejším umelým biotopom sú štrkoviská. Mnohé z nich sa stali cennými lokalitami nahrádzajúcimi už stratené mokrade a ramená

Zložitá hrast' Považského Inovca s postupným vyklíňovaním na juhu je na severe obmedzená od Strážovských vrchov jastrabianskym zlomom. Vyznačuje sa zložitou blokovou stavbou, zlomy delia pohorie na tri základné bloky: severný – selecký, bojníansky a na juhu hlohovský. Nami popisované územie sa nachádza na severnej hranici seleckého bloku, čiže priamo pri jastrabianskom zlome. Selecký blok má najviac osobitostí: prevaha silne diaforizovaného kryštalinika, alpínsky prepracovaného a sprevádzaného mocným mladopaleozoickým komplexom. Podiel mezozoických členov na stavbe je minimálny.

Pohorie je najmohutnejšie vo svojej severnej časti, susediacej so Strážovskými vrchmi, ktorej dominuje najvyšší vrch Inovec (1042 m n. m.). Smerom na juh pozvoľna klesá do Podunajskej nížiny, ktorá ho obklopuje. Geomorfologicky sa delí na Vysoký Inovec (Inovec 1042 m n. m.), Nízky Inovec (Bezovec 743 m n. m.),

Krahulčie vrchy (Marhát 748 m n.m.) a Inovecké predhorie (bez výrazných vrcholov, na východ od Beckova 550 m n. m.).

Sklon reliéfu

Využíva sa predovšetkým pri stanovovaní rýchlosti pohybu vody po svahu a následného odnosu materiálu. Vyhodnotenie sklonitosti je dôležité tiež pri limitovaní ľudských činností v krajine, napr. pri posudzovaní stability územia, pri výbere spôsobu stavebných prác a konštrukcií stavieb, pri voľbe trasy a konštrukcie komunikácií, pri posudzovaní stability svahov vodných nádrží a i.

Pre podrobnejšiu diferenciáciu reliéfu boli vyčlenené nasledujúce kategórie podľa sklonitosti:

rovina	do 3°
mierny svah	3 - 7°
stredný svah	7 - 12°
výrazný svah	12 - 17°
príkry svah	17 - 25°
zráz	nad 25°

Krivosť a tvary reliéfu

Vertikálna krivosť reliéfu predstavuje zakrivenie reliéfu v smere spádovej krivky (normálová krivosť v smere spádovej krivky). Zakrivenie môže byť buď kladné alebo záporné. Kladné hodnoty označujú konvexné (vypuklé) tvary reliéfu, záporné hodnoty konkávne (vduté) tvary. Zvyčajne horná časť svahu v smere spádovej krivky je konvexná a dolná konkávna. Hodnoty

krivosti sú v m-1. Konvexné tvary zapríčiňujú zrýchľovanie odtoku a ubúdanie materiálu, konkávne tvary brzdenie odtoku a akumuláciu materiálu

Horizontálna krivosť reliéfu predstavuje zakrivenie reliéfu v smere vrstevnice (normálová krivosť v smere dotýčnice k vrstevnici). Zakrivenie môže byť buď kladné alebo záporné. Kladné hodnoty označujú konvexné (vypuklé) tvary reliéfu, záporné hodnoty konkávne (vduté) tvary. Horské chrbty sú zvyčajne konvexné a doliny konkávne. Hodnoty krivosti sú v m-1.). Je to dôležitý ukazovateľ pre posúdenie smeru pohybu vody a materiálu po svahu, t.j. či sa na danom mieste materiál rozptyľuje alebo koncentruje.

Tvary reliéfu (geometrická forma tvarov reliéfu) sú výsledkom syntézy normálovej a horizontálnej krivosti. Poskytujú obraz o celkovom zakrivení reliéfu. Na predmetnom území boli vyčlenené nasledovné kombinácie tvarov reliéfu:

Normálová krivosť	Horizontálna krivosť	Charakteristika	Tendencia pohybu vody a materiálu po svahu
0	0	Lineárno-lineárna	Rovnomerný, rovnosmerný pohyb
+	+	Konvexno-konvexná	Zrýchľovaný, disperzný pohyb
-	-	Konkávno-konkávna	Spomaľovaný, koncentrický pohyb
+	0	Konvexno-lineárna	Zrýchľovaný, disperzný pohyb
-	0	Konkávno-lineárna	Spomaľovaný, rovnosmerný pohyb
0	+	Lineárno-konvexná	Rovnomerný, koncentrický pohyb
0	-	Lineárno-konkávna	Rovnomerný, koncentrický pohyb
+	-	Konvexno-konkávna	Zrýchľovaný, koncentrický pohyb
-	+	Konkávno-konvexná	Spomaľovaný, disperzný pohyb

Expozícia reliéfu

Predstavuje orientáciu reliéfu voči svetovým stranám. Vyjadrená je v stupňoch v rozpätí 0-360 stupňov, pričom 90 - sever, 180 - západ, 270 - juh a 360 -východ.

Podklady sú dôležité pre mikroklimu územia, lokalizáciu poľnohospodárskych plodín, športových aktivít a pod. Svahy s južnou expozíciou sú náchylné na prehrievanie a vysušovanie. Rozdielne teplotné pomery (vplyv mikroklimy) napomáhajú spolu s inými parametrami rozrušovaniu pôdy. Expozícia reliéfu voči svetovým stranám je pomocný ukazovateľ pri hodnotení intenzity vodnej erózie pôdy.

C.II.1.2 Geologické pomery

Široké údolné dno Váhu je morfológicky i geologicky definované ako **Trenčianska kotlina**, ktorá je vyplnená pliocennými (najmladšie treťohory) jazernými sedimentami v štrkovom i piesčitom vývoji. Na veľkej územnej ploche medzi ČOV Trenčín - ľavý breh a Nové Mesto nad Váhom sú pliocénne usadeniny uložené na kriedových alebo jurských vápencoch, alebo vápnitých bridliciach. V tomto stavebnom úseku sa mocnosť pliocenných štrkov vrátane najmladších holocenných náplav rieky Váhu v nadloží vápencov najčastejšie pohybuje v medziach 10 ± 2 m. Vrchné holocénne náplavy rieky sú zastúpené povodňovými hlinami a jemnozrnnými hlinitými pieskami. Kvartér v území môžeme rozčleniť na 5 mierne odlišných typov:

holocénne fluviálne sedimenty: litofaciálne nečlenené nivné hliny, alebo piesčité až štrkové hliny dolinných nív a nív horských potokov

holocénne proluviálne sedimenty: prevažne hliny a piesčité hliny s úlomkami hornín a zahlinenými štrkami v nivných náplavových kužeľoch

mlado pleistocénne eolicko-deluviálne sedimenty: nevápnité sprašové hliny a sprašiam podobné zeminy

pleistocén – holocénne deluviálne sedimenty: prevažne hlinito-kamenité (podradne piesčito-kamenité) svahoviny a sutiny

staro pleistocénne proluviálne sedimenty: hlinité až piesčité štrky s úlomkami a reziduálne štrky vo vysokých náplavových kužeľoch

Považský Inovec

je zastúpený horninami kryštalinika a permu.

Kryštalínium buduje najvyššie časti pohoria, prevládajú v ňom kryštalické bridlice nad granitoidnými horninami. Pôvodne usadené flyšové súvrstvia a v nich sa nachádzajúce sopečné horniny sa pri horotvorných pochodoch dostali do hlbších častí zemskej kôry, takže ich premena prebiehala za vyššieho tlaku a teploty. Preto z nich vznikli svory, ruly a migmatity.

Najbežnejšími horninami je komplex muskoviticko-chloritických a chloriticko muskovitických svorov s vysokým obsahom kremeňa. Sú to horniny jemnozrnné, výrazne bridličnaté so striebřistým leskom. V súvrstvách muskoviticko-chloritických svorov sa vyskytujú drobné polohy amfibolitov smeru S-J alebo SV-JZ. Časté sú polohy metakvarcitov a tenké vložky grafitických bridlíc. Rozšírenou horninou kryštalínika sú aj fylonity a mylonity. Striedanie tenkých vložiek s metasedimentami poukazuje na pyroklastický charakter pôvodnej horniny.

Perm leží sčasti na karbone, ale väčšinou na kryštalíniku a predstavuje aj tu pestré suchozemské súvrstvie, tzv. verukáno. Prevládajú v ňom pestré bridlice, ktoré prechádzajú do drôb a zlepcov. Málo sú tu vyvinuté arkózy, tvoriace ojedinelé vložky v súvrstvách.

Permský komplex v Považskom Inovci mocný až 1500 – 1800 m sa skladá z viacerých súvrstiev. Jeho spodnú časť tvorí pestré súvrstvie (kálnické vrstvy – majú najväčšie zastúpenie v nami sledovanom území) polymiktných i kremenno-piesčitých zlepcov, arkóz, pieskovcov, drob, zelených i červenofialových bridlíc. Najčastejším valúnovým materiálom zlepcov je hydrotermálny kremeň a úlomky permských hornín. Polymiktné zlepenice obsahujú materiál z podložného kryštalínika, ale aj úlomky červenofialových bridlíc (vlastného súvrstvia), čiernych kremítych bridlíc, metakvarcitov, deformovaných slúd.

Inžinierskogeologické rajóny, geodynamické javy, využitie územia

Sf – rajón flyšoidných hornín

Vyčlenený je na územiach, kde na povrch vystupujú zbridličnaté ílovcovo – prachovcové (aj slieňovcové) horniny, pravidelne sa striedajúce s pieskovcami (príp. zlepcami alebo karbonátmi). Je to typický rajón karpatského flyša. Súvrstvia sú spravidla zvrásnené a značne tektonicky porušené.

Horniny možno prevažne zaradiť podľa STN 73 3050 do triedy ťažiteľnosti 5 – 6. Striedanie relatívne priepustných (pieskovce) a nepriepustných (ílovce, prachovce) hornín spôsobuje, že územia bývajú málo zvodnelé. Pramene tvoria menšie vývery, ich výdatnosť dosahuje desatiny l.s⁻¹, sporadicky nad 1 l.s⁻¹, pričom silne kolíše. Poukazuje to na plytký obeh podzemných vôd a ich priamu závislosť od zrážok.

Morfologický ráz územia je charakteristický miernymi až strednými svahmi a plochými chrbátmi. Strmšie svahy sa vyskytujú len v územiach s väčším zastúpením pieskovcovo – zlepcových hornín. Kvôli intenzívnemu periglaciálnemu zvetrávaniu došlo k nakypreniu povrchových vrstiev a soliflukčnému hákovaniu vrstiev. Malou odolnosťou sa vyznačujú hlavne polohy paleogénnych ílovcov. Veľmi časté sú zosuvy a to nie len po plochách vrstevnatosti, ale aj v prípade, ak vrstvy zapadajú do svahu, kedy horniny sú vystavené intenzívnejšiemu zvetrávaniu prenikajúcemu po vrstvách. V tomto prípade sú šmykové plochy obyčajne na rozhraní zvetraných a zdravých hornín.

L – rajón sprašových sedimentov

Hrúbka sedimentov je premenlivá, v nami skúmanom území dosahuje 5 – 10 m, často aj menej. Spraše sú uložené na iné predkvartérne komplexy – najčastejšie fluválne (hlavne na terasách).

Rajón má rovinný a pahorkatinový reliéf s miernymi a lokálne až strednými svahmi. Členitosť reliéfu je spôsobená výskytom početných erózných dolín a výmoľov. Z ďalších geodynamických javov sa často vyskytuje podmývanie brehov. Spraše neposkytujú možnosť získania podzemnej vody, ale túto je možno získať z podložných terasových štrkov. Spraše sú dobrým zdrojom tehliarskych surovín a možno ich využiť aj v stavebníctve na tesniace prvky hrádzí. Hlavne sú ale kvalitným substrátom, na ktorom sa vyvinuli úrodné poľnohospodárske pôdy 1. a 2. bonitnej triedy.

Sp – rajón pieskovcových hornín

Tvoria ho pieskovce, arkózy, droby, a kremence spodnej terigénnej formácie (vrchný perm – spodný trias), pieskovcové komplexy flyšovej a sčasti molasovej formácie. Miestami sa v nich vyskytujú vložky zlepenčov, alebo ílovcovo – prachovcových hornín.

Inžinierskogeologické vlastnosti pieskovcových hornín závisia hlavne na charaktere tmelu. K najpevnejším a najodolnejším horninám patria kremence, kremenné, železité a vápnité pieskovce, arkózy a droby.

Dobre priepustné sú pevné skalné horniny, ktoré sú často intenzívne rozpukané, s otvorenými puklinami a piesčitou výplňou, alebo bez výplne. Horniny poloskalného charakteru majú pukliny zovretejšie a vyplnené málo priepustnou ílovitou, resp. ílovito – piesčitou výplňou.

Vlastnosti hornín podmienené charakterom tmelu sa prejavujú aj v reliéfe územia. Pevné a odolné horniny vytvárajú morfológicky vystupujúce chrbáty, strmé svahy i skalné steny. Menej odolné horniny tvoria mierne svahy a depresie.

Triasové kremence, kremité pieskovce, arkózy a droby sa využívajú ako stavebný kameň, menej ako kamenivo, prípadne obrubníky a dlaždice.

Územie rajónu sa využíva na lesnú i poľnohospodársku výrobu (najmä lúky a pasienky). Vyskytujú sa v ňom prevažne menej úrodné pôdy 5 – 8 bonitnej triedy. Poskytujú prevažne vhodné plochy pre staveniská, na ukladanie odpadov sú tu ale nevhodné podmienky.

Mv – rajón vysoko metamorfovaných hornín

Územie rajónu vytvárajú regionálne metamorfované horniny mezo a katazóny, najmä svory, ruly, amfibolity a migmatity. Časť hornín sa vyznačuje bridličnatou textúrou, avšak plochy foliácie nie sú výrazné a súdržnosť hornín pozdĺž nich nie je tak oslabená, ako u nízko metamorfovaných hornín. Intenzívnejšie do väčšej hĺbky zvetrávajú tektonicky porušené horniny a niektoré typy rúl a svorov ktoré majú zvýšený obsah sludya iné menej stále minerály.

Nízka až stredná puklinová priepustnosť hornín podmieňuje ich vcelku nízku zvodnenosť. Rozptýlené pramene dosahujú výdatnosť 0,1 až 1 l.s⁻¹, v tektonicky porušených zónach niekedy až okolo 10 l.s⁻¹. Vody sú zväčša nasýtené s častou uhlíčitou agresivitou.

Kompaktné, málo bridličnaté a málo sludnaté typy rúl, amfibolity... sa využívajú ako kvalitný stavebný lomový kameň, kamenivo do betónu, niekedy aj na dlažby a ako podkladový materiál.

Na prevažnú časť územia rajónu je viazaný lesný fond, len v nižších polohách na miernych svahoch sú niekedy poľnohospodárske pôdy nižšej kvality (5. až 8. bonitná trieda). Možnosť získania podzemných vôd je viazaná hlavne na poruchové zóny.

C.II.2 Klimatické pomery - zrážky (napr. priemerný ročný úhrn a časový priebeh), teplota (napr. priemerná ročná a časový priebeh), veternosť (napr. smer a sila prevládajúcich vetrov).

Posudzované územie z klimatického hľadiska leží v teplej oblasti, okrskoch T4 a T6.

Teplá klimatická oblasť – priemerne 50 a viac letných dní za rok (s denným maximom teplôt viac ako 25 °C). Začiatok vykurovacieho obdobia býva okolo 30. novembra a trvá priemerne 215 dní.

okrsk T4: teplý, mierne suchý, s miernou zimou.

okrsk T6: teplý, mierne vlhký, s miernou zimou. Leto je veľmi teplé, dlhé, mierne vlhké. Zima je krátka, mierne chladná, suchá, s krátkym trvaním snehovej pokrývky.

Základné klimatické charakteristiky územia

počet letných dní (s teplotou nad 25 °C)	60
priemerná denná teplota vzduchu pod 0 °C	63
bezmrazové obdobie (dní)	170
priemerná teplota v januári (°C)	-2 až -3
priemerná teplota v júli (°C)	19 - 20
priemerná ročná teplota vzduchu (°C)	8-9
priemerný úhrn zrážok v januári v mm	40 - 50
priemerný úhrn zrážok za rok v mm	600- 700

priemerný úhrn zrážok v júli v mm	60 - 80
priemerný počet dní so snehovou prikrývkou	140

Zrážky

Najväčšie množstvo zrážok je v júli a v auguste, najmenšie v zimných mesiacoch, v januári a februári. Časť zrážok padne vo forme snehu.

Priemerné úhrny zrážok (mm) – stanica Trenčín

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	rok
40	40	38	44	56	86	73	65	42	44	56	56	640

Zdroj: SHMÚ

Teplotné pomery

Teplotné pomery oblasti ovplyvňuje viacero činiteľov, ako je nadmorská výška, expozícia, zrážkové a veterné pomery. Hmly sa tu vytvárajú prevažne v jesennom a zimnom období a k ich rozptýleniu dochádza najčastejšie v skorých dopoludňajších hodinách. Teplotu výrazne ovplyvňuje oblačnosť.

Priemerné teploty vzduchu v °C – stanica Trenčín

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	rok
-2,0	-0,1	3,8	9,0	13,7	17,3	18,4	17,8	14,0	9,2	4,4	0,0	8,8

Zdroj: SHMÚ

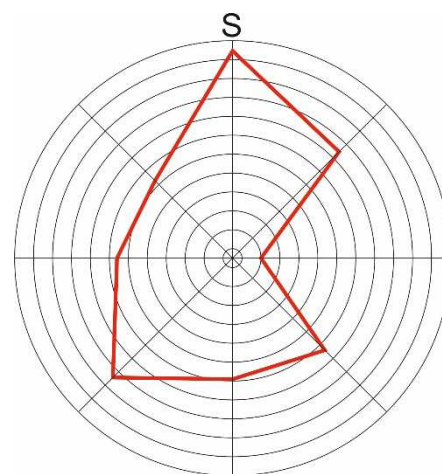
Veterné pomery

V skúmanej oblasti prevládajú vetry severného a juhozápadného a smeru. Počet bezveterných dní v roku je cca 35. Priemerná rýchlosť vetra na dne kotliny a na svahoch je cca 4m/ s. V letnom období je rýchlosť vetra nižšia (3,6 m/ s), v zimnom vyššia (4,2 m/ s).

V Trenčianskej kotline je priemerný počet dní s hmlou 60-85 dní za rok. K tvorbe hmiel dochádza najčastejšie v priebehu noci a k ich rozptýľovaniu počas dopoludnia. Oblasť zníženého výskytu hmiel (priemerný počet 20 – 50 dní) je v podhorských a horských polohách. Z hľadiska zaťaženia územia prízemnými inverziami patrí k priemerne inverzným polohám.

Častosť smerov vetra v %

S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ
11,4	8,5	2,0	7,2	6,9	9,4	6,6	6,3

C.II.3 Ovzdušie.

Zdroje znečistenia ovzdušia sú prírodného a antropogénneho pôvodu.

Z hľadiska ochrany ovzdušia na území Trenčianskeho kraja sa nachádza zóna Trenčiansky kraj, v ktorej územie mesta Trenčín bolo zaradené do oblasti riadenia kvality ovzdušia (pre, PM₁₀), t. j. do oblasti vyžadujúcej si osobitnú ochranu, podľa § 9 zákona o ovzduší. Pre územie mesta Trenčín bol v roku 2004 vypracovaný Integrovaný program na zlepšenie kvality ovzdušia (pre znečisťujúcu látku PM₁₀- suspendované častice).

Na monitorovacej stanici SHMÚ v Trenčíne, kde sú monitorované základné znečisťujúce látky a prízemný ozón, nebolo v roku 2005 zaznamenané prekročenie limitných hodnôt ZL okrem PM₁₀. K celkovému znečisteniu PM₁₀ prispievajú hlavné lokálne zdroje ako sú predovšetkým doprava, domáce kúreniská na tuhé palivá, suspenzia a resuspenzia častíc z nedostatočného čistenia komunikácií, prach miestnych stavenísk a skládok, veterná erózia nespevnených povrchov a taktiež malé a stredné priemyselné zdroje bez náležitej odľučovacej techniky. Od roku 2004 bol zaznamenaný významnejší pokles emisií SO₂ a mierny pokles emisií NO₂, oproti tomu v tomto období je sledovaný výraznejší nárast emisií CO.

Veľké zdroje znečisťovania ovzdušia (VZZO).

Podľa podkladov Okresného úradu Trenčín Odboru starostlivosti o životné prostredie oddelenia štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja štátnej správy ochrany ovzdušia a prevencie závažných priemyselných havárií sa v katastri obce Trenčianska Turná veľký zdroj znečisťovania ovzdušia nenachádza. Podľa webstránky Obvodného úradu ŽP Trenčín, Stále pracovisko Bánovce nad Bebravou (<http://www.bn.ouzp.sk/ovzdusie.html>) sa nachádza v území nachádza takýto zdroj:

Poľnohospodárske družstvo Trenčianska Turná – chov hovädzieho dobytku. Keďže v poskytnutých materiáloch Okresného úradu Trenčín je toto uvedené medzi strednými zdrojmi, je zrejme táto informácia už neaktuálna.

Stredné zdroje znečisťovania ovzdušia.

Do tejto kategórie sú zaradené zdroje podľa dosahovaného energetického výkonu (0,3 MW-50 MW) a technologické zdroje, ktoré sú zaradené do kategórie stredných zdrojov na základe prevádzkovej činnosti v zmysle zákona o ochrane ovzdušia. V obci Trenčianska Turná sa nachádzajú tieto stredné zdroje znečistenia ovzdušia:

ASKO - NÁBYTOK, spol. s r.o.	Plynové nástrešné vzduchotechnické jednotky
ASKO - NÁBYTOK, spol. s r.o.	Dieselagregát Scania
Eni Slovensko, spol. s r.o.	Čerpacia stanica PHM Trenčianska Turná
Obec Trenčianska Turná	Plynová kotolňa
Poľnohospodárske družstvo Trenčianska Turná	Chov ošípaných Hámre
Poľnohospodárske družstvo Trenčianska Turná	Plynová kotolňa
Poľnohospodárske družstvo Trenčianska Turná	Chov hovädzieho dobytku
Poľnohospodárske družstvo Trenčianska Turná	Chov ošípaných Tr.Turná
Základná škola s materskou školou Samuela Timona	Plynová kotolňa ZŠ a MŠ

Malé zdroje znečisťovania ovzdušia.

Na území je evidovaných a platiacich cca 30 malých zdrojov znečisťovania ovzdušia, sú to poväčšine prevádzky a zariadenia, ktoré využívajú energetický zdroj s výkonom menším ako 0,3 MW na vykurovanie a pri svojej prevádzkovej činnosti.

Líniovým zdrojom znečisťovania ovzdušia je existujúca cestná doprava, a to na frekventovanej ceste E I/50 a ceste II/507, a s tým súvisiace koncentrácie prízemného ozónu, NO_x a zvýšený prašný spád. Jestvujúce dopravné komunikácie svojím vplyvom okrem prírodných ekosystémov značne ohrozujú aj obytné prostredie (intravilán) miestne komunikácie, prechádzajúce cez katastrálne územie obce. V tejto oblasti sa kumulujú negatívne vplyvy dopravy, výroby a bývania. V jej dôsledku dochádza k veľkému znečisťovaniu ovzdušia oxidmi dusíka, oxidom uhoľnatým, uhľovodíkmi ako aj k veľkej sekundárnej prašnosti. Dopravná komunikácia má vplyv nielen na prírodné ekosystémy ale do značnej miery ohrozuje aj obytné prostredie (intravilán). Ako negatívny jav môžeme uvažovať aj navrhovanú rýchlostnú cestu R2.

Celá obec Trenčianska Turná je plynofikovaná a tým sa do značnej miery znížil negatívny vplyv na kvalitu ovzdušia z lokálnych kúrenísk. Určitý negatívny vplyv môže mať zvyšujúci sa podiel domácností vykurovaných drevom, nakoľko obyvatelia z ekonomických dôvodov aj v plynofikovaných obciach volia kombinované vykurovanie plynom a drevom.

C.II.3.1 Zásady ochrany ovzdušia v územnom pláne obce

Územný plán je navrhnutý s rešpektovaním ustanovení zákona 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov, vrátane súvisiacich vykonávacích vyhlášok. V jednotlivých príslušných kapitolách navrhuje dodržať nasledovné zásady ochrany ovzdušia:

- vo všetkých funkčných lokalitách odporúča uvažovať len s možnými strednými a malými zdrojmi znečistenia.
- v areáloch výroby odporúča zavádzanie programov na znižovanie množstva základných znečisťujúcich látok
- v záväzných regulatívoch pre výrobné územia je uvádzané, že nie je možné etablovať v týchto funkčných plochách podniky s veľkými zdrojmi znečistenia
- základný komunikačný systém je navrhnutý tak, aby čo najúčinnšie vylúčil negatívne vplyvy dopravy na životné prostredie - najmä situovanie tranzitnej dopravy cesty R2, I/50, či výhľadová prekládka cesty II/507 mimo zastavané územie
- navrhuje zabezpečiť výsadbu ako aj následnú starostlivosť o ochrannú a izolačnú zeleň v blízkosti železničných tratí, frekventovaných komunikácií a v blízkosti výrobných a poľnohospodárskych areálov

C.II.4 Vodné pomery - povrchové vody (napr. vodné toky, vodné plochy), podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov (výdatnosť, kvalita, chemické zloženie), vodohospodársky chránené územia, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd.

C.II.4.1 Stav

Vo vlastnom riešenom území nie je na recipientoch územia sledovaný žiaden profil na kvalitu povrchových vôd. Významné vypúšťania do povrchových vôd v riešenom území nie sú evidované.

Potenciálny zdroj znečistenia povrchových a podzemných vôd sú splachy z veľkoplošných intenzívne hnojených orných pôd, na ktorých boli prevedené meliorácie a sú ošetrované agrochemikáliami. V zmysle nariadenia vlády SR č. 617/ 2004 Z. z., prílohy č. 1 je poľnohospodárska pôda k. ú. Trenčianska Turná zaradené do zraniteľných oblastí, čo sú v zmysle § 30 vodného zákona poľnohospodársky využívané územia, z ktorých zrážkové vody odtekajú do povrchových vôd, alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg.l⁻¹ alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Hospodárenie sa riadi podľa podmienok hospodárenia na poľnohospodárskej pôde v súlade so Smernicou Rady 91(676)EC o ochrane vodných zdrojov pred znečistením dusičnanmi pochádzajúcimi z poľnohospodárstva. V zraniteľných oblastiach sa na základe súboru pôdnych, hydrologických, geografických a ekologických parametrov určujú pre každý poľnohospodársky subjekt 3 kategórie obmedzení hospodárenia.

Úroveň znečistenia podzemných vôd je nízka, charakterizovaná stupňom 2 z päťdielnej stupnice hodnotenia.

Vodné plochy a vodné toky

Turniansky potok

Podľa Vyhlášky MŽP SR č. 211/ 2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných tokov a vodárenských tokov) – k nim je zaradený Turniansky potok, číslo hydrologického poradia 4-21-09-015. V rámci širšieho územia je ako vodohospodársky významný tok vyhlásený Váh, číslo hydrologického poradia 4-21-01-038 a Biskupický kanál, číslo hydrologického poradia 4-21-09-002.

Pravostranné prítoky: prítok z lokality Májoviská, prítok zo západného svahu Mackovej, prítok z lokality Pekelná dolina, Hukov potok, Soblahovský potok,

Ľavostranné prítoky: prítok od osady Jarky, dva krátke prítoky zo severovýchodných svahov Humienca (609,4 m n. m.), krátky prítok z lokality Humienec, Potôčky, prítok z lokality Kyslá voda, prítok z lokality Hrebeň, prítok z oblasti Palovej, Sedličiansky potok, prítok z lokality Komárovec.

Do Váhu ústi západne od obce Trenčianske Stankovce v nadmorskej výške cca 197 m n. m.

Hukov potok

je pravostranný prítok Turnianskeho potoka, meria 5,2 km a je tokom IV. rádu. Pramení v juhozápadnom výbežku Strážovských vrchov, v podcelku Trenčianska vrchovina, v časti Ostrý, na západosevero- západnom svahu Čiernachova (694,8 m n. m.) v lokalite Pekelná dolina, v nadmorskej výške približne 410 m n. m. Východne od centra obce sa v nadmorskej výške cca 214 m n. m. vlieva do Turnianskeho potoka.

Vodné toky sú v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, o. z. Piešťany.

Vodárenské toky

(podľa Vyhlášky MŽP SR č. 211/ 2005 Z. z.) sa priamo v riešenom území nenachádzajú.

Prírodné zdroje minerálnych stolových vôd

V k. ú sa nachádzajú viaceré minerálne pramene:

- Prameň „Kyselka pod olšinou TE- 57
- Prameň „Malá kyslá“ v Brezinách TE-58
- Prameň „Veľká kyslá“ TE-59
- Prameň „Nad veľkou kyslou“ TE-60

Ochranné pásma zdrojov minerálnych stolových vôd vyhlasuje všeobecne záväzným predpisom Ministerstvo zdravotníctva na základe § 26 zákona č. 538/ 2005 o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách. Uvedené minerálne pramene nemajú vyhlásené ochranné pásma.

Vodné zdroje

Chránené vodné zdroje

Ochranu vôd upravuje najmä zákon č. 364/ 2004 Z. z. o vodách. V zmysle citovaného zákona sú definované štyri typy chránených území:

- Chránené vodohospodárske oblasti

Do k. ú. Trenčianska Turná nezasahuje žiadna CHVO.

- Ochranné pásma vodárenských zdrojov

V území sa nenachádzajú legislatívne vyhlásené ochranné pásma vodárenských zdrojov.

- Citlivé oblasti

Citlivé oblasti (podľa Nariadenia vlády SR č.617/ 2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti) dotknutého územia sú všetky útvary povrchových vôd, ktoré sa v ňom vyskytujú. V zmysle nariadenia vlády č. 617/ 2004 Z. z. sa za citlivé oblasti ustanovujú vodné útvary povrchových vôd, ktoré sa nachádzajú na území SR, alebo týmto územím pretekajú., teda celé územie k. ú. Trenčianska Turná patrí k citlivým oblastiam.

- Zraniteľné oblasti

Zraniteľnými oblasťami sú v zmysle § 30 vodného zákona poľnohospodársky využívané územia, z ktorých zrážkové vody odtekajú do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg.l-1 alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Do zraniteľnej oblasti (podľa Nariadenia vlády SR č. 617/ 2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti) sa v dotknutom území zaraďuje obec Trenčianska Turná, pod číslom 506567.

Kvalita povrchových a podzemných vôd

V riešenom území sa nenachádza žiadny sledovaný profil na kvalitu povrchových a podzemných vôd.

C.II.5 Pôdne pomery - kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd.

C.II.5.1 Pôda

Pôdne pomery sú podrobnejšie charakterizované v kapitole B.p.1.4 smernej časti KR ÚPN O. Štruktúra poľnohospodárskej a lesnej pôdy je nasledovná:

	k.ú. Trenčianska Turná	k.ú. Hámre	výmera ha	podiel v %
Poľnohospodárska pôda:	841,0536	82,3300	923,3836	53,57%
z toho: orná pôda	678,2110	64,9700	743,1810	43,11%
Trvalé trávne porasty	116,3320	13,1300	129,4620	7,51%
Záhrady	29,2053	4,0300	33,2353	1,93%
Ovocné sady	2,6101	0,0000	2,6101	0,15%
Chmeľnice	14,6952	0,2000	14,8952	0,86%
Lesné pozemky	653,2919	0,0000	653,2919	37,90%

Charakteristika pôdy

Dominantným pôdnym typom v záujmovom území sú **hnedozeme** (cca 60-65 % výmery záujmového územia), ktorých subtypy (prevažne luvizemné, menej pseudoglejové) pokrývajú približne dve tretiny plochy záujmového územia. Rozprestierajú sa na severných, západných a východných svahoch v južnej časti záujmového územia.

Druhým najrozšírenejším pôdnym typom v záujmovom území sú **fluvizeme**. Sú zastúpené súvislým areálom svojich hlinitých až ílovitohlinitých glejových subtypov na rovine severozápadne od obce na cca 20% záujmového územia.

Na severnom okraji územia sa v ich susedstve nachádza jeden súvislý areál ťažkých **čiernic** glejových. **Luvizeme pseudoglejové a pseudogleje** sa nachádzajú na malých plochách vo východnej časti územia v komplexoch s hnedozemami.

Kambizeme sú sústredené v najjužnejšom, najvyššie položenom cípe územia na prevažne zatrávnených strmých svahoch a na jednej lokalite západne od areálu PD.

Poľnohospodárska pôda

Dominantné zastúpenie v krajinej štruktúre má poľnohospodárska pôda, ktorá pokrýva 923,38 ha.

Orná pôda má v rámci riešeného územia najväčšie plošné zastúpenie (mimo lesa) - 743,18 ha.

Trvalé trávne porasty (TTP) sú významnou poľnohospodárskou kultúrou SR. Tieto boli v minulosti extenzívne obhospodarované ako kosné lúky, alebo pastviny pre ovce a dobytok, čo zabezpečovalo ich vysokú druhovú rozmanitosť. Sú najstabilnejším ekosystémom po lesných kultúrach. Majú zásadný vplyv na zachovanie biologickej diverzity, hlavne pri ohrozených a vzácnych druhoch organizmov. Zabezpečujú však i celý rad mimoprodukčných funkcií, napríklad protieróziu ochranu pôdy, retenciu vody, biofiltračnú funkciu. Sú zdrojom veľkej rozmanitosti rastlín a živočíchov. TTP sú svojimi štruktúrami dôležitým článkom kostry ekologickej stability krajiny.

Sady a záhrady majú v rámci k. ú. Trenčianska Turná a Hámre zastúpenie na ploche 35,77 ha. Výskyt je zväčša v zastavanom území obce. Tieto obhospodarujú najmä súkromní vlastníci ako súčasť prídomovej zelene.

Chmeľnice - poľnohospodárske družstvo Trenčianska Turná chmeľ pestuje na ploche 14,9 ha.

V k.ú. Trenčianska Turná a v k.ú. Hámre nie sú evidované žiadne hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p., avšak v k.ú. Trenčianska Turná a v k.ú. Hámre je vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom a jeho lokalizácia je vyjadrená v grafickej časti.

Opatrenia na ochranu pôdy, ekostabilizačné opatrenia z hľadiska ochrany a využívania poľnohospodárskej krajiny

Na ochranu pôdy sa uplatňuje najmä zákon NR SR č. 220/ 2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/ 2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Najkvalitnejšie patria do 1. bonitnej skupiny a najmenej kvalitné do 9. skupiny.

Prvé 4 skupiny sú chránené podľa §12 zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy a možno ich dočasne alebo trvale použiť na nepoľnohospodárske účely iba v nevyhnutných prípadoch, ak nie je možné alternatívne riešenie.

Celková výmera chránených pôd predstavuje 364 ha.

V k.ú. Trenčianska Turná a k. ú. Hámre patria medzi osobitne chránené pôdy.

- 1. skupina BPEJ 0122012,
- 2. skupina BPEJ 0123003, 0202002,
- 3. skupina BPEJ 0111002, 0211002,
- 4. skupina BPEJ 0111032, 0211012, 0248002, 0248202, 0248302, 0250002.

Z hľadiska ochrany a využívania poľnohospodárskej krajiny je v územnom pláne odporúčané:

- rešpektovať ustanovenia zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy
- rešpektovať nariadenie vlády SR č.58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy a prílohu č.2 k nariadeniu - Zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v príslušnom katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ)
- obrábanie pôdy realizovať s ohľadom na reliéf a sklonitosť, preferovať využitie poľnohospodárskej pôdy ako TTP,
- zamedziť sukcesii a zarastaniu lúk a v maximálnej miere uplatňovať tradičné obhospodarovanie lúčnych porastov (kosenie, pasenie),
- zachovanie poľnohospodárskej výroby je dôležité z hľadiska zachovania poľnohospodárskej krajiny, z dôvodu zachovania typického krajinného rázu a existujúcej biodiverzity druhov,
- zabránenie sústredenému odtoku vody,
- realizovať rozdeľovanie dĺžky svahov prostredníctvom NDV, kedy sa vytvára mozaikovitý ráz poľnohospodárskej krajiny. Cieľom prerušenia dĺžky svahu je zamedzenie plošnej erózie na poľnohospodárskych pozemkoch.
- nevyužívať chránené pôdy na iné účely, ako bola vyhradená, t. j. iba na poľnohospodárske účely,
- posilnenie stability pôdy výsadbou drevín či výsevom tráv,
- ochranu vodných a mokraďových biotopov realizovať v súčinnosti so zatrávňovaním poľnohospodárskej pôdy a nelesnou drevinovou vegetáciou,
- priestorové usporiadanie pôdných celkov orných pôd riešiť pásovou formou v smere vrstevníc s protieróznym účinkom.
- z hľadiska kvalitatívnej ochrany poľnohospodárskej pôdy zostáva trvalou úlohou monitoring a ochrana pôdy pred vstupom cudzorodých látok, dekontaminácia a zvýšenie úrodnosti pôdy najmä organickým hnojením a vápnením
- Pri návrhu nových rozvojových plôch v extraviláne boli minimalizované nové zábery poľnohospodárskej pôdy a rešpektovaná zákonná ochrana pôd najlepších bonít uvedených v zozname najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastri. Použitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely je podrobne definované v kapitole B.p. smernej časti KR ÚPN O.

Lesný pôdny fond

V k. ú. Trenčianska Turná ma pomerne veľké zastúpenie lesná pôda – 653,29 ha, v k. ú. Hámre lesné pozemky nie sú evidované.

Podľa LHP Trenčianske Stankovce sa les rozkladá na výmere 633,82 ha. V rámci rozhraničenia lesnej a poľnohospodárskej pôdy v rámci PPÚ boli do lesných pozemkov zaradené aj plochy lesa na poľnohospodárskej pôde (tzv. biele plochy). Reálna výmera lesa sa zvýšila na 653,29 ha.

Les je veľmi blízky k prirodzeným ekosystémom v krajine. Pôvodné prirodzené lesy boli v značnej miere zlikvidované najmä za účelom získania ornej pôdy, lúk a pasienkov. Súčasný

lesné spoločenstvá sú čiastočne pretvorené človekom, ale aj tak predstavujú relatívne prirodzené ekosystémy v krajine.

Lesy v riešenom území patria do nasledujúcich lesných oblastí:

Lesná oblasť č. 05 Považský Inovec – prevláda II. lesný vegetačný stupeň, prevažne bukovo – dubové lesy kotlín a pahorkatín

Lesná oblasť č. 16 – Považské podolie – prevláda III. lesný vegetačný stupeň, prevažne dubovo-bukové lesy pahorkatín a vrchovín

Z hľadiska prevažujúcich funkcií lesov a režimu obhospodarovania vyplýva členenie lesov na jednotlivé kategórie. Zastúpené sú dve kategórie lesov, a to *lesy hospodárske* a *lesy ochranné*. Vek a druhové zloženie porastov je veľmi rôznorodé.

Kategórie lesov v obvode PPU Trenčianska Turná

Kategórie lesov	Rozloha [ha]
Hospodárske lesy	574,87
Ochranné lesy	58,95
Lesy osobitného určenia	0
Celková rozloha LPF	633,82

Druhové zloženie tvoria jednak stanovište pôvodné druhy ako dub zimný, dub letný, buk lesný, dub cerový, hrab obyčajný, javor horský, jaseň štíhly, jelša lepkavá. Prevažujú listnaté lesy s dubom a bukom, v menšej miere sa vyskytujú lesy zmiešané s väčšinovým zastúpením listnatých drevín. Z ihličnatých drevín majú najväčšie zastúpenie borovica, smrekovec, smrek a jedľa. Zastúpené sú aj nepôvodné druhy drevín, hlavne agát biely, borovica čierna, a i.

Pri riešení urbanizácie a rozvoja riešeného územia v územnom pláne sa vychádzalo z týchto zásad:

- rešpektovať opatrenia zakotvené v zákone č. 326/2005 Z.z. o lesoch v platnom znení
- urbanistický rozvoj obce orientovať na využitie disponibilných plôch v rámci intravilánu
- v riešení rešpektovať lesný pôdny fond bez urbanizačných zásahov
- rešpektovať ochranné pásmo lesov

K záberom lesnej pôdy z dôvodu riešenia územného plánu obce Trenčianska Turná nedochádza.

C.II.6 Fauna, flóra - kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika, chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy, významné migračné koridory živočíchov.

C.II.6.1 Fauna

Zoogeografické začlenenie územia

Terestrický biocyklus:

Provincia listnatých lesov, podkarpatský úsek.

Limnický biocyklus:

Pontokaspická provincia, podunajský okres, stredoslovenská časť.

Rozšírenie živočíchov v krajine je podmienené ich nárokmi na vhodné biotopy, ktoré okrem potravy poskytujú úkryt, možnosť reprodukcie a výchovy mláďat, zabezpečujú možnosť migrácie a výmeny genetických informácií. Každý typ biotopu obývajú charakteristické skupiny živočíchov, niektoré majú vyhranené špecifické nároky a po zmene ekologických podmienok veľmi rýchlo ustupujú, iné majú kozmopolitný charakter.

Charakteristika živočíšstva podľa výskytu reálnych biotopov zaznamenaných v riešenej oblasti

Biotopy trvalých trávnych porastov

Lúky a pasienky svojím charakteristickým komplexom ekologických podmienok vytvárajú vhodné podmienky pre existenciu obojživelníkov, akými sú skokan hnedý (*Rana temporaria*) a ropucha obyčajná (*Bufo bufo*). Z plazov tento typ biotopu preferuje najmä jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*) a slepúch lá mavý (*Anguis fragilis*). Lúčne spoločenstvá osídľuje z vtákov napr.

strnádka žltá (*Emberiza citrinella*) alebo pŕhlaviar červenkastý (*Saxicola rubetra*). Troficky (potravne) sú na lúčne spoločenstvá viazané viaceré druhy vtákov - drozd čierny (*Turdus merula*), drozd plavý (*Turdus philomelos*) a drozd čvíkotavý (*Turdus pilaris*), alebo škorec lesklý (*Sturnus vulgaris*). Zasahujú sem aj lovné teritória dravcov (Falcones) ako napríklad myšiaka lesného (*Buteo buteo*), včelára lesného (*Pernis apivorus*), sokola myšiara (*Falco tinnunculus*). Z radu sov (Strigiformes) lúčne biotopy potravne využíva napríklad myšiarka ušatá (*Asio otus*). Trofickou nikou sú lúky aj pre párnokopytníky a to najmä pre srnca lesného (*Capreolus capreolus*), jeleňa lesného (*Cervus elaphus*), diviaka lesného (*Sus scrofa*). Dominantnými druhmi spoločenstva drobných zemných cicavcov z radov hmyzožravce (*Insectivora*) a hlodavce (Rodentia) sú krt podzemný (*Talpa europaea*), piskor lesný (*Sorex araneus*) a hraboš poľný (*Microtus arvalis*). Na vlhších lúkach s kyprou pôdou ich nahrádzajú hygrofilné druhy ako piskor malý (*Sorex minutus*), hrabáč podzemný (*Microtus subterraneus*), duloonica menšia (*Neomys anomalus*), či hryzec vodný (*Arvicola terrestris*).

Biotopy údolných nív a podmáčaných lúk

Stanovištia ovplyvňované povrchovou alebo podzemnou vodou vytvárajú špecifické ekologické podmienky pre trvalý výskyt akvatických a semiakvatických stavovcov. Tento typ biotopu preferuje z obojživelníkov skokan hnedý (*Rana temporaria*), ropucha obyčajná (*Bufo bufo*) a menej často aj ropucha zelená (*Bufo viridis*). Vodné toky s brehovými porastami ako aj líniová krovinná-drevinná vegetácia lemujúca hlboké jarky a výmole poskytujú podmienky k prežívaniu druhov ako je skokan rapotavý (*Rana ridibunda*), skokan zelený (*Rana esculenta*), vytvára vhodné pomienky pre trvalú existenciu žaby rosníčky zelenej (*Hyla arborea*). Triedu plazov (*Reptilia*) zastupuje najmä užovka obyčajná (*Natrix natrix*). Vtáky zastupuje predovšetkým vodnár potočný (*Cinclus cinclus*), kačica divá (*Anas platyrhynchos*) a vzácné aj rybárik riečny (*Alcedo atthis*), trasochvost horský (*Motacilla cinerea*), svrčiak riečny (*Locustella fluviatilis*) alebo pŕhlaviar červenkastý (*Saxicola rubetra*). Podmáčané lúky preferuje z drobných zemných cicavcov duloonica menšia (*Neomys anomalus*), hrabáč podzemný (*Microtus subterraneus*) a vzácné myška drobná (*Micromys minutus*). Podobné stanovištia osídľuje aj hryzec vodný (*Arvicola terrestris*), duloonica väčšia (*Neomys fodiens*), nepôvodný druh ondatra pižmová (*Ondatra zibethicus*). Brehovú líniu povrchových tokov často využívajú na lov lasicovité šelmy ako hranostaj čiernehočnosť (*Mustela erminea*), kuna skalná (*Martes foina*), či tchor tmavý (*Mustela putorius*). K rovnakému účelu využíva brehovú líniu aj líška hrdzavá (*Vulpes vulpes*). Vyskytujú sa i bezstavovce, najmä hmyz - vážky, šidlá a pod.

Biotopy poľí

Polia sú významná potravná základňa pre migrujúce a zimujúce druhy. Vtáctvo (Aves) poľí reprezentuje prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), škovránok poľný (*Alauda arvensis*) vrabec poľný (*Passer montanus*), strnádka žltá (*Emberiza citrinella*) a v súčasnosti už vzácna jarabica poľná (*Perdix perdix*), strakoš sivý (*Lanius excubitor*) či havran čierny (*Corvus frugilegus*). Loví tu tiež sokol myšiara (*Falco tinnunculus*) a myšiak lesný (*Buteo buteo*). Z cicavcov sa vyskytujú prevažne hlodavce ako ryšavka žltohlá (*Apodemus flavicollis*), ryšavka obyčajná (*Apodemus sylvaticus*), hrdziak hôrny (*Clethrionomys glareolus*). Lovnú zver v danom type biotopu zastupuje zajac poľný (*Lepus europaeus*) a srnec lesný (*Capreolus capreolus*). Ako lovné teritórium poľia často využíva líška hrdzavá (*Vulpes vulpes*).

Biotopy lesov a nelesnej drevinnej vegetácie

Tieto hodnotíme najvyššie, pretože poskytujú úkryt a hniezdne, resp. reprodukčné možnosti pre rozhodujúci počet druhov fauny. Rozptýlená nelesná vegetácia je významná najmä pre rôzne druhy hmyzu. Charakteristické sú vtáky viazané na kroviny- strakoše, slávik červienka (*Erithacus rubecula*), drozd čierny (*Turdus merula*), pŕhlaviar čiernohlavý (*Saxicola torquata*), strakoš červenočrť (*Lanius collurio*). Les je útočiskom lovej zveri – srnec hôrny (*Capreolus capreolus*), jeleň obyčajný (*Cervus elaphus*), diviak (*Sus scrofa*), líška (*Vulpes vulpes*) a ostatných druhov divej zveri, ako je kuna hôrna (*Martes martes*), tchor obyčajný (*Putorius putorius*), z vtákov je to vlha obyčajná, (*Oriolus oriolus*), kukučka obyčajná (*Cuculus canorus*), slávik červienka (*Erithacus rubecula*), sýkorka belasá (*Parus caeruleus*), pinka lesná (*Fringilla coelebs*), či ďateľ bieločrť (*Dendrocopos leucotos*). Podľa ústnych údajov od miestnych poľovníkov, bolo v území zaznamenané hniezdenie výra skalného (*Bubo bubo*), no aj prelet

vzácného orla kríľavého (*Aquila pomarina*). Na dubové lesy je viazaný výskyt chrústa obyčajného (*Melolontha melolontha*), fúzača dubového (*Plagionotus arcuatus*).

Biotopy ľudských sídiel

Z hniezdíčov viazaných na ľudské stavby sa vyskytujú napr. dáždovník obyčajný (*Apus apus*), belorítka obyčajná (*Delichon urbica*), lastovička obyčajná (*Hirundo rustica*), žltouchvost domový (*Phoenicurus achrucos*), vrabec domový (*Passer domesticus*), trasochvost biely (*Motacilla alba*). Ostatné druhy, napr. krutihlav obyčajný (*Jynx torquilla*), žlna zelená (*Picus viridis*), ďateľ veľký (*Dendrocarpus major*), sýkorka veľká (*Parus major*), brhlík obyčajný (*Sitta europaea*), penica čiernohlavá (*Sylvia atricapilla*), kanárik poľný (*Serinus serinus*) a iné hniezdia v uličnej zeleni, záhradách a sadoch.

C.II.6.2 Flóra

Fytogeografické začlenenie územia

Podľa Atlasu Slovenskej socialistickej republiky, fytogeografického členenia Slovenska, patrí riešené územie do:

fyto geografická oblasť **západokarpatská flóra** (*Carpaticum occidentale*),
 fyto geografický obvod **predkarpatská flóra** (*Praecarpaticum*),
 fyto geografický okres **Považský Inovec**.

Podľa fytogeografického členenia územia:

Zóna:	dubová	
Podzóna:	horská	
Oblasť:	kryštálicko - druho horná	flyšová
Okres:	Považský Inovec	Trenčianska kotlina
Podokres:	Vysoký Inovec	

Potenciálna prirodzená vegetácia

Potenciálna prirodzená vegetácia je výrazom súčasného ekologického potenciálu krajiny. Zobrazuje prirodzené rastlinstvo, ktoré by sa v budúcnosti postupne vytvorilo na území, keby človek prestal vegetačný kryt svojou činnosťou ovplyvňovať. V prírodných podmienkach Slovenska by sa až na malé výnimky vytvorili lesné spoločenstvá ako stabilný autoregulačný systém.

Prevažnú časť mapovaných jednotiek tvoria lesy vrbovo-topoľové, jelšové, jaseňovo-dubovo-brestové, dubové, dubovo-hrabové, bukové, jedľovo-bukové, smrekové a kosodrevina.

Poznanie prirodzenej potenciálnej vegetácie územia je dôležité najmä z hľadiska rekonštrukcie, obnovy a ďalšieho prirodzeného vývoja lesnej i nelesnej vegetácie s cieľom jej priblíženia sa či úplného prinavrátenia do prirodzeného stavu, aby sa tak zabezpečila ekologická stabilita územia. Poznanie vegetačných typov v širšom meradle umožňuje rekonštruovať vegetáciu aj na miestach, kde je dnes náhradná prirodzená, resp. poloprirodzená vegetácia (lúky, kosienky, pasienky či polia), alebo kultúrna vegetácia (agrocenózy, buriny, ruderalne a synantropné spoločenstvá a pod.).

Z mapovaných vegetačných jednotiek prirodzenej potenciálnej vegetácie sa podľa Geobotanickej mapy Slovenska v území nachádzajú:

- **jelšové lesy na nivách podhorských a horských vodných tokov- (lužné lesy podhorské a horské - A1)**

Sú viazané na alúviá potokov, podmäčkané prúdiacou podzemnou vodou alebo často ovplyvňované záplavami. V stromovom poschodí prevláda jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*) a vrbka krehká (*Salix fragilis*), primiešané sú javor horský (*Acer pseudoplatanus*), čremcha strapcovitá (*Padus avium*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*). V krovinnom poschodí sa okrem týchto druhov vyskytujú najmä vrbka purpurová (*Salix purpurea*), a niektoré ďalšie druhy vrb (*Salix caprea*), menej bývajú zastúpené ostružina malinová (*Rubus idaeus* agg.), zemolez obyčajný (*Lonicera xylosteum*), kalina obyčajná (*Viburnum opulus*). V bylinnom poschodí prevládajú hygrofilné a nitrofilné druhy. V sledovanom území sa dodnes vyskytujú pozdĺž vodných tokov, boli značne pozmenené reguláciami tokov.

- **jaseňovo- brestovo- dubové lesy v povodiach veľkých riek (tvrdé lužné lesy nížinné- U)**

Zahrňujú vlhkomilné a mezohygrofilné lesy, rastúce na aluviálnych naplaveninách pozdĺž vodných tokov: Ide prevažne o jaseňovo-brestové a dubovo-brestové lesy, patriace do podzväzu Ulmenion. Na ich vývoj a štruktúru má rozhodujúci vplyv vodný režim, v spojení s pôdnymi vlastnosťami. Zo stromov bývajú zastúpené jaseň úzkolistý (*Fraxinus angustifolia*), dub letný (*Quercus robur*), brest hrabolitý (*Ulmus minor*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), javor poľný (*Acer campestre*), čremcha strapcovitá (*Padus avium*) a dreviny mäkkých lužných lesov, najmä topoľ biely (*Populus alba*), topoľ čierny (*Populus nigra*), jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*) a viaceré druhy vrb. V krovinnom poschodí, ktoré býva dobre vyvinuté, s vysokou pokrývnosťou, sa uplatňujú svíb krvavý (*Swida sanguinea*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), bršlen európsky (*Euonymus europaea*), druhy rodu hloh (*Crataegus* sp. div.) a i. Bylinný podrast je druhovo relatívne bohatý, k typickým druhom patria: mrvica lesná (*Brachypodium sylvaticum*), čarovník parížsky (*Circaea lutetiana*), blyskáč cibul'konosný (*Ficaria bulbifera*), kuklík mestský (*Geum urbanum*), kozonoha hostcová (*Aegopodium podagraria*) a ďalšie. Jednotka v území potenciálne zaberá SZ časť katastra Trenčianska Turná.

- **dubovo-hrabové lesy karpatské (C)**

V stromovom poschodí prevládajú dub zimný (*Quercus petraea*) a hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), často sú zastúpené aj javor poľný (*Acer campestre*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), lipa veľkolistá (*Tilia platyphyllos*) a čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), z krov zemolez obyčajný (*Lonicera xylosteum*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*). V bylinnom poschodí je významná ostrica chlpatá (*Carex pilosa*). Potenciálne táto jednotka zaberá väčšinu záujmového územia.

- **dubovo-cerové lesy (Qc)**

Dominantou v týchto porastoch je dub cerový (*Quercus cerris*), a ďalšie druhy dubov, vtrúsene sa vyskytujú javor poľný (*Acer campestre*), javor tatársky (*Acer tataricum*). Krovinné poschodie býva pomerne bohaté, tvorené najmä druhmi zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), drieň obyčajný (*Cornus mas*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), slivka trnková (*Prunus spinosa*) a hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*) a ďalšie. V bylinnom poschodí sa vyskytujú ostrica horská (*Carex montana*), nátržník biely (*Potentilla alba*), lipnica úzkolistá (*Poa angustifolia*), hrachor čierny (*Lathyrus niger*), kosienka farbiarska (*Serratula tinctoria*), králik chocholatý (*Pyrethrum corymbosum*), iskerník mnohokvetý (*Ranunculus polyanthemus*), medunica medovkolistá (*Melittis melissophyllum*) a i. V území sa táto jednotka vyskytuje vo viacerých menších ostrovčekoch.

- **bukové kvetnaté lesy podhorské (Fs)**

Mezotrofné lesné spoločenstvá s prevahou buka lesného (*Fagus sylvatica*) v nižších polohách, prevažne na nevápencovom podloží. V stromovom poschodí sú primiešané hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), lipa malolistá (*Tilia cordata*). Charakteristické je chýbajúce alebo slabo vyvinuté krovinné poschodie. V bylinnom poschodí sa v týchto porastoch vyskytujú lipkavec marinkový (*Galium odoratum*), ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), mednička jednokvetá (*Melica uniflora*), srnovník purpurový (*Prenanthes purpurea*), zubačka cibul'konosá (*Dentaria bulbifera*) a i.

- **bukové kvetnaté lesy (F)**

Klimaxové eutrofné bukové lesy s bohatým bylinným podrastom sa vyskytujú v najvyšších polohách sledovaného územia. V stromovom poschodí dominuje buk lesný, primiešané sú javor horský, j. mliečny, jaseň štíhly, sporadicky sa vyskytuje dub zimný a hrab obyčajný. Krovinné poschodie je slabo vyvinuté, vyskytujú sa baza čierna, bršlen európsky, zemolez obyčajný. Synúzia bylín je zvyčajne dvojvrstvomá, dominantné druhy sú lipkavec marinkový (*Galium odoratum*), zubačka cibul'konosá (*Dentaria bulbifera*), hluchavník žltý (*Galeobdolon luteum*), papradka samičia (*Athyrium filix-femina*), papraď samčia (*Dryopteris filix-mas*).

Reálna vegetácia

V rámci spracovania MÚSES bol vykonaný prieskum, v ktorom boli na poľnohospodárskom pôdnom fonde mapované porasty nelesnej drevinnej vegetácie a druhovo bohatšie trvalé trávne porasty. Z prieskumu a hodnotenia bolo vylúčené územie intravilánu. Všetky typy

inventarizovanej nelesnej drevinnej vegetácie aj trávnych porastov, vrátane ich sukcesných štádií, sú významné z hľadiska ochrany biodiverzity a nie je preto vhodné zmenšovať ich výmeru. Hoci druhové bohatstvo vyšších cievnatých rastlín predstavuje len malý zlomok biodiverzity mapovaných lokalít, tieto tvoria v intenzívne poľnohospodársky využívannej krajine životné podmienky pre mnohé druhy bezstavovcov aj stavovcov. Podrobný zoznam zmapovaných lokalít s ich charakteristikami, ako aj zoznam rastlín, sú podrobne uvedené v dokumentácii MÚSES.

Charakteristika jednotlivých typov vegetácie v území Trenčianskej Turnej je nasledovná:

Brehové porasty vodných tokov

Najvýraznejším typom mimolesnej drevinnej vegetácie územia sú brehové porasty vodných tokov. Ich stav v značnej miere závisí od toho, či boli upravované alebo nie. Pri upravených vodných tokoch je väčšinou kvalita brehových porastov podstatne nižšia ako v prípade neupravovaných vodných tokov. Spodný úsek Turnianskeho potoka (pod obcou) bol technickými úpravami doslova skanalizovaný, na ostatných zregulovaných tokoch sa drevinné porasty samovoľne obnovili, resp. boli nahradené výsadbami topoľov či ovocných drevín, v súčasnosti neudržiavaných. Vzhľadom na zredukovanú šírku drevinných porastov a splachy agrochemikálií býva bylinné poschodie pomerne silne eutrofizované a zruderalizované, najmä v blízkosti polí.

Línie brehových porastov v bezprostrednej blízkosti nezregulovaných úsekov potokov, občas aj širšie pásy a enklávy tvoria **jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy** (prioritný biotop európskeho významu 91E0*). V sledovanom území sú to lokality Hukov potok, Mníchovka, Turniansky potok, Sedličiansky potok.

Biotop je v komplexe s príslušnou zonálnou lesnou vegetáciou čiastočne vyvinutý aj v lesných porastoch katastra. Tieto lokality sú ovplyvňované sezónnymi povrchovými záplavami resp. podmäčkané prúdiacou podzemnou vodou.

Porasty sú viacposchodové, s dobre vyvinutým krovitým poschodím. V stromovej etáži sa uplatňujú pôvodné druhy drevín: jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), vrbka krehká (*Salix fragilis*), vrbka biela (*S. alba*), vrbka rakyta (*Salix caprea*), občas jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), topoľ osikový (*Populus tremula*). Primiešané sú aj lesné druhy drevín – buk (*Fagus sylvatica*), hrab (*Carpinus betulus*), breza (*Betula pendula*), dub zimný (*Quercus petraea* agg., z nepôvodných drevín agát biely (*Robinia pseudoacacia*). V krovinovej etáži sú zastúpené svíb krvavý (*Swida sanguinea*), baza čierna (*Sambucus nigra*), ostružina (*Rubus fruticosus* agg.), hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna* agg.), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), pivojka plotná (*Calystegia sepium*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), kalina obyčajná (*Viburnum opulus*), bršlen európsky (*Euonymus europaeus*) a prirodzené zmladenie druhov stromovej etáže. Pre bylinné poschodie sú charakteristické nitrofilné a hygrofilné druhy, napr. kozonoha hostcová (*Aegopodium podagraria*), pľháva dvojdomá (*Urtica dioica*), lipkavec obyčajný (*Galium aparine*), kuklík mestský (*Geum urbanum*), ostružina ožinová (*Rubus caesius*), mäkuľka vodná (*Myosoton aquaticum*), chmeľ obyčajný (*Humulus lupulus*), netýkavka malokvetá (*Impatiens parviflora*), hluchavka škvrnitá (*Lamium maculatum*), čistec lesný (*Stachys sylvatica*), čerkáč obyčajný (*Lysimachia vulgaris*). Časté sú ostružina ožinová (*Rubus caesius*) a zmladené druhy drevín vyskytujúcich sa v etáži E₃.

Medze

Druhové zloženie medzí je značne ovplyvnené ich šírkou a zapojenosťou drevinného porastu. V úzkych a menej zapojených medziach majú značné zastúpenie svetlomilné druhy, nachádzajú sa tu často aj typické lúčne druhy. V širších porastoch s vysokou pokryvnosťou stromového poschodia sa druhové zloženie bylinného poschodia blíži lesným porastom, v takýchto porastoch má bylinné poschodie zvyčajne malú pokryvnosť. Sekundárne kroviny s dominantnou pokryvnosťou krovinnej etáže zaradíme k biotopu **trnkové a lieskové kroviny**.

V medziach sa zo stromov najčastejšie vyskytujú: javor poľný (*Acer campestre*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), hruška obyčajná (*Pyrus communis*), jablň domáca (*Malus domestica*), slivka domáca (*Prunus domestica*), orech kráľovský (*Juglans regia*) a vrbka rakytová (*Salix caprea*), menej nepôvodný agát biely (*Robinia pseudacacia*). Z krovín sú časté svíb krvavý (*Swida sanguinea*), hloh jednosemenný (*Crataegus*

monogyna), slivka trnková (*Prunus spinosa*), ostružina (*Rubus fruticosus* agg.), ruža šíповá (*Rosa canina*), plamienok plotný (*Clematis vitalba*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), baza čierna (*Sambucus nigra*), menej bršlen európsky (*Euonymus europaeus*) a kalina obyčajná (*Viburnum opulus*). Bylinné poschodie je rôznorodé, najčastejšie boli zistené druhy prhláva dvojdomá (*Urtica dioica*), ovsík vyvýšený (*Arrhenatherum elatius*), kuklík mestský (*Geum urbanum*), zádušník brečtanovitý (*Glechoma hederacea*), zádušník chlpatý (*Glechoma hirsuta*), brečtan popínavý (*Hedera helix*), hluchavka škvrnitá (*Lamium purpureum*), reznáčka laločnatá (*Dactylis glomerata*), lipkavec mäkký (*Galium mollugo* agg.), repík lekársky (*Agrimonia eupatoria*), palina obyčajná (*Artemisia vulgaris*), kopytník európsky (*Asarum europaeum*), pýr plazivý (*Agropyron repens*), mrvica lesná (*Brachypodium sylvaticum*).

Lesíky a remízky

území sa okrem lesných porastov, ktoré charakterizujeme v osobitnej kapitole, vyskytujú aj menšie lesíky, remízky a skupiny drevín. Druhovú zloženie týchto porastov do značnej miery závisí od veľkosti lesíka, zapojenosti jednotlivých etáží, jeho veku a spôsobu vzniku. Väčšina lesíkov a remízok na PPF vznikla v nedávnej minulosti samovoľným zarastaním odlesnenej časti územia. V lesíkoch je rozmiestnené veľké množstvo chatiek, ktoré prispievajú k eutrofizácii a ruderalizácii stanovišť a stávajú sa aj ohniskom šírenia okrasných neofytov, vrátane expanzívneho sumachu pálkového (*Rhus typhina*). Časť lokalít predstavuje zvyšky svetlých pastevných nízkokmenných lesov s osikami, trsmi pňových hrabových a lieskových výmladkov a dobre vyvinutou bylinnou etážou. Z prírodoochranného hľadiska (v záujme skupiny bezstavovcov, viazaných na tento typ biotopu) nie je žiadúci prevod takýchto lesíkov na vysokokmenné lesy, tie sú dostatočne zastúpené vo vyšších polohách katastra.

V stromovom poschodí sú časté hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), javor poľný (*Acer campestre*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), dub zimný (*Quercus petraea* agg.), slivka domáca (*Prunus domestica*), vŕba rakytová (*Salix caprea*), hruška obyčajná (*Pyrus communis* agg.), lipa malolistá (*Tilia cordata*), topoľ osikový (*Populus tremula*), menej vŕba krehká (*Salix fragilis*), vŕba biela (*Salix alba*), buk lesný (*Fagus sylvatica*) a jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*). V krovinnom poschodí sú to najmä hloh jednozemenný (*Crataegus monogyna*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), javor poľný (*Acer campestre*), ostružina (*Rubus fruticosus* agg.), slivka trnková (*Prunus spinosa*), ruža šíповá (*Rosa canina* agg.), plamienok plotný (*Clematis vitalba*), baza čierna (*Sambucus nigra*), kalina siripútková (*Viburnum lantana*), kalina obyčajná (*Viburnum opulus*) a bršlen európsky (*Euonymus europaeus*). V bylinnom poschodí sa vyskytujú väčšinou lesné druhy, najmä do okrajov a svetlejších častí prenikajú aj druhy z lúčnych porastov. Najčastejšie byliny v týchto porastoch sú prhláva dvojdomá (*Urtica dioica*), kuklík mestský (*Geum urbanum*), mrvica lesná (*Brachypodium sylvaticum*), jahoda obyčajná (*Fragaria vesca*), kopytník európsky (*Asarum europaeum*), kozonoha hostcová (*Aegopodium podagraria*), lipkavec marinkový (*Galium odoratum*), reznáčka laločnatá (*Dactylis glomerata*), pľúcnik lekársky (*Pulmonaria officinalis*) a zbehovec plazivý (*Ajuga reptans*).

Lúčne porasty a ich úhory

Jedná sa o bylinné porasty s prevahou trávnych druhov, ktoré v riešenom území vznikli a sú udržiavané ako produkt antropickej činnosti (kosenie, pasenie, hnojenie, dosievanie žiadúcich hospodárskych druhov a pod.).

Zachovalé a pravidelne kosené lúčne porasty sa vyskytujú v území veľmi vzácné. Väčšina trvalých trávnych porastov (TTP) bola v minulosti intenzifikovaná (výsev krmovinársky hodnotných druhov tráv, hnojenie), časť územia tvoria zatrávené úhory s nižším počtom druhov.

Najcennejšími travinno- bylinnými biotopmi sú kosené lúky v najvyššie položenej nelesnej časti územia a úzke, na väčšine plochy kosené fragmenty v alúviu Sedličianskeho potoka. Z pohľadu ochrany prírody je významné postavenie lokality dvoch fragmentov maloplošných kosených sádov.

V kosených lúčnych porastoch prevažuje biotop európskeho významu **nížinné a podhorské kosné lúky**, v komplexe s **mezofilnými pasienkami a spásanými lúkami**. V lúčnych porastoch v území sú najčastejšie tieto druhy: ovsík vyvýšený (*Arrhenatherum elatius*), trojštet

žltkastý (*Trisetum flavescens*), kostrava lúčna (*Festuca pratensis*), kostrava žliabkatá (*Festuca rupicola*), psinček tenučký (*Agrostis capillaris*), traslica prostredná (*Briza media*), ďatelina lúčna (*Trifolium pratense*), púpavec jesenný (*Leontodon autumnalis*), rebríček obyčajný (*Achillea millefolium* agg.), skorocel kopijovitý (*Plantago lanceolata*), iskerník prudký (*Ranunculus acris*), púpavec srstnatý (*Leontodon hispidus*), reznáčka laločnatá (*Dactylis glomerata*), čiernohlávk obyčajný (*Prunella vulgaris*), repík lekársky (*Agrimonia eupatoria*), bedrovník lomikameňovitý (*Pimpinella saxifraga*), mrkva obyčajná (*Daucus carota*), ďatelina plazivá (*Trifolium repens*), lipkavec mäkký (*Galium mollugo* agg.), mliečnik chvojkový (*Tithymalus cyparissias*), nevädzovec lúčny (*Jacea pratensis*), ľadenec rožkatý (*Lotus corniculatus*), vzácnejšie zemežľč menšia (*Centaureum erythraea*).

Pre porasty mezofilného charakteru sú v území ďalej typické skorocel prostredný (*Plantago media*), šalvia lúčna (*Salvia pratensis*), kozobrada východná (*Tragopogon orientalis*), veronika obyčajná (*Veronica chamaedrys*), ďatelina prostredná (*Trifolium medium*), betonika lekárska (*Betonica officinalis*).

Väčšie plochy nevyužívaných TTP sa v území nevyskytujú, resp. sú už silne sukcesne pozmenené, s dominantným zápojom krovinej etáže.

Lesné porasty

Súvislé lesné porasty na lesnom pôdnom fonde sa nachádzajú len vo vyššie položenej (od 760 m n. m.) časti katastra Trenčianska Turná, na rozlohe 636 ha. V území je podľa LHP evidovaných 22 lesných typov. Najrozšírenejšou skupinou lesných typov je bučina (*Fagetum pauper*), v rámci tejto skupiny sú najhojnejšie lesné typy zubačková bučina (3313, 4302), chlpaňová bučina (3311) a ostricová bučina (3312). Rozšírené sú aj dubové bučiny (*Querceto-Fagetum*), hlavne ostricovo- chlpaňová dubová bučina (3302).

Stručná charakteristika lesných biotopov územia:

- **Ls 5.1 Bukové a jedľovo - bukové kvetnaté lesy**

Biotop európskeho významu

V území predstavujú tieto lesy dominantný lesný biotop, prevažujúci takmer na 70 % z celkovej plochy lesov územia. Nachádzajú sa vo vyšších polohách masívu Inovca a v komplexe s dubohrabínami zostupujú aj do nižších polôh. Ide o mezotrofné a eutrofné porasty buka lesného (*Fagus sylvatica*), kde sa zriedkavo vyskytujú cenné listnáče javor horský (*Acer pseudoplatanus*), lipa veľkolistá (*Tilia platyphyllos*), ako aj smrek obyčajný (*Picea abies*). Krovinné poschodie je slabo vyvinuté, bylinný podrast je viacvrstvový, s výskytom druhov, napr. papradka samičia (*Athyrium filix-femina*), zubačka cibul'konosná (*Dentaria bulbifera*), kyslička obyčajná (*Oxalis acetosella*), ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), papraď samčia (*Dryopteris filix-mas*), hluchavník žltý (*Galeobdolon luteum*), lipkavec marinkový (*Galium odoratum*), mednička jednokvetá (*Melica uniflora*), mliečnik mandľolistý (*Tithymalus amygdaloides*). V porastoch s vysokým zápojom drevín a množstvom bukového opadu je pokryvnosť bylinnej vrstvy veľmi nízka.

Dominantnými lesnými typmi v rámci biotopu 5.1 v skúmanom území sú zubačková bučina a ostricová bučina (skupina lesných typov - SLT *Fagetum pauper*).

- **Ls 5.2 Kyslomilné bukové lesy**

Biotop európskeho významu

Floristicky chudobné bukové porasty s prímiesou duba zimného (*Quercus petraea* agg.) a iných drevín (hrab, osika, borovica), prevažujú na 23 % plochy lesných porastov územia.. Krovinné poschodie je slabo vyvinuté, tvoria ho najmä zmladzujúce jedince hlavných drevín. V poschodí bylín prevažujú acidofilné a oligotrofné druhy, napr. chlpaňa hájna (*Luzula luzuloides*), lipnica hájna (*Poa nemoralis*), metluška krivoľaká (*Avenella flexuosa*), vres obyčajný (*Calluna vulgaris*), čučoriedka obyčajná (*Vaccinium myrtillus*), typické bučinné druhy majú nižšiu pokryvnosť. Bohatšia je i synúzia machov a lišajníkov. Porasty v sledovanom území patria najmä k lesným typom chlpaňová dubová bučina, menej metlicovo- čučoriedková kyslá dubová bučina a chlpaňová bučina.

- **Ls 2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské**

Biotop národného významu

Porasty sa vyskytujú na úpäť svahov masívu Inovca, prevažujú na 7 % plochy lesov územia. V drevinovom zložení sa uplatňujú hrab obyčajný (*Carpinus betulus*) a dub zimný (*Quercus petraea* agg.), primiešané sú buk lesný (*Fagus sylvatica*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), v krovinevej etáži nachádzame liesku obyčajnú (*Corylus avellana*), zemolez obyčajný (*Lonicera xylosteum*). V podraсте zvyčajne dominuje ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), časté sú ďalšie druhy tráv lipnica hájna (*Poa nemoralis*), chlpaňa hájna (*Luzula luzuloides*), mednička jednokvetá (*Melica uniflora*). Prítomné sú ďalej druhy typické pre bučiny i dubiny.

Tento biotop v sledovanom území zahŕňa niekoľko lesných typov patriacich do skupiny LT *FagetoQuercetum*: prevažuje živná ostricová buková dúbrava a ostricovo buková dúbrava s chlpaňou.

- **Ls 3.5.1 Sucho- a kyslomilné dubové lesy**

Biotop národného významu

Výskyt tohto spoločenstva je v území veľmi zriedkavý, viazaný na silne kyslé miesta výchozov muskovitických svorov, v porastoch pomiestne vstupuje do komplexu s dominantnými bučinami. V drevinovej skladbe prevláda dub zimný (*Quercus petraea* agg.), môže sa vyskytovať aj buk lesný (*Fagus sylvatica*). Bylinná synúzia má trávnatý charakter, bohato vyvinuté je poschodie machov a lišajníkov. Z druhov podrastu možno uviesť chlpaňu hájnu (*Luzula luzuloides*), kručinku nemeckú (*Genista germanica*), kručinku farbiarsku (*Genista tinctoria*), chlpaník obyčajný (*Pilosella officinarum* agg.), veronika lekárska (*Veronica officinalis*).

- **Ls 3.5.2 Sucho- a kyslomilné dubové lesy s *Genista pilosa***

Prioritný biotop európskeho významu

Veľmi zriedkavé spoločenstvo v sledovanom území, plošne zaberá tento biotop menej než 1 % z celkovej plochy lesných biotopov. Porasty sú floristicky chudobné, v drevinovom poschodí sa nachádzajú dub zimný (*Quercus petraea* agg.), buk lesný (*Fagus sylvatica*), breza previsnutá (*Betula pendula*), v podraسته sa uplatňujú drobné kríčky, napr. kručinka chlpatá (*Genista pilosa*). Predmetné porasty sú zaradené do ochranných lesov.

- **Ls 1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy**

Charakteristika tohto biotopu je uvedená vyššie v odstavci „Brehové porasty“.

- **Ls 4 Lipovo- javorové sutinové lesy**

Lesy na kamenistých svahoch, úžľabinách, sutinách. Charakteristické sú tzv. sutinové dreviny- javor mliečny (*Acer platanoides*), j. horský (*A. pseudoplatanus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), brest horský (*Ulmus glabra*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*). Bylinné poschodie bohaté, najmä nitrofyty a humifyty: žihľava dvojdomá (*Urtica dioica*), mesačnica trváca (*Lunaria rediviva*), cesnačka lekárska (*Alliaria petiolata*), pakost smradľavý (*Geranium robertianum*), lastovičník väčší (*Chelidonium majus*), hluchavka škvrnitá (*Lamium maculatum*) a i. Prenikajú sem i druhy dubobo- hrabových porastov.

Nelesná drevinová vegetácia

Pod označením rozptýlená zeleň (nelesná zeleň či nelesná drevinová vegetácia) rozumieme stromy a kroviny rastúce jednotlivito (solitéry) alebo v skupinách (skupinová zeleň - remízky, zeleň medzí, zeleň agrárnych terás a úvozov, brehové porasty vodných tokov a nádrží, drevinový doplnok komunikácií, sady, parky a pod.) mimo lesa. Vyvinula sa v priebehu historického vývoja krajiny, pričom jej poloha a rozsah vyplynuli z prírodných podmienok a z tradičných spôsobov poľnohospodárskeho využitia riešeného územia. Má vysokú biologickú, socioekonomickú a prírodno-kultúrnu hodnotu a výrazne posilňuje ekologickú stabilitu poľnohospodárskej krajiny. Často má výraznú pôdoochrannú (protieróznú funkciu), najmä v prípade zasakovacích pásov, živých plotov a vetrolamov. Líniové porasty drevín priaznivo ovplyvňujú smer a intenzitu vzdušného prúdenia. Brehové porasty tiež bránia prenikaniu agrochemikálií do povrchových vodných tokov. Enklávy nelesnej drevinovej vegetácie sú miestom hniezdenia viacerých druhov vtákov, ktoré zalietajú za potravou do otvorenej krajiny, čo platí tiež o viacerých druhoch cicavcov a hmyzu. Ich lemy poskytujú vhodné úkryty pre viaceré druhy opelovačov a spravidla sa vyznačujú aj vyššou rozmanitosťou rastlinstva ako obklopujúca intenzívnejšie využívaná pôda. Následne poskytujú útočisko pre viaceré ohrozené poľné druhy rastlín a živočíchov.

Nelesná drevinová vegetácia vytvára v hodnotenom území charakteristické štruktúry, ktoré môžeme podľa typologických znakov začleniť do skupín:

Podľa prirodzenosti vegetácie NDV rozdeľujeme:

- prirodzenú
- umelú

Podľa rozlohy, tvaru a počtu prvkov NDV rozdeľujeme:

- plošnú
- líniovú
- solitérnu (bodovú)

Z hľadiska prvkov MÚSES sú najdôležitejšie prirodzené štruktúry zelene, či už líniové, alebo plošné, pretože sa vyznačujú vnútornou ekologickou stabilitou a sú v nich zachované prirodzené ekosystémové väzby.

Plošná NDV

NDV prirodzená plošná sa vyskytuje ako skupinová, hlúčiková, až celoplošná najmä na lesných okrajoch a v okrajových častiach pasienkov. Medzi plošnú NDV sú zaradené široké brehové porasty charakteru jaseňovo - jelšových podhorských lužných lesov.

Ďalej je to lokalita, ktorá sa vyvinula prirodzenou sukcesiou po opustení obhospodarovania. Rastie tu nemálo druhov drevín: javor poľný (*Acer campestre*), breza previsnutá (*Betula pendula*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), plamienok plotný (*Clematis vitalba*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), chmeľ obyčajný (*Humulus lupulus*), buk lesný (*Fagus sylvatica*), hloh jednozemenný (*Crataegus monogyna*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), topoľ osikový (*Populus tremula*), agát biely (*Robinia pseudoacacia*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), baza čierna (*Sambucus nigra*).

Plošná NDV je zaznamenaná i na lokalite, kde je lesný porast na poľnohospodárskej pôde. Tieto porasty majú lesný charakter na poľnohospodárskej pôde, postupne môžu byť zaradené do lesného pôdneho fondu.

Významná plocha je aj jelšina, ktorá má charakter jaseňovo- jelšových lužných lesov, čo je biotop európskeho významu.

Plošné porasty NDV na niektorých lokalitách majú povahu širokých medzí s topoľom osikovým (*Populus tremula*) a agátom bielym (*Robinia pseudoacacia*).

Líniová NDV

Najvýraznejšie líniové štruktúry prirodzeného pôvodu v katastri predstavuje najmä vegetácia brehových porastov. V menšej miere sa vyskytujú deliace porasty medzi pozemkami, vegetácia popri cestných komunikáciách. Medzi najvýznamnejšie patrí úzky brehový porast, kde sa z drevín nachádzajú napr. plamienok plotný (*Clematis vitalba*), hloh jednozemenný (*Crataegus monogyna*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), orech kráľovský (*Juglans regia*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), slivka trnková (*Prunus spinosa*) a i.

Významná je i pobrežná vegetácia v severnej časti územia - breh Hukovho potoka. Sú to kvalitné jaseňovo- jelšové porasty lužného lesa a majú svoju nezastupiteľnú úlohu v poskytovaní podmienok života veľkému počtu druhov organizmov od vtákov, cicavcov, obojživelníkov a vodným živočíchom.

Z líniových porastov medzí (čiastočne zachované terasovanie svahu) najvyšší počet rastlinných druhov bol zaznamenaný na lokalite, kde sú kosené slivkové sady a medze. Z drevín sú to najmä čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), orech kráľovský (*Juglans regia*), jabloň domáca (*Malus domestica*), slivka domáca (*Prunus domestica*), hruška obyčajná (*Pyrus communis*).

Samostatne rastúca- solitérna NDV

Solitérna NDV sa výrazne uplatňuje na lúkach a pasienkoch v kontakte s lesnými porastami, na ornej pôde sa solitéry zachovali len veľmi vzácné. Vyskytujú sa vzrastlé borovice (*Pinus sylvestris*) a čerešne (*Cerasus avium*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), smrek obyčajný (*Picea abies*), borovica lesná (*Pinus sylvestris*), hruška obyčajná (*Pyrus communis*), dub zimný (*Quercus petraea*), dub letný (*Quercus robur*).

Plochy verejnej a vyhradenej zelene

Verejná zeleň (parky, zeleň pri Obecnom dome v Trenčianskej Turnej) sa nachádza v zastavanom území obce. Vyhradená zeleň je reprezentovaná cintorínmi, z ktorých sa jeden nachádza v k. ú. Trenčianska Turná a druhý v k. ú. Hámre.

C.II.7 Krajina - štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana.

Z hľadiska priestorovej štruktúry je územie tvorené:

- sídelná urbanizovaná krajina (sídlo, priemyselná zóna)
- kultúrna poľnohospodárska (oráčinová) krajina
- poloprírodná krajina nadväzujúca na kultúrnu poľnohospodársku krajinu.
- lesná krajina

Z hľadiska krajinnej pokrývky riešené územie je možné identifikovať ako štruktúru, ktorej centrum je tvorené urbanizovanými a priemyselnými areálmi (sídlna zástavba, priemyselné areály). Nadväzujúce zóny sú charakteristické dominanciou poľnohospodárskych areálov (orná pôda, trvalé poľnohospodárske kultúry, intenzifikované lúky a pasienky) – okolie sídla, pahorkatinná krajina. Na poľnohospodársku zónu s vysokou dominanciou ornej pôdy a s nízkym zastúpením lúk a pasienkov nadväzuje lesná vrchovinná krajina Považského Inovca. Krajina riešeného územia je delená dopravnými koridormi a sieťami elektrického vedenia. Štruktúru krajiny, fyziognómiu a dynamiku vývoja územia v centrálnej časti určuje a ovplyvňuje predovšetkým historický vývoj územia aktuálne silne podmienený ústupom intenzívnej poľnohospodárskej výroby a rozvojom dopravy a priemyslu..

V minulosti bola poľnohospodárska pôda v riešenom území získavaná najmä odstraňovaním lesa. Nakoľko získaná orná pôda bola dobrej kvality a na plochách dobre prístupných na obrábanie, lesné porasty v pohorí boli zachované vcelku, resp. čiastočne pozmenené na hospodárske lesné porasty. Vysoká kvalita pôdy predurčuje jej využívanie predovšetkým ako ornú pôdu, z toho dôvodu je nižší výskyt lúk a pasienkov. Lesné masívy nie sú členené ani rozptýleným osídlením, pre dobré podmienky sa sídla koncentrovali v údolí Váhu.

Z hľadiska dominantnosti v území sa výrazne presadzujú dva prvky krajinnej štruktúry – orná pôda a lesné porasty. Ich priestorové rozloženie je determinované najmä reliéfom a pôdnymi pomermi. Z hľadiska kontrastného pôsobenia k výrazným krajinným prvkom patria líniové prvky tokov, lemované vysokou vegetáciou drevín, ktoré členia monotónnu poľnohospodársku krajinu a prispievajú k pozitívnejšiemu krajinnému obrazu.

Historické krajinné štruktúry v území sa nezachovali. Dobré podmienky pre poľnohospodárstvo podmienili, že v kraji sa hospodáril skôr na väčších celkoch – dvoroch, či gazdovstvách, lány mali vyššie výmery, čo prispievalo aj k vyšším výnosom a dobrej ekonomickej situácii obyvateľov. Počas kolektizácie sa proces sceľovania pôdy dovŕšil, morfológické podmienky umožňovali vznik veľmi veľkých celkov, krajinná zeleň bola prevažne odstránená, vodné toky sa zregulovali, podmáčané plochy sa vysušili a tým sa vytvoril typ monotónnej kultúrnej krajiny s veľmi nízkou biodiverzitou.

Klasifikácia územia bola vykonaná na základe biotickej významnosti. Jej cieľom je vyčlenenie plôch s približne rovnakým stupňom ekologickej stability.

C.II.7.1 Ekologická stabilita krajiny

V roku 2008 bol spracovaný **MÚSES k. ú. Trenčianska Turná – Hámre**, ktorý uvádza nasledovné:

je súhrn pozitívnych vlastností biotechnických prvkov, ktoré umožňujú udržiavať jej rovnovážny stav, resp. jej odolnosť voči rušivým vplyvom. Ekologickú rovnováhu možno definovať aj ako schopnosť ekosystému vrátiť sa po prerušení vonkajších vplyvov, ktoré deformovali daný stav, do pôvodného stavu, bez nutného vkladu potrebnej dodatkovej energie.

Zabezpečenie ekologickej stability vychádza z tézy, že je potrebné od seba izolovať jednotlivé ekologicky labilné časti sústavou stabilných a stabilizujúcich ekosystémov.

Klasifikácia riešeného územia na základe biotických prvkov hodnotí stabilitu reálnych ekosystémov s použitím 6-stupňovej stupnice, hodnotené sú len plošné prvky sekundárnej krajinej štruktúry (SKŠ).

stupeň biotickej významnosti	hodnotenie významu prvkov SKŠ z hľadiska ekologickej stability
0	bez významu (napr. zastavané plochy a komunikácie, hospodárske areály, budovy, cestné komunikácie)
1	veľmi malý význam (orná pôda veľkobloková)
2	malý význam (orná pôdy maloplošná, záhrady, záhumienky)
3	stredný význam (intenzifikované lúky, umelé štruktúry NDV, poľnohospodársky nevyužívané plochy)
4	veľký význam (lúky a lesy s prevahou prirodzene rastúcich druhov, prirodzené sukcesné spoločenstvá, prirodzená NDV)
5	veľmi veľký význam (prirodzené a prírodné lesy, prírodné travinné spoločenstvá, neregulované vodné toky, brehové porasty prirodzených vodných tokov a pod.)

Biotická významnosť a plošná výmera prvkov SKŠ

Prvky SKŠ	Stupeň biotickej významnosti	Výmera prvkov SKŠ (m ²)
Bučiny	5	2 886 599,42
Dubiny	5	875 554,34
Hrabiny	5	459 064,18
Jelšiny	5	11 349,70
Les s prevahou listnáčov	5	364 630,45
Les s významným podielom ihličnanov	5	1 931 053,42
NDV plošná, líniová, solitérna, brehové porasty	5	728 455,36
TTP - intenzívne pasienky	4	696 642,93
Záhrady (mimo obvodu PPÚ)	3	0
Sady (mimo obvodu PPÚ)	3	0
Chmeľnice (mimo obvodu PPÚ)	2	0
Veľkobloková orná pôda	1	6 966 054,37
Vodné toky prirodzené, neregulované	5	31 582,63
Vodné toky regulované	2	55 900,98
Areál poľnohospodárskeho podniku	0	
Zastavané plochy	0	3 699,94
Cestné komunikácie	0	157 147,11
Iné plochy	0	939,22

Koeficient ekologickej stability

Výpočet koeficientu ekologickej stability (KES) bol zrealizovaný metódou klasifikácie územia podľa miery ekologickej stability vegetácie (t. j. biotickej **významnosti**), ktorá je odporúčaná pri územiach s väčšou rozmanitosťou druhov pozemkov na základe nasledovných údajov:

Stupeň ekologickej stability podľa biotickej významnosti	Plocha jednotlivých stupňov ES (m ²)	Súčin výmer a jednotlivých stupňov ES
0	Bez významu	161 786,27
1	Veľmi nízka	6 966 054,37
2	Nízka	55 900,98

3	Stredná	0	0
4	Vysoká	696 642,93	2 786 571,72
5	Veľmi vysoká	7 288 289,51	36 441 447,55
		Plocha záujmového územia 15 168 674,05 m ²	Súčet súčinov 46 305 875,6

- 1 Plochy ekologicky veľmi málo stabilné
- 2 Plochy ekologicky málo stabilné
- 3 Plochy ekologicky stredne stabilné
- 4 Plochy ekologicky veľmi stabilné
- 5 Plochy ekologicky najstabilnejšie

Na základe takéhoto výpočtu je koeficient ekologickej stability 3,05 možno teda riešené územie pri stupnici 1-5 charakterizovať ako **ekologicky stredne stabilnú** krajinu.

Návrh riešenia

Vplyvom rozvojových návrhov v **KR ÚPN O Trenčianska Turná** dôjde k predpokladanej zmene koeficientu ekologickej stability oproti MÚSESu len v malej miere, pretože KR preberá opatrenia na zlepšenie stavu ekologickej stability s uvedeného MÚSESu a navrhuje i ďalšie ekostabilizačné opatrenia .

K zmene dôjde hlavne na základe zväčšenia zastavaného územia o 72,2593 ha, kde zastavané plochy môžu tvoriť max. 50 % (viď záväzné regulatívy v kapitole E.b) KR ÚPN O). Ďalším zásahom je navrhovaná cesta R2 a zväčšenie plôch hlavne líniovej a ochrannej zelene. Všetky uvedené navrhované zásahy v území sú na plochách ornej pôdy, ktorej výmera je o ne zmenšená.

Poznámka: zmenené bilancie oproti MÚSESu sú uvedené hrubším písmom.

Biotická významnosť a plošná výmera prvkov SKŠ

Prvky SKŠ	Stupeň biotickej významnosti	Výmera prvkov SKŠ (m ²)
Bučiny	5	2 886 599,42
Dubiny	5	875 554,34
Hrabiny	5	459 064,18
Jelšiny	5	11 349,70
Les s prevahou listnáčov	5	364 630,45
Les s významným podielom ihličnanov	5	1 931 053,42
NDV plošná, líniová, solitérna, brehové porasty	5	728 459,36
TTP - intenzívne pasienky	4	696 642,93
Záhrady (mimo obvodu PPÚ)	3	0
Sady (mimo obvodu PPÚ)	3	0
Chmeľnice (mimo obvodu PPÚ)	2	0
Veľkoblková orná pôda	1	6 965 978,1107
Vodné toky prirodzené, neregulované	5	31 582,63
Vodné toky regulované	2	55 900,98
Areál poľnohospodárskeho podniku	0	
Zastavané plochy	0	3 736,07
Cestné komunikácie	0	157 174,2872
Iné plochy	0	939,22
verejná zeleň, sady a záhrady (návrh)	3	36,13

Koeficient ekologickej stability

Výpočet koeficientu ekologickej stability (KES) bol zrealizovaný metódou klasifikácie územia podľa miery ekologickej stability vegetácie (t. j. biotickej **významnosti**), ktorá je odporúčaná pri územiach s väčšou rozmanitosťou druhov pozemkov na základe nasledovných údajov:

Stupeň ekologickej stability podľa biotickej významnosti	Plocha jednotlivých stupňov ES (m ²)	Súčin výmer a jednotlivých stupňov ES
0	Bez významu	160 910,36
1	Veľmi nízka	6 965 978,1107
2	Nízka	55 900,98
3	Stredná	36,13
4	Vysoká	696 642,93
5	Veľmi vysoká	7 288 293,51
Plocha záujmového územia 15 168 674,05 m ²		Súčet súčinov 46 305 927,73

Na základe takéhoto výpočtu je koeficient ekologickej stability znova 3,05 možno teda riešené územie charakterizovať ako **ekologicky stredne stabilnú** krajinu.

C.II.7.2 Návrhy opatrení na zlepšenie stavu ekosystémov vyskytujúcich sa na genofondovo významných lokalitách

Ekostabilizačné opatrenia z hľadiska zachovania krajinného obrazu a krajinného rázu

Prvky kostry MÚSES po posúdení ostatných navrhovaných súvislostí sú zapracované do územného plánu obce Trenčianska Turná. Navrhovaná koncepcia územného plánu vytvára podmienky pre oživenie poľnohospodárskych aktivít využiteľných aj z hľadiska rozvoja agroturistiky (malokapacitný chov oviec, a kôz, obhospodarovanie lúk a pasienkov) a zachováva charakteristické znaky regionálnych a lokálnych špecifík, krajinný svojráz, originalitu a neopakovateľnosť.

Všeobecná ochrana drevín

Je ustanovená v štvrtnej hlave zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/ 2002 (§ 46- 49), štátnu správu vo veciach ochrany drevín vykonáva obec (§ 69, ods. 1 zákona). Ochrana sa vzťahuje na všetky dreviny rastúce mimo les, ktoré je zakázané bez súhlasu príslušného orgánu ochrany drevín (obecný úrad) rúbať, alebo inak poškodzovať. Takmer všetky existujúce aj novo realizované prvky MÚSES budú priamo podliehať ochrane drevín. Obec a ostatní vlastníci budú preto povinní vykonávať starostlivosť o tieto dreviny a zabezpečiť ich ochranu, čo je v súlade s princípmi ochrany prírody a krajiny.

Všeobecné návrhy ekostabilizačných opatrení z hľadiska ochrany rastlinstva

Územný plán reguluje výstavbu a iné ľudské aktivity, ktoré by mohli narušiť významné biotopy a biotopy s výskytom ohrozených druhov rastlín (napr. odvodňovanie mokradí, používanie chemických látok). Vytvára podmienky pre:

- udržanie čo najvyššej biodiverzity, ktorá vyplýva zo zachovania čo najväčšej rozmanitosti biotopov,
- zachovanie prirodzených kosienkových a pasienkových lúčnych fytocenóz ich údržbou a obhospodarovaním (kosenie, pasenie),
- odstraňovanie náletov drevín a tým zabránenie zarastaniu lúčnych biotopov,
- zachovávanie prirodzených lesných porastov s prirodzeným drevinovým zložením. V prípade výsadby lesných kultúr požaduje zabezpečiť, aby sa štruktúra a druhové zloženie blížilo pôvodnému lesu
- zabezpečenie ochrany brehových porastov,
- podpora tradičných foriem hospodárenia v území,
- dodržanie požiadavky obmedziť, alebo úplne vylúčiť používanie chemických prostriedkov a

- pesticídov v blízkosti zamokrených plôch a vodných tokov,
- zachovanie a zabezpečenie manažmentu mokraďových lokalít v území,
- rozširovanie a stabilizáciu mokraďových spoločenstiev,
- zabránenie rozširovaniu expanzívnych druhov rastlín a rozširovaniu inváznych druhov rastlín v území,
- zavedenie pravidelného monitoringu genofondovo významných lokalít.

Ekostabilizačné opatrenia z hľadiska ochrany a využívania lesných biotopov

Územný plán z hľadiska ochrany a využívania lesných biotopov navrhuje:

- nešíriť geograficky nepôvodné druhy drevín, pri výchove a obnove porastov prednostne odstraňovať nepôvodné dreviny (agát biely, sumach pálkový, euroamerické topole, borovica čierna a pod.),
- dôsledne chrániť biotopy pôvodných lesných ekosystémov v oblasti a vnášať dreviny prirodzenej druhovej skladby,
- pri obhospodarovaní dbať na ponechanie mŕtveho dreva (významné pre vývoj niektorých druhov organizmov),
- uplatňovanie biologických metód potláčania hospodárskych škodcov,
- zvýšenie podielu prirodzenej obnovy lesov, maximálne využívať prirodzené zmladenie vo vybraných vhodných lesných porastoch (s prirodzenou, príp. prirodzenej blízkou druhovou skladbou drevín) preferovať prirodzenú sukcesiu a autoreguláciu,
- vo všetkých lesných porastoch (hospodárskych, aj ochranných) v štádiách výchovy i obnovy ponechať 5 až 10 kusov stromov/ ha (s uprednostňovaním stromov prestárlych, listnatých, z ihličnatých jedľa a stromov s dutinami alebo slúžiacie iným spôsobom ako hniezdiská, môžu byť aj suché) pre pokračovanie biologického procesu rozpadu drevnej hmoty ako aj zachovanie trofickej a topickej fázy pre zanikajúce zoocenózy, zvyšovanie biologickej biodiverzity a odolnosti lesných ekosystémov,
- zabrániť prenikaniu inváznych druhov rastlín do lesných porastov cez lesné cesty ako koridory šírenia týchto druhov,
- dbať o posilnenie ekologickej stability brehových porastov, včas odstraňovať ohniská výskytu inváznych druhov,
- vytvárať bezzásahové zóny v lesoch s cieľom podporiť biodiverzitu a prežitie vzácných a ohrozených druhov rastlín a živočíchov (extrémne alebo vzdialené stanovištia, stanovištia s výskytom vzácných a ohrozených druhov),
- zachovávať a podporovať obnovu prirodzených podmienok prostredia nevyhnutných pre existenciu daného biotopu (vodný režim, pastva požadovanej intenzity, udržiavanie medzernatého zápoja a pod.),
- umelú obnovu lesných porastov používať len v nevyhnutných prípadoch. Dôsledne využívať možnosti prirodzenej obnovy lesných porastov a s tým spojené jemnejšie spôsoby hospodárenia,
- udržiavať a zlepšovať vekovú diferencovanosť lesov (t.j. veľké rovnoveké komplexy lesov postupnými zásahmi diferencovať na menšie celky (mozaiky) rovnovekých alebo rôznovekých lesov, okrem prirodzeného výskytu rovnovekých lesov),
- optimálne využívať lesnú dopravnú sieť, pri ťažbe používať šetrné postupy a spôsoby približovania dreva, sklady a manipulačné priestory umiestňovať s ohľadom na potenciálnu náchylnosť k ryhovej erózii
- udržiavať diverzitu mikrostanovišť (čistinky, prameniská, brehy tokov, výstupy materskej horniny, mokriny).

Opatrenia vhodné pre biotopy nelesnej drevinovej vegetácie

Územný plán navrhuje:

- optimálny manažment nie je u všetkých typov biotopov patriacich do uvedenej skupiny rovnaký. Môže pozostávať napr. z udržiavania nezapojeného porastu, odstraňovania vzrastlejších druhov náletových drevín, extenzívnej pastvy, ale aj z ponechania porastov na prirodzený vývoj. Odstraňovanie treba realizovať postupne, nie jednorazovo.

C.II.8 Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov [napr. národné parky, chránené krajinné oblasti, navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti], územný systém ekologickej stability (miestny, regionálny, nadregionálny).

Typ krajiny a prírodného prostredia obce Trenčianska Turná je podrobnejšie charakterizovaný v kapitole B.a.3 smernej časti KR ÚPN O a C.II. predmetnej správy o hodnotení.

Poškodenie vegetácie nebolo zaznamenané, ojedinele sa predpokladajú čiastočné nekrózy vplyvom znečisteného ovzdušia v blízkosti frekventovaných ciest. V lesných porastoch neboli zaznamenané žiadne kalamitné poškodenia. Ohrozením prirodzeného vývoja vegetácie je však výskyt invázných a expanzívnych druhov rastlín. Invázne druhy sú alochtónne (nepôvodné) taxóny, archeofyty a neofyty, ktoré sa agresívne šíria tak v synantropných spoločenstvách ako aj v poloprirodzených a prirodzených spoločenstvách a z nich potom vytlačujú pôvodné druhy, čo považujeme za invázne správanie. V území boli zistené:

Okrem invázných druhov, taxatívne vymenovaných v prílohe č. 2 vyhlášky 24/2003 Z. z. prirodzené ekosystémy ohrozujú aj viaceré expanzívne rastliny. Medzi expanzívne druhy rastlín sú zaradené aj viaceré okrasné či úžitkové neofyty, bežne vysádzané v záhradách, napr. sumach pálkový (*Rhus typhina*), netýkavka malokvetá (*Impatiens parviflora*), slnečnica hľuznatá (*Helianthus tuberosus*), vlčí bôb mnohokvetý (*Lupinus polyphyllos*), pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*) a iné. V lesíkoch sa vyskytuje množstvo chatiek, ktoré vplyvajú na šírenie týchto druhov, nakoľko sú pri chatkách vysádzané. Zatiaľ nepredstavujú nebezpečenstvo ohrozenia biodiverzity, treba však zabrániť ich šíreniu do voľnej prírody.

V území katastra Trenčianska Turná bol zistený výskyt niektorých druhov expanzívnych a potenciálne invázných rastlín, ako napríklad zlatobyl' obrovská (*Solidago gigantea*), agát biely (*Robinia pseudoacacia*), astra novobelgická (*Aster novi-belgii*), netýkavka malokvetá (*Impatiens parviflora*), slnečnica hľuznatá (*Helianthus tuberosus*), či sumach pálkový (*Rhus typhina*).

V zmysle zákona č. 543/ 2002 Z. z. a vykonávacej vyhlášky č. 24/ 2003 Z. z. je vlastník, resp. užívateľ pozemku povinný na vlastné náklady odstraňovať invázne druhy a zabrániť ich ďalšiemu šíreniu.

C.II.8.1 Územná ochrana - osobitne chránené časti prírody a krajiny

Vyhlásené chránené územia a územia pripravované na ochranu

V zmysle zákona č. 543/ 2002 Z. o ochrane prírody a krajiny z na riešenom území platí stupeň ochrany č.1 - všeobecná ochrana prírody, nenachádzajú sa tu žiadne vyhlásené územia s vyšším stupňom ochrany. V prvom stupni ochrany prírody sa v zmysle §12 uvedeného zákona vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na:

- vykonávanie činnosti meniacej stav mokrade alebo koryto vodného toku, najmä na ich úpravu, zasypávanie, odvodňovanie, ťažbu trstia, rašeliny, bahna a riečneho materiálu, okrem vykonávania týchto činností v koryte vodného toku jeho správcou v súlade s osobitným predpisom,
- rozšírenie nepôvodného druhu rastliny alebo živočícha za hranicami zastavaného územia obce s výnimkou druhov ustanovených všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá ministerstvo po dohode s ministerstvom pôdohospodárstva, druhov uvedených v schválenom lesnom hospodárskom pláne alebo druhov pestovaných v poľnohospodárskych kultúrach,
- umiestnenie výsadby drevín a ich druhové zloženie za hranicami zastavaného územia obce mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady,
- leteckú aplikáciu chemických látok a hnojív,
- vypúšťanie vodnej nádrže alebo rybníka,
- likvidáciu geologického diela alebo geologického objektu,
- zasahovanie do biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu, ktorom sa môže biotop poškodiť alebo zničiť,
- vyraďenie ostatnej vodnej plochy a jej pridelenie do užívania na účely podnikania v osobitnom režime.

Navrhované chránené územia

V záujmovom území sa nenachádzajú žiadne územia navrhované na územnú ochranu.

Územia sústavy NATURA 2000

V záujmovom území sa nevyskytujú žiadne navrhované územia európskeho významu ani navrhované chránené vtáče územia.

C.II.8.2 Druhovú ochranu

Druhovú ochranu rastlín a živočíchov je úzko spätá s územnou ochranou a naopak. Podľa Zákona NR SR č. 543/ 2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a vyhlášky MŽP SR č. 492/ 2006 Z. z., prílohy č. 6 k vyhláške č. 24/ 2003 Z. z.- Zoznam chránených rastlín, chránených živočíchov a prioritných druhov, ktorou sa určujú chránené druhy rastlín, prioritné druhy rastlín a ich spoločenská hodnota a podľa Zoznamu ohrozených druhov boli v riešenom území zaznamenané niektoré chránené druhy stavovcov národného, európskeho významu a ohrozené druhy.

Nebol zaznamenaný výskyt chránených druhov rastlín. V lesoch masívu Inovca je však známy výskyt orchideí – lesných druhov krušíkov (*Epipactis helleborine*, *E. microphylla*, *E. purpurata*)

Vedecký názov	Slovenský názov	Ohrozenosť druhu	Významnosť druhu	Medzinárodné dohovory
<i>Anas platyrhynchos</i>	kačica divá		§, α	Be3, Bo2, BD2/1, BD 3/1, AEWA
<i>Apus apus</i>	dážďovník obyčajný		§	
<i>Aquila pomarina</i>	orol krikľavý	LR: nt	§, €	Be2, Bo2, BD1, W2, E, CITES
<i>Bubo bubo</i>	výr skalný	NE	§, €	Be2, BD1, W2, E, CITES II
<i>Bufo bufo</i>	ropucha obyčajná		§	
<i>Ciconia nigra</i>	bocian čierny	LR: nt	§, €	Be2, Bo2, BD1, AEWA, W2, E, CITES II
<i>Cinclus cinclus</i>	vodnár potočný		§	
<i>Delichon urbica</i>	belorítka obyčajná		§	
<i>Dendrocopos leucotos</i>	ďateľ bielochrbtý	LR: nt	§, €	Be2, BD1, E
<i>Dendrocopos major</i>	ďateľ veľký		§	
<i>Emberiza citrinella</i>	strnádka žltá		§	
<i>Falco tinnunculus</i>	sokol myšiar		§	
<i>Fringila coelebs</i>	pinka lesná		§	
<i>Hirundo rustica</i>	lastovička obyčajná		§	
<i>Jynx torquilla</i>	krutihlav obyčajný		§, α	Be2
<i>Lacerta agilis</i>	jašterica obyčajná		§, €, SR	Be2, HD4
<i>Lanius collurio</i>	strakoš červenochrbtý		§, €	Be2, BD1
<i>Lanius excubitor</i>	strakoš sivý	LR: nt	§, α	Be2
<i>Motacilla alba</i>	trasochvost biely		§	
<i>Motacilla cinerea</i>	trasochvost horský		§	
<i>Natrix natrix</i>	užovka obyčajná		§, α	
<i>Passer domesticus</i>	vrabec domový		§	
<i>Parus major</i>	sýkorka veľká		§	
<i>Picus viridis</i>	žlna zelená		§	
<i>Rana esculenta</i>	skokan zelený	LR: nt	§	Be3, HD5
<i>Rana ridibunda</i>	skokan rapotavý	EN	§	Be3, HD5
<i>Serinus serinus</i>	kanárik poľný		§	
<i>Sylvia atricapilla</i>	penica čiernehohlavá		§	

Sitta europaea	brhlík obyčajný		§	
Strix aluco	sova lesná		§	
Turdus merula	drozd čierny		§	
Turdus viscivorus	drozd trskotavý		§	

Pozn:

§ - chránené druhy Slovenska podľa vyhlášky č. 24/ 2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/ 2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny,

SR - druhy, ktoré sa na Slovensku prirodzene vyskytujú. Sú považované za pôvodné druhy chránených živočíchov:

€ - druhy európskeho významu,

▣ - druhy národného významu.

Zo živočíšnych druhov v zmysle vyhlášky č. 24/ 2003 Z. z. sú chránené všetky pôvodné druhy avifauny.

Kategórie ohrozenia organizmov podľa Svetového zväzu ochrany prírody (IUCN)

CR - kriticky ohrozený (*critically endangered*)

DD - chýbajúce alebo nedostatočné údaje (*data deficient*)

EN - ohrozený (*endangered*)

EW- vyhynutý v prírode (*extinct in a wild*)

EX - vyhynutý (*extinct*)

LR - menej ohrozený (*lower risk*)

- LR: cd - závislý na ochrane (*conservation dependent*)

- LR: lc - najmenej ohrozený (*least concern*)

- LR: nt - takmer ohrozený (*near threatened*)

NE - nehodnotený taxón (*not evaluated*)

VU - zraniteľný (*vulnerable*)

Medzinárodné dohovory a dohody na úseku ochrany prírody, ktorými je SR viazaná

Ochrana živočíchov nachádzajúcich sa na území k. ú. Trenč. Turná je ukotvená v týchto medzinárodných dohovoroch:

AEWA- Dohoda o ochrane africko – euroázijských druhoch vodného sťahovavého vtáctva.

BD1 (2)- príloha 1 (2) Birds Directive - Smernice Rady 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov.

Be2 (3)- príloha II (III) Bernského dohovoru o ochrane európskych voľne žijúcich organizmov a prírodných stanovišť (biotopov). Príloha II – Prísne chránené druhy živočíchov, Príloha III - Chránené druhy živočíchov.

Bo2- príloha 2 Dohovoru o ochrane sťahovavých druhov voľne žijúcich živočíchov.

CITES (II)- Dohovor o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín.

E- Príloha I Rezolúcie Stáleho výboru Bernského dohovoru č. 6 (1998) o druhoch, ktoré vyžadujú osobitné podmienky ochrany ich biotopov (pre ochranu týchto biotopov sa navrhujú územia do siete EMERALD). Je to program rady Európy pre ochranu druhov a biotopov Bernskej konvencie.

HD4 (5)- Príloha IV (V) Habitats Directive- Smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín.

W2- Dohovor o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín- Washingtonský dohovor

C.II.8.3 Ochrana drevín

Chránené stromy

V záujmovom území katastrálneho územia obce sa nenachádzajú dreviny chránené v zmysle zákona 543/ 2002 Z. z.

Všeobecná ochrana drevín

Je ustanovená v štvrtej hlave zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/ 2002 (§ 46- 49). Štátnu správu vo veciach ochrany drevín vykonáva obec (§ 69, ods. 1 zákona). Najdôležitejšími ustanoveniami ochrany drevín v súvislosti s realizáciou MÚSES v rámci pozemkových úprav a s ohľadom na ďalšie hospodárenie v krajine, sú nasledovné:

zakazuje sa poškodzovať a ničiť dreviny

vlastník (správca, nájomca) pozemku, na ktorom sa nachádza drevina, je povinný sa o ňu starať, najmä ju ošetrovať a udržiavať. Pri poškodení alebo výskyte nákazy dreviny chorobami môže orgán ochrany prírody uložiť vlastníkovi (správcovi, nájomcovi) pozemku vykonať nevyhnutné opatrenia na jej ozdravenie alebo rozhodnúť o jej vyrúbaní

určené sú podmienky a povinnosti pri výrube drevín a podmienky náhradnej výsadby

Takmer všetky existujúce aj novo realizované prvky MÚSES budú priamo podliehať ochrane drevín. Obec a ostatní vlastníci budú preto povinní vykonávať starostlivosť o tieto dreviny a zabezpečiť ich ochranu, čo je v súlade s princípmi ochrany prírody a krajiny.

Ochrana sa vzťahuje na všetky dreviny rastúce mimo les (NDV – podľa kapitoly), ktoré je zakázané bez súhlasu príslušného orgánu ochrany drevín (obecný úrad) rúbať, alebo inak poškodzovať.

C.II.8.4 Prvky územného systému ekologickej stability

Z nadregionálneho a regionálneho hľadiska sa riešeného územia dotýkajú dve nadradené dokumentácie ÚSES:

Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability - GNÚSES

(schválený uznesením vlády SR č. 319 z 27. 4. 1992). Aktualizovaný bol v 2001 rámci spracovania Koncepcie územného rozvoja Slovenska (KURS 2001). V riešenom území sa podľa týchto dokumentácií nenachádzajú žiadne biocentrá a biokoridory nadregionálneho významu.

Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Trenčín - RÚSES

bol spracovaný v roku 1993. V riešenom území bolo vymedzené:

regionálne biocentrum Považský Inovec RBc 40 zasahujúce do južnej časti katastra, z neho (mimo riešené územie) vychádza nadregionálny biokoridor smerujúci na nadregionálne biocentrum Žihľavník-Baske.

Miestny územný systém ekologickej stability

Miestny územný systém ekologickej stability k. ú. Trenčianska Turná - Hámre pre účely projektu pozemkových úprav bol spracovaný Slovenskou agentúrou životného prostredia, Centrom starostlivosti o mestské životné prostredie, Dolný val 20, Žilina (hlavný riešiteľ Ing. Lucia Lamošová), v júni 2008. Táto dokumentácia navrhuje vytvorenie funkčnej kostry MÚSES z miestnych prvkov, žiadne prvky nie sú navrhnuté na legislatívnu ochranu.

Prvky kostry MÚSES

Prvky navrhovanej kostry sú nasledovné:

Biocentrá

Biocentrum je ekosystém alebo skupina ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev. Z regionálnych biocentier sa v území nachádza už spomínané Regionálne biocentrum Považský Inovec. Medzi najcennejšie časti riešeného územia (ide väčšinou o zachovalejšie územia s vyššími prírodnými hodnotami – lesné porasty s priaznivým drevinovým a vekovým zložením, brehové a lúčne porasty) boli vymedzené nasledovné miestne biocentrá:

MBc 1 Miestne biocentrum Mrazáky

MBc 2 Miestne biocentrum Sedličianskeho potoka

MBc 3 Miestne biocentrum Kyslá voda - Lipníky

MBc 4 Miestne biocentrum Patlíková

MBc 5 Miestne biocentrum Skalka- Stráne

Tieto lokality zostávajú v územnom pláne zachované. V kontakte s biocentrom MBc 2 je navrhnutá lokalita individuálnej rekreácie R07N, ktorá má v podmienkach realizácie rešpektovanie blízkeho biocentra.

Biokoridory

Biokoridor je priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktoré priestorovo nadväzujú interakčné prvky. V riešenom území boli vymedzené nasledovné miestne biokoridory:

MBk 1 Turniansky potok

MBk 2 Malé Zajarčie (presnejšie Hukov potok)

MBk 3 Soblahovský potok

MBk 4 Sedličiansky potok

MBk 5 Potôčky- Mrazáky

MBk 6 Zadná Vrlačka

MBk 7 Pod Laziskom

Tieto lokality zostávajú v územnom pláne zachované.

Interakčné prvky

Interakčné prvky sú segmenty krajiny, určité ekosystémy, ich jednotlivé prvky alebo skupiny (napr. trvalá trávna plocha, močiar, lesný porast, jazero a pod.) prepojené na biocentrá a biokoridory, ktoré zabezpečujú ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom, prípadne tvoria ochrannú, vyrovnávaciu (pufrovaciu) zónu v okolí prvkov ÚSES. Integrujú biocentrá, biokoridory, rozčleňujú bloky poľnohospodárskej pôdy, tvoria zázemie, úkryt a potravnú bázu pre miestne druhy živočíchov. Nezanedbateľná je ich krajínotvorná funkcia.

Interakčné prvky existujúce plošné - plochy nelesnej drevinovej vegetácie na trávnych porastoch

IP 1 - lúčny porast so solitérnymi stromami.

IP 2 - trvalý trávny porast s vyskytujúcou sa NDV.

IP 3 - trvalý trávny porast s vyskytujúcou sa NDV.

Interakčné prvky existujúce líniové- línie NDV, brehových porastov a pod.

IP 4 - líniový porast v širokej medzi južne od PD.

IP 5 - krovinaté medze (biotop trnkových a lieskových krovín).

IP 6 - krovinaté medze (biotop trnkových a lieskových krovín).

IP 7 - široké medze

IP 8 - široké medze

IP 9 - kosené slivkové sady a medze s veľkým množstvom rastlinných druhov.

IP 10 - medze v blízkosti MBc3.

IP 11 - zapojená NDV.

IP 12 - brehové porasty a medze.

IP 13 - úzka línia drevinovej vegetácie.

IP 14 - medza popri periodickom toku.

Miestny územný systém ekologickej stability navrhuje ďalšie interakčné prvky, ktoré sú v územnom pláne obce rešpektované

Interakčné prvky navrhované líniové - aleje

nIP 1 - návrh spočíva vo vysadení drevinovej aleje vyšších drevín s podrastom krovín a doplnenie brehových porastov.

nIP 2 - výsadba stromov ako v prípade prvku č. 1.

nIP 3 - výsadba stromov ako v prípade prvku č. 1, 2.

nIP 4 - výsadba stromov ako v prípade prvku č. 1, 2, 3.

nIP 5 - na rozľahlých honoch ornej pôdy ako deliaci činiteľ s ekologickou a estetickou hodnotou.

- nIP 6 - aleje vchádzajú kolmo na interakčný prvok č. 5 a spája sa s ním
- nIP 7 - spája IP 4 a IP 1. Je to dôležitá spojnica, akýsi biokoridor medzi nimi
- nIP 8 - tiahne sa od južnej hranice intravilánu po chrbátnici až ku MBc1
- nIP 9 - vychádza od IP 11 a napája sa na IP 3
- nIP 10 - prechádza po chrbátnici od IP 13 až ku MBk 7
- nIP 11 - voľne nadväzuje na IP 14 a kolmo sa napája na MBk7

interakčné prvky navrhované plošné

- nIP 12 - remízky drevín
- nIP 13 - remízky drevín

Ostatné navrhované ekostabilizačné prvky

- Zatrávnenie údolníc, vrstevníc a protierózne pásy drevín
- Ekostabilizačný prvok navrhovaný líniový - zatrávnenie pásu vo vrstevnici.
- Ekostabilizačný prvok navrhovaný líniový - zatrávnenie údolníc.
- Ekostabilizačný prvok navrhovaný plošný - zmena funkčného využívania územia.

C.II.8.5 Významné krajinné prvky bez legislatívnej ochrany

V zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny môžeme za ekologicky významné segmenty krajiny považovať:

Biotopy národného a európskeho významu

Biotop je miesto prirodzeného výskytu určitého druhu rastliny alebo živočícha, ich populácie alebo spoločenstva v oblasti rozlíšenej geografickými, abiotickými a biotickými vlastnosťami. Európskeho významu je biotop, ktorý je v Európe ohrozený vymiznutím alebo má malý prirodzený areál, alebo predstavuje typické ukážky jednej alebo viacerých biogeografických oblastí Európy. Prioritný biotop je biotop európskeho významu, ktorého ochrana má zvláštny význam vzhľadom na podiel jeho prirodzeného výskytu v Európe.

Biotop národného významu je biotop, ktorý nie je biotopom európskeho významu, ale je v Slovenskej republike ohrozený vymiznutím alebo má malý prirodzený areál, alebo predstavuje typické uká. ky biogeografických oblastí Slovenskej republiky,

V riešenom území boli zistené tieto biotopy európskeho a národného významu:

- Lk 1 nížinné a podhorské kosné lúky (Biotop európskeho významu 6510),
- Lk 3 mezofilné pasienky a spásané lúky (Biotop národného významu) lesné biotopy
- Ls5.1 bukové a jedľovo - bukové kvetnaté lesy (Biotop európskeho významu 9130)
- Ls5.2 kyslomilné bukové lesy (Biotop európskeho významu 9110)
- Ls2.1 dubovo-hrabové lesy karpatské (Biotop národného významu)
- Ls3.5.1 sucho- a kyslomilné dubové lesy (Biotop národného významu)
- Ls3.5.2 sucho- a kyslomilné dubové lesy s *Genista pilosa** (Prioritný biotop európskeho významu 9110*)
- Ls1.3 jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (Prioritný biotop európskeho významu 91E0*)

Rozšírenie živočíchov v krajine je podmienené ich nárokmi na vhodné biotopy, ktoré okrem potravy poskytujú úkryt, možnosť reprodukcie a výchovy mláďat, zabezpečujú možnosť migrácie a výmeny genetických informácií. Každý typ biotopu obývajú charakteristické skupiny živočíchov, niektoré majú vyhranené špecifické nároky a po zmene ekologických podmienok veľmi rýchlo ustupujú, iné majú kozmopolitný charakter. V katastri obce Trenčianska Turná sa vyskytujú nasledovné typy biotopov:

- biotopy trvalých trávnych porastov
- biotopy údolných nív a podmáčaných lúk
- biotopy polí
- biotopy lesov a nelesnej drevinnej vegetácie
- biotopy ľudských sídiel

Iné významné krajinné prvky ktoré utvárajú charakteristický vzhľad krajiny

Významné formy reliéfu (napr. skalné útvary, krasové javy, a pod.) sa v riešenom území nenachádzajú.

Iné významné krajinné prvky , prispievajúce k ekologickej stabilite

Z iných významných krajinných prvkov sa v území nachádzajú lokality s výrazne vyššou biotickou významnosťou ako okolité plochy. Jedná sa o významné biotopy (mokrade, NDV, brehové porasty, medze a remízky, plošné porasty krovín a drevín, lúčne spoločenstvá a p.). V záujmovom území na základe terénneho a botanického prieskumu bolo na poľnohospodárskom pôdnom fonde vyčlenených celkovo 62 lokalít a na nich zaznamenaných 274 taxónov vyšších cievnatých rastlín.

Miestne genofondové lokality:

- GL - 1: Brehové porasty Hukovho potoka (lokality prieskumu vegetácie č. 61)
- GL – 2: Brehové porasty potoka Mníchovka (lokality prieskumu vegetácie č. 44, 45)
- GL – 3: Pod Laziskom (lokality prieskumu vegetácie č. 46)
- GL – 4: Kyslá voda (lokality prieskumu vegetácie č. 28, 56)
- GL – 5: Dolina (lokality prieskumu vegetácie č. 19, 20, 21)
- GL – 6: Sedličiansky potok (lokality prieskumu vegetácie č. 4 - 7, 13, 14)
- GL – 7: kosená lúka so solitérmi pod lesom (lokality prieskumu vegetácie č. 57)
- GL – 8: kosená lúka so solitérmi borovic a čerešní Patlíková (lokality prieskumu vegetácie č. 9)
- GL – 9: kosená lúka nad Breziny (lokality prieskumu vegetácie č. 59)
- GL - 10: ochranné lesy, Skalka - Stráne,
- GL – 11: ochranné lesy Vojtková I
- GL – 12: ochranné lesy Vojtková II

Ostatné významné krajinné prvky

V riešenom území ich zastupujú meandrujúce neregulované vodné toky s príslušnými brehovými porastami a fragmentami aluviálnych lúk.

C.II.8.6 Lesy

V k. ú. Trenčianska Turná má pomerne veľké zastúpenie lesná pôda – 653,29 ha, v k. ú. Hámre lesné pozemky nie sú evidované. V rámci rozhraničenia lesnej a poľnohospodárskej pôdy v rámci PPÚ boli do lesných pozemkov zaradené aj plochy lesa na poľnohospodárskej pôde (tzv. biele plochy).

Pôvodné prirodzené lesy boli v značnej miere zlikvidované najmä za účelom získania ornej pôdy, lúk a pasienkov. Súčasné lesné spoločenstvá sú čiastočne pretvorené človekom, ale aj tak predstavujú relatívne prirodzené ekosystémy v krajine.

Lesy v riešenom území patria do nasledujúcich lesných oblastí:

- Lesná oblasť č. 05 Považský Inovec – prevláda II. lesný vegetačný stupeň, prevažne bukovo – dubové lesy kotlín a pahorkatín
- Lesná oblasť č. 16 – Považské podolie – prevláda III. lesný vegetačný stupeň, prevažne dubovo-bukové lesy pahorkatín a vrchovín

Z hľadiska prevažujúcich funkcií lesov a režimu obhospodarovania vyplýva členenie lesov na jednotlivé kategórie. Zastúpené sú dve kategórie lesov, a to lesy hospodárske a lesy ochranné. Vek a druhové zloženie porastov je veľmi rôznorodé.

C.II.8.7 Nelesná vegetácia

Všetky typy nelesnej drevinnej vegetácie aj trávnych porastov, vrátane ich sukcesných štádií, sú významné z hľadiska ochrany biodiverzity. V intenzívne poľnohospodársky využívannej krajine tvoria životné podmienky pre mnohé druhy bezstavovcov aj stavovcov. Jednotlivé typy vegetácie v území Trenčianskej Turne sú nasledovné:

Brehové porasty vodných tokov - v sledovanom území sú to lokality Hukov potok, Mníchovka, Turniansky potok, Sedličiansky potok. Biotop je v komplexe s príslušnou zonálnou lesnou vegetáciou čiastočne vyvinutý aj v lesných porastoch katastra. Tieto lokality sú ovplyvňované sezónnymi povrchovými záplavami resp. podmäčkané prúdiacou podzemnou vodou.

Medze - druhové zloženie medzí je značne ovplyvnené ich šírkou a zapojenosťou drevinného porastu.

Lesíky a remízky - v území sa okrem lesných porastov vyskytujú aj menšie lesíky, remízky a skupiny

drevín. Druhovú zloženie týchto porastov do značnej miery závisí od veľkosti lesíka, zapojenosti jednotlivých etáží, jeho veku a spôsobu vzniku. Väčšina lesíkov a remízok na PPF vznikla v nedávnej minulosti samovoľným zarastaním odlesnenej časti územia

Lúčne porasty a ich úhory - jedná sa o bylinné porasty s prevahou trávnych druhov, ktoré v riešenom území vznikli a sú udržiavané ako produkt antropickej činnosti (kosenie, pasenie, hnojenie, dosievanie žiadúcich hospodárskych druhov a pod.).

Zeleň záhrad a verejná zeleň - vyskytuje sa v ploche zastavaného územia.

C.II.8.8 Ekostabilizačné opatrenia z hľadiska zachovania krajinného obrazu a krajinného rázu

Prvky kostry MÚSES po posúdení ostatných navrhovaných súvislostí sú zapracované do územného plánu obce Trenčianska Turná. Navrhovaná koncepcia územného plánu vytvára podmienky pre oživenie poľnohospodárskych aktivít využiteľných aj z hľadiska rozvoja agroturistiky (malokapacitný chov oviec, a kôz, obhospodarovanie lúk a pasienkov) a zachováva charakteristické znaky regionálnych a lokálnych špecifik, krajinný svojráz, originalitu a neopakovateľnosť.

Všeobecná ochrana drevín

Je ustanovená v štvrtej hlave zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/ 2002 (§ 46- 49), štátnu správu vo veciach ochrany drevín vykonáva obec (§ 69, ods. 1 zákona). Ochrana sa vzťahuje na všetky dreviny rastúce mimo les, ktoré je zakázané bez súhlasu príslušného orgánu ochrany drevín (obecný úrad) rúbať, alebo inak poškodzovať. Takmer všetky existujúce aj novo realizované prvky MÚSES budú priamo podliehať ochrane drevín. Obec a ostatní vlastníci budú preto povinní vykonávať starostlivosť o tieto dreviny a zabezpečiť ich ochranu, čo je v súlade s princípmi ochrany prírody a krajiny.

Všeobecné návrhy ekostabilizačných opatrení z hľadiska ochrany rastlinstva

Územný plán reguluje výstavbu a iné ľudské aktivity, ktoré by mohli narušiť významné biotopy a biotopy s výskytom ohrozených druhov rastlín (napr. odvodňovanie mokradí, používanie chemických látok). Vytvára podmienky pre

udržanie čo najvyššej biodiverzity, ktorá vyplýva zo zachovania čo najväčšej rozmanitosti biotopov, zachovanie prirodzených kosienkových a pasienkových lúčnych fytocenóz ich údržbou a obhospodarovaním (kosenie, pasenie),

odstraňovanie náletov drevín a tým zabránenie zarastaniu lúčnych biotopov,

zachovávanie prirodzených lesných porastov s prirodzeným drevinovým zložením. V prípade výsadby lesných kultúr požaduje zabezpečiť, aby sa štruktúra a druhové zloženie blížilo pôvodnému lesu

zabezpečenie ochrany brehových porastov,

podporenie tradičných foriem hospodárenia v území,

dodržanie požiadavky obmedziť, alebo úplne vylúčiť používanie chemických prostriedkov a pesticídov v blízkosti zamokrených plôch a vodných tokov,

zachovanie a zabezpečenie manažmentu mokradňových lokalít v území,

rozširovanie a stabilizáciu mokradňových spoločenstiev,

zabránenie rozširovaniu expanzívnych druhov rastlín a rozširovaniu inváznych druhov rastlín v území,

zavedenie pravidelného monitoringu genofondovo významných lokalít.

Ekostabilizačné opatrenia z hľadiska ochrany a využívania lesných biotopov

Územný plán z hľadiska ochrany a využívania lesných biotopov navrhuje:

- nešíriť geograficky nepôvodné druhy drevín, pri výchove a obnove porastov prednostne odstraňovať nepôvodné dreviny (agát biely, sumach pálkový, euroamerické topole, borovica čierna a pod.),
- dôsledne chrániť biotopy pôvodných lesných ekosystémov v oblasti a vnášať dreviny prirodzenej druhovej skladby,
- pri obhospodarovaní dbať na ponechanie mŕtveho dreva (významné pre vývoj niektorých druhov organizmov),

- uplatňovanie biologických metód potlačania hospodárskych škodcov,
- zvýšenie podielu prirodzenej obnovy lesov, maximálne využívať prirodzené zmladenie vo vybraných vhodných lesných porastoch (s prirodzenou, príp. prirodzenej blízkou druhovou skladbou drevín) preferovať prirodzenú sukcesiu a autoreguláciu,
- vo všetkých lesných porastoch (hospodárskych, aj ochranných) v štádiách výchovy i obnovy ponechať 5 až 10 kusov stromov/ ha (s uprednostňovaním stromov prestárlych, listnatých, z ihličnatých jedľa a stromov s dutinami alebo slúžiace iným spôsobom ako hniezdiská, môžu byť aj suché) pre pokračovanie biologického procesu rozpadu drevnej hmoty ako aj zachovanie trofickej a topickej fázy pre zanikajúce zoocenózy, zvyšovanie biologickej biodiverzity a odolnosti lesných ekosystémov,
- zabrániť prenikaniu inváznych druhov rastlín do lesných porastov cez lesné cesty ako koridory šírenia týchto druhov,
- dbať o posilnenie ekologickej stability brehových porastov, včas odstraňovať ohniská výskytu inváznych druhov,
- vytvárať bezzásahové zóny v lesoch s cieľom podporiť biodiverzitu a prežitie vzácných a ohrozených druhov rastlín a živočíchov (extrémne alebo vzdialené stanovištia, stanovištia s výskytom vzácných a ohrozených druhov),
- zachovávať a podporovať obnovu prirodzených podmienok prostredia nevyhnutných pre existenciu daného biotopu (vodný režim, pastva požadovanej intenzity, udržiavanie medzernatého zápoja a pod.),
- umelú obnovu lesných porastov používať len v nevyhnutných prípadoch. Dôsledne využívať možnosti prirodzenej obnovy lesných porastov a s tým spojené jemnejšie spôsoby hospodárenia,
- udržiavať a zlepšovať vekovú diferencovanosť lesov (t.j. veľké rovnoveké komplexy lesov postupnými zásahmi diferencovať na menšie celky (mozaiky) rovnovekých alebo rôznovekých lesov, okrem prirodzeného výskytu rovnovekých lesov),
- optimálne využívať lesnú dopravnú sieť, pri ťažbe používať šetrné postupy a spôsoby približovania dreva, sklady a manipulačné priestory umiestňovať s ohľadom na potenciálnu náchylnosť k ryhovej erózii
- udržiavať diverzitu mikrostanovišť (čistinky, prameniská, brehy tokov, výstupy materskej horniny, mokriny).

Opatrenia vhodné pre biotopy nelesnej drevinovej vegetácie

Územný plán navrhuje:

- optimálny manažment nie je u všetkých typov biotopov patriacich do uvedenej skupiny rovnaký. Môže pozostávať napr. z udržiavania nezapojeného porastu, odstraňovania vzrastlejších druhov náletových drevín, extenzívnej pastvy, ale aj z ponechania porastov na prirodzený vývoj. Odstraňovanie treba realizovať postupne, nie jednorazovo.
- v prípade potreby nelesnú drevinovú vegetáciu dopĺňať o druhy drevín vhodné pre danú lokalitu (potenciálna vegetácia),
- ak sa vyskytujú invázne a ruderálne rastlinné druhy, odstraňovať ich. Opatrenia vhodné na elimináciu inváznych druhov rastlín:
  - mechanické odstraňovanie - pastva, kosenie, orba, orezávanie súkvetí, vypaľovanie
  - chemické odstraňovanie - vzhľadom na pôsobenie chemických prípravkov na ekosystémy, mala by byť táto možnosť odstraňovania inváznych rastlín využívaná čo najmenej
  - kombinovaný spôsob odstraňovania
- udržiavať mimolesnú, stromovú a krovinnú zeleň na neproduktívnych plochách, plochách postihnutých eróziou, potenciálnych erózných plochách, medziach a pod.

Opatrenia platné pre biotopy trvalých trávnych porastov

V zmysle požiadaviek MÚSES územný plán navrhuje:

- realizovať pravidelné spásanie alebo kosenie trávnych porastov,
- používať šetrnejšie spôsoby hospodárenia, nevyužívať hlučné a ťažké mechanizmy,
- frekvencia kosenia udáva maximálny počet opakovaní kosenia za rok a je určená pre každý typ osobitne. Doba kosenia je z praktického hľadiska daná časom kvitnutia tráv, avšak z hľadiska

zoologického môže byť tento dátum významný - pre niektoré lokality je z hľadiska zoologického významné kosiť plochy po pásach alebo od stredu smerom k okrajom,

- pokosenú biomasu je potrebné z plôch odstrániť,
- rozširovať kosné plochy na všetkých mechanizačne prístupných častiach odstraňovaním, či preriedovaním hustých zárastov a zberom kameňa,
- redukovať nálet aj na okrajoch kosených plôch vzhľadom na to, že aj tieto okraje sú súčasťou biotopov poloprirodných a prírodných trvalých trávnych porastov. Po likvidácii náletu plochy vykášať alebo extenzívne prepásať,
- uprednostniť v prípade pastvy ovce a kozy pre hovädzím dobytkom,
- pri pasení a košarovaní dodržiavať stanovené limity počtu hospodárskych zvierat.
- kombinovanú pastvu a kosenie (napr. jarné kosenie s následným prepásaním územia)

Ekostabilizačné opatrenia z hľadiska ochrany živočíšstva

Z hľadiska ochrany živočíšstva územný plán v zmysle požiadaviek MÚSES vytvára také podmienky, aby bolo možné:

- zabezpečenie celoročnej ochrany niektorých druhov, ktoré si to vyžadujú, vrátane územnej ochrany hniezdnych a potravných biotopov, pri každej legislatívnej zmene v oblasti druhovej ochrany (zákon o ochrane prírody a krajiny, zákon CITES, poľovný zákon, príslušné vyhlášky a pod.),
- zabezpečenie propagačno-výchovných aktivít za účelom šírenia osvetu u rôznych cieľových skupín,
- vylúčiť akékoľvek vypaľovanie trávnych porastov, medzí, pasienkov a pod.,
- v lesnom hospodárstve uplatňovať postupy čo najmenej zasahujúce do tokov,
- zachovať v území aspoň súčasný stav ekosystému vodných tokov,
- odstrániť potenciálne zdroje znečistenia tokov (skládky, nezabezpečené poľné hnojiská),
- kosenie lúk realizovať v období po vyvedení a osamostatnení mláďat, pri mechanizovanom kosení väčších plôch postupovať zásadne od stredu záhona k jeho okraju (ochrana zveri), tradičné obhospodarovanie lúčnych porastov,
- pre ochranu zoocenóz v lesných komplexoch je dôležité najmä vytvárať a udržiavať rôznorodé a rôznoveké lesné porasty, využívať pri obnove porastov prirodzené zmladenie a dodržiavať ďalšie navrhované opatrenia na stabilizáciu a ochranu lesných porastov,
- pri rekonštrukciách budov v intraviláne vykonať opatrenia, aby nedošlo k úhynu netopierov a hniezdiacich vtákov,
- v záujme ochrany vtákov zaletujúcich sem za potravou, napr. oboch druhov orlov, je potrebné zabezpečiť všetky línie elektrického vedenia s vysokým napätím ošetriť buď zábranami proti dosadaniu vtákov, alebo ešte lepšie nahradiť súčasné konzoly novými so závesnými izolátormi a nosičmi vedenia.

C.II.9 Obyvateľstvo - demografické údaje (napr. počet dotknutých obyvateľov, veková štruktúra, zdravotný stav, zamestnanosť, vzdelanie), sídla, aktivity (poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo, služby, rekreácia a cestovný ruch), infraštruktúra (doprava, produktovody, telekomunikácie, odpady a nakladanie s odpadmi).

C.II.9.1 Počet obyvateľov

Dnešná Trenčianska Turná vznikla spojením Trenčianskej Turnej a Hámrov v roku 1976. V súčasnosti má 3114 obyvateľov. V tabuľke je uvedený vývoj počtu obyvateľov po roku 1980 (po spojení obcí Trenčianska Turná a Hámre) v jednotlivých dekádach, od roku 2006 potom po jednotlivých rokoch.

Rok	1980	1991	2001	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ženy			1274	1474	1516	1536	1539	1554	1553	1563	1559	
Muži			1292	1461	1500	1507	1539	1566	1572	1570	1585	
Spolu	2484	2466	2566	2935	3016	3043	3078	3120	3125	3133	3144	3114

Veková štruktúra obyvateľstva

Demografický vývoj obyvateľstva sa odráža predovšetkým vo vekovej štruktúre obce. Všeobecným prejavom demografického vývoja obyvateľstva v obciach je väčšinou nepriaznivá veková štruktúra z hľadiska produktívnych vekových kategórií.

V obci Trenčianska Turná najväčší podiel v roku 2012 pripadá na obyvateľov v produktívnom veku (71,24%), najmenší podiel na obyvateľov v poproduktívnom veku (12,19%). Spomínané javy sa odzrkadľujú v indexe vitality (pomer predproduktívny vek/poproduktívny vek * 100), ktorý v roku 2012 dosahoval hodnotu 135,86, t.j. na jedného poproduktívneho obyvateľa (dôchodcu) pripadalo v obci 1,36 obyvateľa v predproduktívnom veku.

Veková štruktúra k roku 2011	muži	ženy	spolu	%
0 - 2	53	49	102	3,3
3 - 4	41	29	70	2,2
5	19	19	38	1,2
6 - 9	63	79	142	4,6
10 - 14	82	92	174	5,6
15	25	21	46	1,5
16 - 17	42	33	75	2,4
18 - 19	34	35	69	2,2
20 - 24	118	104	222	7,1
25 - 29	120	112	232	7,4
30 - 34	141	136	277	8,9
35 - 39	150	148	298	9,6
40 - 44	126	92	218	7,0
45 - 49	113	109	222	7,1
50 - 54	98	92	190	6,1
55 - 59	97	102	199	6,4
60 - 64	90	79	169	5,4
65 - 69	59	65	124	4,0
70 - 74	47	53	100	3,2
75 - 79	27	45	72	2,3
80 - 84	15	34	49	1,6
85 +	7	25	32	1,0
Spolu	1 567	1 553	3 120	100,0

0 - 5		113	97	210	6,7
6 - 14		145	171	316	10,1
Produktívny		1 154	1 063	2 217	71,1
Poproduktívny		155	222	377	12,1
Podiel obyvateľstva	0 - 5	7,2	6,2	6,7	-
	6 - 14	9,3	11,0	10,1	-
	produktívny vek	73,6	68,4	71,1	-
	poproduktívny vek	9,9	14,3	12,1	-
Priemerný vek		37,09	38,87	37,97	-

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva dáva predpoklad k ekonomickému rozvoju obce, vytvára možnosti na trhu práce a ovplyvňuje hospodársku aktivitu obce, najmä záujem o samostatné podnikanie. Jej úroveň má zásadný význam pre ďalší rozvoj obce.

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	muži	ženy	spolu r. 2011	%
Základné	119	238	357	11,44%
Učňovské (bez maturity)	282	147	429	13,75%
Stredné odborné (bez maturity)	189	144	333	10,67%
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	82	41	123	3,94%
Úplné stredné odborné (s maturitou)	330	372	702	22,50%
Úplné stredné všeobecné	32	64	96	3,08%
Vyššie	9	20	29	0,93%
Vysokoškolské bakalárske	28	42	70	2,24%
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	174	176	350	11,22%
Vysokoškolské doktorandské	6	4	10	0,32%
Vysokoškolské spolu	208	222	430	13,78%
Ostatní bez udania školského vzdelania	58	37	95	3,04%
Ostatní bez školského vzdelania	258	268	526	16,86%
Úhrn	1567	1553	3120	100%

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa dochádzky do zamestnania a odvetvia ekon. činnosti

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	39	22	61	56
Lesníctvo a ťažba dreva	4	3	7	7
Dobývanie kovových rúd	1	0	1	1
Výroba potravín	10	12	22	18
Výroba nápojov	2	3	5	3
Výroba textilu	6	9	15	13
Výroba odevov	4	14	18	13
Výroba kože a kožených výrobkov	2	1	3	2
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	6	2	8	8
Výroba papiera a papierových výrobkov	1	1	2	1
Tlač a reprodukcia záznamových médií	2	1	3	2
Výroba chemikálií a chemických produktov	1	0	1	0
Výroba základných farmaceutických výrobkov a farmaceutických prípravkov	2	1	3	3
Výroba výrobkov z gumy a plastu	3	1	4	3
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	11	3	14	12
Výroba a spracovanie kovov	5	2	7	4
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	53	38	91	87
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	10	5	15	13
Výroba elektrických zariadení	16	17	33	32
Výroba strojov a zariadení i. n.	33	9	42	37
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	17	15	32	29
Výroba ostatných dopravných prostriedkov	2	2	4	4
Výroba nábytku	14	1	15	13

Iná výroba	5	5	10	10
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	22	7	29	26
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	7	3	10	9
Zber, úprava a dodávka vody	1	2	3	3
Čistenie a odvod odpadových vôd	1	0	1	1
Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	5	1	6	6
Výstavba budov	42	6	48	43
Inžinierske stavby	11	3	14	12
Špecializované stavebné práce	81	3	84	72
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	15	5	20	18
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	55	50	105	99
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	65	83	148	129
Pozemná doprava a doprava potrubím	36	7	43	39
Letecká doprava	1	1	2	1
Skladové a pomocné činnosti v doprave	10	4	14	12
Poštové služby a služby kuriérov	2	19	21	21
Ubytovanie	5	10	15	12
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	18	22	40	38
Nakladateľské činnosti	2	0	2	2
Činnosti pre rozhlasové a televízne vysielanie	1	0	1	1
Telekomunikácie	6	2	8	8
Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	8	0	8	7
Informačné služby	6	1	7	7
Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	6	13	19	14
Poistenie, zaistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho poistenia	3	7	10	10
Pomocné činnosti finančných služieb a poistenia	3	3	6	6
Činnosti v oblasti nehnuteľností	7	3	10	9
Právne a účtovnícke činnosti	8	12	20	15
Vedenie firiem; poradenstvo v oblasti riadenia	3	2	5	5
Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	13	5	18	17
Vedecký výskum a vývoj	2	2	4	4
Reklama a prieskum trhu	2	4	6	5
Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	1	0	1	1
Prenájom a lízing	2	0	2	2
Sprostredkovanie práce	2	0	2	2
Činnosti cestovných agentúr, rezervačné služby cestovných kancelárií a súvisiace činnosti	0	1	1	1
Bezpečnostné a pátracie služby	4	0	4	3
Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou	2	6	8	7
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	4	6	10	10
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	59	56	115	103
Vzdelávanie	41	84	125	118
Zdravotníctvo	21	44	65	63
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	3	5	8	7
Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	1	2	3	3
Činnosti knižníc, archívov, múzeí a ostatných kultúrnych zariadení	1	3	4	3
Činnosti herní a stávkových kancelárií	0	6	6	6
Športové, zábavné a rekreačné činnosti	5	0	5	5
Činnosti členských organizácií	1	1	2	1

Oprava počítačov, osobných potrieb a potrieb pre domácnosti	0	1	1	1
Ostatné osobné služby	2	7	9	7
Nezistené	59	33	92	73
Spolu	904	702	1 606	1 438

C.II.10 Rozbor demografického potenciálu a prognóza vývoja obyvateľstva

Z hľadiska počtu obyvateľov patrí obec Trenčianska Turná do skupiny veľkých obcí, čo je aj prejavom pozitívneho migračného salda, ktorý je výsledkom ekonomického a sociálneho rozvoja obce. Zatiaľ čo v deväťdesiatych rokoch sa v rozsahu dekády dalo hovoriť o stagnácii až regresii, vývoj počtu obyvateľov obce v nasledujúcich desaťročiach má rastúcu tendenciu. V rokoch 2009-2012 má demografické saldo prevažne kladný priebeh. Pozitívny demografický vývoj obce nie je v súlade s indikátorom celkového súčasného sociálno-ekonomického vývoja v spoločnosti, zhoršenia sociálnej situácie mladých rodín, nemožnosti riešenia bytového problému, ale najmä nedostatok pracovných príležitostí. Riešenie situácie týkajúcej sa nepriaznivej vekovej skladby trvale bývajúceho obyvateľstva z hľadiska vekových kategórií a kolísavého prirodzeného prírastku je predovšetkým vo zvýšení migračného salda obyvateľstva do obce.

Rastúci trend v stave obyvateľstva bol predovšetkým odrazom pozitívneho vývoja migračného salda. Podstatné zmeny v oblasti migrácie obyvateľstva sa prejavujú zvyšovaním intenzity migračných pohybov obyvateľstva do obce, predovšetkým z mesta Trenčín. Táto migrácia je spôsobená predovšetkým zvyšujúcim sa dopytom po novej výstavbe IBV a nájomných bytov v tichom vidieckom prostredí a schopnosťou obce využiť všetky navrhované rozvojové plochy pre výstavbu, čím aktívne ovplyvnila prísťahovalectvo.

V súvislosti s doterajším vývojom demografického salda sa dá predpokladať nárast počtu obyvateľov z dôvodu vytvárania priaznivých podmienok pre bývanie, ako aj vzhľadom na zlepšujúcu sa socio-ekonomickú situáciu obyvateľstva, čo sa prejaví v ďalšom postupnom zlepšovaní vekovej štruktúry obyvateľstva.

Najvýraznejšie zastúpenie z hľadiska vzdelanostnej štruktúry má úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou, nasleduje vysokoškolské vzdelanie a učňovské bez maturity. Porovnaním s rokom 2001, kedy najvýraznejšie zastúpenie z hľadiska vzdelanostnej štruktúry malo základné a učňovské vzdelanie bez maturity, významne narástol podiel obyvateľov s vyšším vzdelaním. Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra pozitívny pomer.

Pri naznačených trendoch sa dá predpokladať možný rast, ktorého intenzita bude súvisieť s rôznymi faktormi (pracovné príležitosti, možnosti bývania, ekologická kvalita prostredia, celková sociálno-ekonomická atmosféra spoločnosti). Prirodzený prírastok je možné predpokladať mierne rastúci v závislosti od reprodukčných skupín obyvateľstva. Migračný prírastok závisí od možnosti investovania do individuálnej bytovej výstavby, do podmieňujúcich inžinierskych sietí potrebných pre bývanie a od hospodárstva na území obce.

V návrhu územného plánu sa uvažuje s naplnením stavu územia vo dvoch zásadných časových a priestorových celkoch:

návrhové obdobie, ktoré nie je exaktne časovo stanovené, ale zohľadňuje reálnosť pripravenosti územia na plánovaný rozvoj

výhľad - v území je uvažované s výhľadovými rezervnými plochami, ktoré bude možné pripravovať na realizáciu po naplnení zámerov z návrhového obdobia a po ich preradení zmenami a doplnkami platného územného plánu z výhľadového obdobia do návrhového

Prognóza vývoja počtu obyvateľov je detailnejšie spracovaná podľa urbanistického členenia na:

stabilizovanú časť, čiže jestvujúce reálne zastavané územie. Trvalo obývaný bytový fond v jestvujúcom obytnom území považujeme za stabilizovaný, pretože odpad bytového fondu, asanácie, intenzifikácia bytového fondu, zástavba prieluk a regenerácia bytového fondu v tomto území sa navzájom vyrovnávajú.

novonavrhované rozvojové lokality

výhľadový rozvoj územia.

Prognóza pre územný plán vychádza z navrhovaných kapacít územia a je uvažovaná ako optimálna hranica rozvoja obce s cieľom, aby boli rozvinuté všetky pozitívne demografické ukazovatele.

Vývoj počtu obyvateľov súhrne	obyvateľstvo				byty (b.j.)			
	stav	návrh	výhľad	spolu	stav	návrh	výhľad	spolu
Stav vo výhľade (S+N+V)			623	5 744			201	1 825
Stav po návrhu (S+N)		1 951		5 121		629		1 624
Stav súčasný (S)	3 170			3 170	995			995

Priestorové rozloženie obyvateľstva poukazuje na intenzitu demografických veličín v príslušnej lokalite a v celom organizme obce, podrobnejšie je zrejmé z riešenia predmetného územného plánu.

Aktivita

Výroba

Trenčianska Turná je pomerne rozvinutá obec s veľkým zastúpením firiem, podnikateľských subjektov a živnostníkov. Areál s vyššou koncentráciou výrobných plôch sa nachádza medzi časťami Trenčianska Turná a Hámre v zóne, ktorou prechádza cestná dopravná komunikácia II/507 spájajúca obec s mestom Trenčín. Sú tu plochy patriace k výrobným spoločnostiam nachádzajúcim sa prevažne v areáloch jednotlivých výrobných spoločností.

Zariadenia umiestnené v katastri Trenčianskej Turnej plynulo nadväzujú na areály, ktoré sú síce situované v inom katastri (Trenčín), spolu však vytvárajú významný celok predajní, výroby a služieb.

Ostatné priemyselné plochy zaberajú priestor v blízkosti vlastných spoločností umiestnených v intraviláne obce a v areáloch poľnohospodárskych zariadení. Drobní živnostníci majú dielne a výrobné prevádzky aj v rámci zastavaného územia obce aj vo svojich rodinných domoch.

Výroba a služby

C.II.11 Výroba a služby

Anton Husár - TERMA

Anton Svatík - NARSBYT

ANTES B+M s. r. o.

BIOR, s. r. o.

Böhm Fertigungstechnik - Slowakei, s.r.o.

Castellum s.r.o.

FBALL, s.r.o.

GRIMPEK, s.r.o.

HEITEC Slovensko, spol. s r. o.

Ing. Ladislav Orság - ALKOR

Ing. Pavol Trunek - DELTA ATELIÉR

Ing. Richard Olas - OLMAR

JH-Bau s. r. o.

J&G construction s.r.o.

Jozef Husár

Juraj Mrákava

KOVOVÝROBA VACVAL, s.r.o.

MINÁRIKOVCI, s.r.o.

prenájom priestorov, reality

výroba nábytku

zabezpečovacie systémy

a pult centrálnej ochrany

technické testovanie a analýzy

strojárská firma

kúpa, predaj, služby, doprava...

plynoinštalácie, voda, kúrenie

pekáreň

vývoj software a hardware

plastové okna, výroba montáž

projekčná činnosť a inžiniering

výroba nábytku

stavebné práce, zateplovanie, krby

realizácia a opravy plochých striech

kamenárstvo

elektroinštalácie a revízie

kovovýroba

výmena autoagregátov, pneuservis,

predaj vín

Miroslav Chrenko - MASÁŽE MIRO	masáže
Monika Pauerová - KOZMETIKA MONIKA	kozmetika
Progressive Homes, s.r.o.	poradenstvo, inžiniering, realizácia RD...
REMETAL s.r.o.	výkup železného šrotu
Roman Cieslar - MON REK	montáž a demontáž plastových okien...
S.O.G. WOOD s.r.o.	výroba nábytku, design centrum
Jozef Svrbík - K.O.OCH	klampiarstvo
Stolárstvo - interiéry s. r. o.	výroba nábytku
Stredná odborná škola obchodu a služieb	kaderníctvo
TIRU, s.r.o.	počítačové služby
Tradičná Pekáreň s.r.o.	predajňa potravín a pečiva
UNIKOV TR. TURNÁ s.r.o.	kovovýroba
VASPO STONE, s. r. o.	výroba pieskovcových obkladov
VYMÝVANÁ - DLAŽBA, s.r.o.	výroba vymývanej dlažby
KASOČE s.r.o.	kamenárstvo, kamenosochárstvo
František Chovanec - Zámočnícke práce	zámočnícke práce
Rastislav Smreček	mäsiarstvo
ALBA - R, spol. s r.o.	čerpacia stanica ENI
BK - International transport & trading company, s.r.o.	kamiónová doprava
Jaroslav Prekop AUTOŠKOLA	autoškola, STK, diagnostika, kontrola tachografov

Poľnohospodárska výroba

V k. ú. Trenčianska Turná pôsobia (okrem PD) 3 súkromné hospodáriace subjekty. Venujú sa rastlinnej výrobe – na ploche 7 ha a malého počtu chovu koní (4 ks), hovädzieho dobytku (4 ks) a ošípaných (12 ks).

- PD Trenčianska Turná - produkcia chmeľu, obilniny, cukrovej repy, olejní a krmív, chov ošípaných a hovädzieho dobytku
- Mlyn Trenčan, s.r.o. - mlynárstvo, výroba a distribúcia múky do potravinových sietí
- Agroal s.r.o. - výroba kŕmnych zmesí.
- Agroprodukt - predaj zeleniny
- V k. ú. Trenčianska Turná sa nachádza i súkromný ovocný sad, na ktorom sa pestujú slivky a orechy.

Poľnohospodárske družstvo so sídlom v Trenčianskej Turnej obhospodaruje katastre o výmere: Trenčianska Turná – 710,94 ha, Hámre – 65,85 ha, Trenčín – 146,61 ha, Trenčianske Stankovce – 1,05 ha, Veľké Bierovce – 191,92 ha, Soblahov – 12,85 ha, Mníchova Lehota – 1,33 ha a Sedličná – 13,88 ha. PD je známe šľachtiteľským chovom hovädzieho dobytku a pestovaním chmeľu, zároveň je i najväčším zamestnávateľom v obci.

PD Trenčianska Turná má vybudované dva hospodárske dvory - v k. ú. Trenčianska Turná a v k. ú. Hámre.

Na hospodárskych dvoroch Trenčianska Turná a Hámre v súčasnosti pracuje 75 stálych zamestnancov, sezónne navýšenie predstavuje cca 15 zamestnancov. Perspektívne zostane tento stav nemenný. PD Trenčianska Turná pestuje pšenicu na 430 ha, repku (163 ha), jačmeň jarný (143 ha), cukrovú repu (50 ha), chmeľ (24 ha), kukuricu (170 ha), lucernu (54 ha), tráv na OP (50 ha), TTP (70 ha) a jarnú miešanku (5 ha).

Hospodársky dvor Trenčianska Turná má celkovú rozlohu areálu 15,23 ha. V súčasnosti sa v areáli nachádzajú objekty živočíšnej a rastlinnej výroby, pridruženej výroby, sklady, dielne a parkovisko. Objekty živočíšnej výroby - hospodárske budovy slúžia pre ustajnenie hovädzieho dobytku v počte 900 ks (výhľadovo 850 ks). Komunikácie v areáli HP sú spevnené, celý areál je oplotený a ozelenený. Mimo areálu HP je umiestnená administratívna budova a chmeliarske

stredisko. V areáli hospodárskeho dvora Trenčianska Turná sa nachádza jedno spevnené - trvalé hnojisko.

Hospodársky dvor Hámre sa nachádza v údolí k. ú. má celkovú rozlohu 2,70 ha. V súčasnosti v areáli hospodárskeho dvora sa nachádzajú objekty živočíšnej výroby - ošípané v počte 1100 ks (výhľadovo 900 ks) a senník.

• **Pásma hygienickej ochrany hospodárskeho dvora PD**

V predchádzajúcom platnom územnom pláne obce bolo definované pásmo hygienickej ochrany hospodárskeho dvora PD vyhlásené hygienikom:

- v časti Trenčianska Turná ako kruh s polomerom 500m,
- v časti Hámre ako kruh s polomerom 500m,
- Pokiaľ by mali byť tieto ochranné pásma upravené, bude v zmysle požiadavky RÚVZ potrebné postupovať podľa záverov hodnotenia zdravotných rizík z týchto prevádzok.
- V týchto ochranných pásmach sa nesmú umiestňovať budovy na bývanie, rekreáciu a šport.

Lesné hospodárstvo

Lesné porasty sa v záujmovom území vyskytujú v južnej časti k. ú. Ich celková rozloha je 652,83 ha, čo je 37,87 % plochy katastra.

V lesoch hospodária nasledovné subjekty:

- Urbárska spoločnosť - Pozemkové spoločenstvo, Trenčianska Turná
- Rímskokatolícka cirkev, farnosť Trenčianska Turná
- Združenie urbárskej a pasienkovej spoločnosti - Pozemkové spoločenstvo Trenčianska Turná - Hámre
- Pasienková spoločnosť Breziny - Pozemkové spoločenstvo Trenčianska Turná

Rekreácia a turizmus

Športové objekty v intraviláne zastupuje futbalové ihrisko (nachádza sa skoro na západnej hranici intravilánu obce) a dva antukové tenisové dvorce. Ostatné športové objekty sú sústredené v centrálnejšej časti obce. Areál školy je vybavený novou viacúčelovou športovou halou s vybavenou posilňovňou, ďalej je v obci plne využívaná plocha pre streetball, volejbal a v zime klzisko. V obci pôsobí futbalový oddiel Slovan, nachádza sa tu i tenisový oddiel, leteckomodelársky a zápasnícky klub. V zmysle ÚPN-SÚ a jeho doplnkov obec na svojom území vyčlenila ďalšie zóny pre vybudovanie rekreačných a športových zariadení (rekreačná zóna Vrlačka a navrhované plochy pre golf). Potenciál pre ich rozvoj je možné čerpať z toho, že na jej území sa nachádzajú minerálne pramene miestneho významu, prieskumné územie termálnych vôd.

Cyklotrasy v okolí obce nadväzujú na trasy Vážskej cyklomagistrály, ktorá cykloturistom umožňuje navštíviť najzaujímavejšie miesta v regióne. Je to cyklodráha na trase bývalej lesnej železnice spájajúce obce Trenčín, Soblahov, Mníchova Lehota, Trenčianske Stankovce, Selec s napojením na Vážsku cyklomagistrálu.

Infraštruktúra

Dopravná infraštruktúra

Katastrálnym územím obce prechádzajú cesty:

- cesta prvej triedy I/50 v trase - Drietoma - Trenčianska Turná - Mníchova Lehota. Cesta sa zo západnej strany napája na diaľnicu D1 (Bratislava – Žilina) z východnej strany pokračuje v smere Bánovce nad Bebravou a Zvolen (E572).
- cesta druhej triedy II/507 v trase - Beckov – Trenčín, za obcou Trenčianska Turná sa napája na cestu I/50
- cesta tretej triedy III/50762 v trase - Trenčín - Trenčianska Turná - Mníchova Lehota;
- cesta tretej triedy III/50775 v trase - križovatka s II/507 62 Trenč. Turná - križovatka s II/507 Trenč. Turná.

V zastavanom území prechádza táto cesta ako:

Bánovská	asfaltová, jednostranný chodník z betónovej zámkovej dlažby
Staničná	asfaltová, bez chodníkov
Trenčianska	asfaltová, jednostranný chodník z betónovej zámkovej dlažby

- cesta tretej triedy III/507 75 v trase - križovatka s M/507 62 Trenč. Turná - križovatka s II/507 Trenč. Turná.

V zastavanom území prechádza táto cesta ako:

Beckovská	asfaltová, obojstranné chodníky z bet. veľkoplošných dlaždíc, zámkovej dlažby aj asfaltové

C.II.11.1 Sieť miestnych komunikácií

Časť Trenčianska Turná

1.Mája	asfaltová, obojstranné asfaltové chodníky
9.Mája	spevnená (asfalt), obojstranné chodníky z betónových veľkoplošných dlaždíc
9.Líp	asfaltová, obojstranné chodníky z betónových veľkoplošných dlaždíc
Cintorínska	asfaltová, jednostranný asfaltový chodník
Družstevná	asfaltová, bez chodníkov
Družstevná 2	asfaltová, bez chodníkov
Hornomajerská	asfaltová, obojstranné chodníky zo zámkovej dlažby
Horný majer	asfaltová, jednostranný chodník zo zámkovej dlažby
Hukova	asfaltová, obojstranné chodníky zo zámkovej dlažby
Inovecká	asfaltová, obojstranné chodníky z betónových veľkoplošných dlaždíc, betónu a asfaltu
Javorie	asfaltová, obojstranné chodníky z betónových veľkoplošných dlaždíc
Kosmatinská	asfaltová, obojstranné chodníky zo zámkovej dlažby
Lúčna	asfaltová, obojstranné chodníky z betónových veľkoplošných dlaždíc
Mládežnícka	asfaltová, obojstranné chodníky zo zámkovej dlažby, v úseku pri obecnom úrade je komunikácia pešia
Nivka	asfaltová, obojstranné chodníky z betónových veľkoplošných dlaždíc
Obchodná	asfaltová, jednostranný chodník zo zámkovej dlažby
Oslobodenia	asfaltová, bez chodníkov
Pažiť	štrková, bez chodníkov
Podlužie	asfaltová, jednostranný chodník z betónových veľkoplošných dlaždíc, v časti bez chodníkov
Potôčky	asfaltová, obojstranné chodníky z betónových veľkoplošných dlaždíc
Pri potoku	asfaltová, bez chodníkov
Rozmarínová	asfaltová, jednostranný chodník z betónových veľkoplošných dlaždíc
Samuela Timona	asfaltová, obojstranné chodníky z betónových veľkoplošných dlaždíc
Školská	asfaltová, obojstranné chodníky zo zámkovej dlažby
Vysoká	asfaltová, obojstranné asfaltové chodníky, v časti asfaltová, jednostranný chodník zo zámkovej dlažby
Za Oravcom	asfaltová, obojstranné chodníky zo zámkovej dlažby a asfaltové
Za záhradou	asfaltová, jednostranný chodník zo zámkovej dlažby
Za záhradou 1	asfaltová, obojstranné chodníky zo zámkovej dlažby
Zajarčie	asfaltová, jednostranný chodník zo zámkovej dlažby
Železničná	asfaltová, jednostranný chodník zo zámkovej dlažby

časť Hámre

Dráhy	asfaltová, bez chodníkov
Hájová	asfaltová, bez chodníkov

Hamranská	asfaltová, bez chodníkov
Kurucká	asfaltová, bez chodníkov
Pod Hájom	asfaltová, bez chodníkov
Špitálky	asfaltová, bez chodníkov
Záhrady	asfaltová, bez chodníkov, v časti nespevnená

Zásobovanie plynom

Cez katastrálne územie obce, mimo zastavané územie, prechádza Považský VTL plynovod DN 300, PN 2,5 MPa.

Obec Trenčianska Turná je zásobovaná zemným plynom z tohto plynovodu. Prívod zemného plynu do regulačnej stanice je zabezpečený cez VTL pripojovací plynovod DN100 PN25. Regulačná stanica je umiestnená v obci Trenčianska Turná s výkonom 2000 m³/h (RS 2000/100 kPa), z ktorej je vedená obcou STL1 distribučná sieť s max. prevádzkovým tlakom PN 100 kPa aj do časti Hámre.

Na konci roku 1992 bola ukončená plynifikácia obce. Bola plynifikovaná aj časť Hámre .V súčasnosti je plynifikácia rodinných domov na cca 90 %. Jestvujúce podniky sú plynifikované na 40 %. Rozsah vybudovaných plynovodných rozvodov :

materiál	profil	dĺžka
oceľ	DN 50 mm	110 m
oceľ	DN 80 mm	5937 m
oceľ	DN 100 mm	1 489 m
oceľ	DN 150 mm	522 m
lineárny polyetylén	DN 160 mm	1 660 m

Na vykurovanie, prípravu TÚV varenie a technologické účely sa bude používať zemný plyn.

Na jestvujúcu plynovodnú sieť nie je možné napojiť ďalšie prevádzkové jednotky bez vybudovania nových plynárenských zariadení.

Zásobovanie elektrickou energiou

Katastrom obce Trenčianska Turná prechádzajú nasledovné vedenia VVN a VN:

Vedenie č. 8758, VVN 110 kV, trasované severo-západným okrajom obce

Vedenie č. 8750, 8740, VVN 110 kV, trasované južným okrajom obce

Vedenie č. 447, VN 22 kV, trasované severo-západným okrajom obce

Vedenie č. 447-odbočka, VN 22 kV, trasované v južnej časti obce

Z vedení č.447 VN, 22 kV sú vyvedené odbočky z ktorých je dotovaná elektrická sieť obce prostredníctvom intravilánových 22 kV vzdušných aj káblových liniek ústiach do jednotlivých distribučných trafostaníc obce 22kV situovaných v miestach príslušného odberu. Ide o tieto transformačné stanice:

p.č.	umiestnenie	číslo trafostanice	výkon kVA	prevedenie
k.ú. Trenčianska Turná				
1	Tr. Turná	62-92	630	stožiarová
2	Tr. Turná, Tel. ústredňa	62-202	630	kiosk
3	Tr. Turná, za Kult. domom	62-91	400	kiosk
4	Tr. Turná, Hlavná križovatka	62-201	630	kiosk
5	Tr. Turná, RD vo výstavbe	vo výstavbe	400	kiosk
6	Mlyn Trenčian	62-206	160	stožiarová
7	Mlyn Trenčian	62-205	160	stožiarová
8	Mlyn Trenčian	62-210	400	stožiarová
9	Tr. Turná	62-203	250	stožiarová
10	Tr. Turná	62-211	630	stožiarová

11	Tr. Turná	62-212	630	stožiarová
12	Tr. Turná Ihrisko	62-207	100	stožiarová
k.ú. Hámre				
13	Hámre	62-101	100	stožiarová

Zásobovanie vodou a kanalizácia

Zásobovanie pitnou vodou

V súčasnosti je obec zásobovaná z verejného vodovodu Štvrtok nad Váhom – Selec, v správe Trenčianskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Vodné zdroje, využívané na zásobovanie obce pitnou vodou, ako aj ich ochranné pásma, sa nachádzajú mimo katastra obce. Trenčianska vodárenská spoločnosť a.s. v rámci investičnej akcie (Rozšírenie vodovodu a kanalizácie) plánuje dobudovať vodovodnú sieť v obci.

Vodovod zásobuje vodou ešte obce: Selec, Dobrá, Trenčianske Stankovce a Soblahov. Skupinový vodovod má dĺžku 249,4 km a 50,9 km prípojok. Z celkového počtu obyvateľov je na skupinový vodovod napojených 97 %.

Odkanalizovanie

V súčasnosti je územie obce odkanalizované. Odkanalizovanie je koncepčne riešené skupinovú kanalizáciou obcí Mníchova Lehota, Trenčianska Turná, Opatovce, Trenčianske Stankovce, Veľké Bierovce a Selec so spoločnou ČOV v Trenčianskych Stankovciach.

Dažďová kanalizácia:

Dažďová kanalizácia je vybudovaná, s výnimkou ulíc Za Oravcom, Lúčna, Podlužie, Staničná, 9. Mája, Rozmarínová, Kosmatinská, Javorie, Potôčky, Inovecká, Pri Potoku. Na Hámroch sú to lokality: Hamranská, Kurucká, Dráhy, Na Háji. Z časti sú dažďovou kanalizáciou odkanalizované ulice: Nivka, Vysoká, Oslobodenia, Mládežnícká, Bánovská, Beckovská. V nových uliciach ktoré sú v súčasnosti vo výstavbe sa riešia dažďové vody do vsakov.

V koncepcii dažďovej kanalizácie je kanalizačný systém smerovaný k dvom hlavným dažďovým zberačom po oboch stranách potoka, do ktorých je napojená dažďová kanalizácia. Zberače sú zaústené do recipientu Turniansky potok, výustnými objektami. Pred zaústením sú realizované dažďové usadzovacie nádrže.

Splašková kanalizácia :

je súčasťou riešenia odkanalizovania obcí :Trenčianske Stankovce, Selec, Veľké Bierovce, Opatovce, Mníchova Lehota. Čistenie odpadových vôd z celej tejto oblasti bude centrálné v spoločnej ČOV, umiestnenej pod obcou Trenčianske Stankovce. Recipient je rieka Váh.

Telekomunikácie

V území obce sa nachádzajú existujúce trasy diaľkových káblov a prístupová sieť Slovák Telekom, a.s., ktoré je potrebné v územnom pláne rešpektovať. Slovák Telekom, a.s. na území obce Trenčianska Turná prevádzkuje podzemnú a nadzemnú telefónnu sieť, z hľadiska jej rozširovania alebo opráv nemá v súčasnej dobe spracovaný žiaden investičný zámer.

Odpadové hospodárstvo

Komunálny odpad je vyvážaný podľa spádového územia na dve riadené skládky odpadu na nie nebezpečný odpad. Na riadenú skládku odpadov Veronika v k. ú. Dežerice, ktorá je prevádzkovaná spoločnosťou Veronika a.s.. Jedná sa o riadenú skládku odpadov o rozlohe 77 707 m², pre odpad ktorý nie je nebezpečný. Jej odhadovaná životnosť je do roku 2008.

Druhou skládkou odpadu na nie nebezpečný odpad je skládka „Lušteľ“ je situovaná v k. ú. Dubnica nad Váhom, prevádzkovaná spoločnosťou Stredné Považie a.s., s predpokladaným termínom ukončenia do roku 2016. Je určená pre spádové územie Dubnica nad Váhom, Ilava, Trenčín a Nemšová.

Celkovo obec separuje osem druhov odpadov. Využíva sa výmenný vrecový zberný systém a na zber skla sú určené zberné nádoby na vymedzených stanovištiach rozmiestnených po celej obci.

Minimálne dvakrát ročne obec organizuje kampaňový zber objemného odpadu. Na vývoz drobného stavebného odpadu pri veľkom množstve je využívaný individuálny systém, pričom obec poskytuje veľkoobjemové kontajnery.

V katastrálnom území obce nie je vybudovaná žiadna riadená skládka odpadov ani obecná kompostáreň.

BRKO (biologicky rozložiteľný odpad) je zneškodňovaný pôvodcami odpadu na kompostoviskách pri rodinných domoch. Dvakrát ročne (jar, jeseň) obec organizuje kampaňový zber BRKO, kde obec poskytuje VOK. Najbližšia kompostáreň je vybudovaná v 5 km vzdialenom Trenčíne.

C.II.12 Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská.

C.II.12.1 Archeologické lokality

Katastrálne územie Trenčianskej Turnej je veľmi bohaté na výskyt archeologických nálezov. Sú tu evidované nálezy z obdobia paleolitu (evidovaných 6 nálezísk neolitu (kultúra s lineárnou keramikou, železovská skupina), eneolitu, doby bronzovej (lužická kultúra), doby rímskej (nálezy terry sigilatty) ako aj včasnostredoveké a stredoveké nálezy. Dôležitá lokalita z obdobia osídlenia v období paleolitu je evidovaná aj v katastrálnom území Hámre, kde je evidované aj neolitické sídlisko (viaceré fázy osídlenia) a nálezy z doby rímskej (nálezy rímskych mincí). Podrobnejší popis podľa webstránky obce je nasledovný:

Najstaršími dokladmi osídlenia obce Trenčianska Turná a jej bezprostredného okolia sú nálezy kamennej štiepanej industrie, pochádzajúce zo staršej doby kamennej (paleolitu). Koncentrácie artefaktov, naznačujúce jednotlivé lokality, sa nachádzajú najmä južne a východne od obce, na tiahlych chrbtoch, nadväzujúcich na severné svahy Považského Inovca. Lokality v katastri Trenčianskej Turnej predstavujú súčasť komplexu paleolitických sídlisk na územiach Trenčianskych Stankoviec, Trenčianskej Turnej a Mníchovej Lehoty.

Najstaršie paleolitické osídlenie možno datovať do stredného paleolitu. Vek najstarších nálezov možno určiť len s istou pravdepodobnosťou približne na 50.000 až 70.000 rokov. Mladšie obdobie predstavuje staršia fáza mladého paleolitu (približne pred 35.000 rokmi), z ktorej pochádzajú okrem iných artefaktov aj nálezy významných nástrojov, tzv. listovitých hrotov. V surovinovom zložení prevládajú miestne rohovce a radiolary červenohnedej, zelenej a hnedej farby, ojedinele sa vyskytuje aj limnosilit, pravdepodobne zo stredného Slovenska, ako aj iné silicity.

Vrchol dosahuje paleolitické osídlenie Trenčianskej Turnej a okolia v strednej fáze mladého paleolitu, počas kultúry gravettien. Väčšinu gravettienských lokalít možno priradiť k jeho mladšej fáze, tzv. horizontu hrotov s vrubom (približne pred 23.000 rokmi). Industria z tohto obdobia má výrazne čepeľovitý charakter, pričom čepele slúžili ako polotovary pri následnej výrobe širokého spektra nástrojov, najmä škrabadiel, rydiel či hrotov. Na rozdiel od staršieho obdobia je na výrobu nástrojov využívaný popri radiolaritoch najmä silicit z glaciogénnych sedimentov, tzv. pazúrik, ktorý patináciou nadobudol bielu až modrastú farbu. Náleziská z obdobia horizontu hrotov s vrubom predstavujú súčasť osídlenia obidvoch brehov Váhu, ktorý slúžil ako významná komunikačná a migračná trasa ako ľudských populácií, tak i pleistocénnej fauny (napr. mamutov a sobov), pričom lokality z tohto obdobia sa koncentrujú najmä v oblasti Piešťan a Trenčianskej kotliny. Osídlenie mladšej fázy mladého paleolitu, neskorého paleolitu a mezolitu má výrazne epizodický charakter, dokladom ktorého je niekoľko menej výrazných nástrojov.

Nasledujúce obdobie mladšej doby kamennej, tzv. neolitu je na rozdiel od lovcov a zberačov paleolitu charakteristické dlhodobejším osídlením vhodnej polohy v podobe usadlostí, zložených z dlhých drevených domov, poľnohospodárstvom, chovom zvierat a v oblasti materiálnej kultúry zhotovovaním keramiky a brúsených nástrojov (pričom štiepané nástroje nadobúdajú menšie rozmery a celkovo iný charakter). Na východ od Trenčianskej Turnej sa nachádzajú stopy po takejto lokalite, z ktorej pochádzajú početné nálezy štiepaných a brúsených nástrojov. Hrubostenná, avšak najmä tenkostenná keramika, ktorá sa tu nachádzala vo veľkých množstvách, umožňuje zaradenie náleziska do tzv. kultúry s lineárnou keramikou (približne 5.000 pred n.l.). Toto nálezisko nie je v okolí obce jediné, menej početné doklady neolitického

osídlenia možno nájsť aj neďaleko obecného cintorína či v blízkosti poľnej cesty do miestnej časti Hámre.

Dobu bronzovú v Trenčianskej Turnej reprezentujú nálezy z mladšej doby bronzovej (okolo 1.100 p.n.l.), z tzv. lužickej kultúry, ktoré sa našli neďaleko sútoku Hukovho potoka a Turnianskeho potoka. Do mladšej doby bronzovej možno zaradiť aj početné nálezy tzv. urnových hrobov, ktoré boli archeologicky skúmané a odborne dokumentované počas stavby hypermarketu TESCO v Trenčíne - Belej a ktoré sú verejnosti prezentované v priestoroch obchodného centra Laugaricio, ako aj nález fragmentu bronzovej ihlice z lokality medzi Trenčianskou Turnou a Veľkými Bierovcami.

Z doby rímskej pochádzajú okrem niekoľkých strieborných mincí – denárov, známych zo staršej literatúry aj nálezy fragmentov luxusnej rímskej keramiky, tzv. terry sigillaty. Jeden nález, predstavujúci dno a časť steny nádoby, pochádza východne od obce. Ďalší kus bol objavený v blízkosti majera. Obidva nálezy, predstavujúce importy z územia Rímskej ríše, sú datované do obdobia približne okolo roku 200.

Slovanské, resp. veľkomoravské obdobie (9. storočie) reprezentujú nálezy z centra obce (železná sekera, esovité náušnice, neporušená nádoba). Stredoveké nálezy predstavujú najmä početné nálezy keramiky na viacerých miestach v obci, v poslednom čase napríklad v blízkosti majera. V minulosti mal byť na území obce nájdený poklad – hromadný nález asi 20 zlatých mincí kráľov Mateja Korvína a Vladislava II. (2. pol. 15. - začiatok 16. storočia).

Opatrenia pre archeologický výskum

Hoci v katastrálnom území Trenčianskej Turnej a Hámrov nie sú evidované archeologické lokality zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, je pravdepodobné narušenie už známych a odkrytie nových archeologických lokalít, načo bude potrebné prihliadať v jednotlivých stavebných etapách realizácie a uplatňovania územného plánu v praxi.

Z toho dôvodu podmienkou pre vydanie územného a stavebného povolenia pre jednotlivé akcie bude vyjadrenie Krajského pamiatkového úradu Trenčín, v oprávnených prípadoch s požiadavkou na zabezpečenie archeologického výskumu.

Pokiaľ pri realizácii stavieb (pri zemných prácach) budú zistené archeologické nálezy, resp. archeologické situácie, bude nutné vykonať tu archeologický výskum a postupovať v zmysle zákona NR SR č.49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu. V súvislosti s následnou realizáciou územného plánu v praxi je nevyhnutné v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (úplné znenie 109/1998 Z. z.) a zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu vykonať na všetkých stavbách v záujmovom území, ktorých súčasťou sú zemné práce archeologický výskum (zároveň požiadavka Archeologického ústavu SAV Nitra), v jednotlivých stavebných etapách realizácie územného plánu obce nasledovne:

1. Investor /stavebník si od príslušného Pamiatkového úradu v každom stupni územného a stavebného konania vyžiada konkrétne stanovisko ku každej pripravovanej stavebnej činnosti (líniové stavby, budovanie komunikácií, bytová výstavba, atď.). Vyjadrenie Archeologického ústavu bude podkladom pre rozhodnutie Pamiatkového úradu.

2. Požiadavka zabezpečiť archeologický výskum, v oprávnených prípadoch, bude podmienkou pre vydanie rozhodnutia, resp. stavebného povolenia.

3. Stavebník a dodávateľ stavby vytvoria priaznivé podmienky pre uskutočnenie archeologického výskumu (umožnenie vstupu na pozemok za účelom obhliadky výkopových prác, záchrany a dokumentácie archeologických situácií a nálezov).

4. Stavebník uhradí náklady na realizáciu archeologického prieskumu a výskumu (§ 38 ods. 1, 2 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu), pričom pred začiatkom výstavby v tejto veci uzatvorí zmluvu o dielo.

5. Stavebník si zabezpečí oprávnenú osobu na vykonanie výskumu, ktorou je podľa §36 ods. 2 zákona č. 49/2002 "Archeologický ústav SAV Nitra; iná právnická osoba, ktorá vlastní oprávnenie vydané Ministerstvom kultúry, SR".

O nevyhnutnosti vykonať záchranný výskum rozhoduje Pamiatkový úrad. V prípade záchranného archeologického výskumu PÚ vydá rozhodnutie po predchádzajúcom vyjadrení archeologického ústavu (§ 7 - Archeologický ústav SAV). Vyjadrenie Archeologického ústavu SAV nenahrádza v územnom a stavebnom konaní príslušného stavebného úradu

stanovisko/rozhodnutie príslušného špecializovaného orgánu štátnej správy v oblasti ochrany pamiatkového fondu, t. j. príslušného krajského pamiatkového úradu alebo Pamiatkového úradu SR. Vyjadrenie Archeologického ústavu SAV je v zmysle zákona u. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu podkladom pre stanovisko/rozhodnutie krajského pamiatkového úradu alebo Pamiatkového úradu SR.

C.II.12.2 Historické a pamätné objekty v obci

V obci sa vyskytujú nasledovné historické a pamätné objekty:

- Dominantou obce je kostol sv. Martina, pôvodne gotický prestavaný v priebehu 18. – 19. storočia. Zvyšky pôvodného muriva sú prekryté obkladom alebo omietkou. Vo vnútri sa nachádzajú dve krypty, na veži je najstarší zvon z roku 1832.
- Na južnom konci obce stojí pieskový podstavec s nápisom z roku 1794. Na ňom je postavená socha sv. Jána Nepomuckého. Okolo pomníka bolo pôvodne zasadených deväť líp, dodnes sú živé iba štyri.
- Dňa 3.8.1708 sa na území obce stretli v rozhodujúcej bitke Kurucké vojská Františka II. Rákociho a cisárske vojská generála Haistera. Túto udalosť pripomína pamätník v miestnej časti Hámre.
- V chalupe na Kušnierovci je umiestnené miestne múzeum.
- pôvodná historická hrádza na Hukovom potoku
- pomník obetiam I. svetovej vojny
- pomník obetiam II. svetovej vojny
- Pamätná tabuľa SNP

Objekty vyhlásené za kultúrnu pamiatku

V katastrálnom území Trenčianska Turná a Hámre nie sú v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR evidované objekty vyhlásené za kultúrnu pamiatku.

Významné osobnosti

V minulosti v obci pôsobilo viacero kňazov a učiteľov, ktorí pracovali pre rozvoj obce. Najznámejším Turňanským rodákom je **Samuel Timon**, ktorý žil v rokoch 1675 – 1736 a je pokladaný za zakladateľa modernej uhorskej historiografie. Dielom „*Imago antiquae Hungariae*“ položil základy kritickej historiografie v Uhorsku a základy prvej koncepcie slovenských národných dejín. Zaoberal sa etnogenézou Slovákov a poukazoval na ich starobylosť a národnú samostatnosť. Ovplyvnil mnohých historikov.

Medzi významné osobnosti v obci patrí aj **Vojtech Kováč** (1905 – 1963) – hospodársky pracovník, neskôr učiteľ na odborných hospodárskych školách, vysokoškolský profesor. Prednášal špeciálnu zootechniku a biotechnológiu, zaoberal sa šľachtením ošípaných a oviec. Autor monografií, vedeckých prác, štúdií a odborných článkov.

Evidencia pamätihodností obce

Na základe § 14 ods. 4 pamiatkového zákona môže obec rozhodnúť o utvorení a odbornom vedení evidencie pamätihodností obce. Do evidencie pamätihodností je možné zaradiť okrem hnutelných a nehnuteľných vecí aj kombinované diela človeka a prírody, historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce. Základom tejto evidencie by mala byť dôkladná fotodokumentácia a základný opis obsahujúci umiestnenie, lokalizáciu, rozmery, techniku, materiál, prípadne iné známe skutočnosti. Zoznam evidovaných pamätihodností obce predloží obec na odborné a dokumentačné účely Krajskému pamiatkovému úradu, ak ide o nehnuteľné veci, predloží zoznam aj stavebnému úradu.

Kultúrno-spoločenský život obce

Kultúru v obci šíri folklórna skupina „Večernica“ ktorá udržuje vo vedomí kroje, ľudové piesne, tance a zvyky. Dorast sa oboznamuje s ľudovými tradíciami v detskom folklórnom súbore „Štvorlístok“. V obci aktívne pôsobia rôzne organizácie a združenia.

Futbalový oddiel zastrešuje mužstvá hráčov od mladších žiakov po seniorov účastníkov regionálnych súťaží.

Klub leteckých modelárov sa zúčastňuje majstrovstiev republiky. Jeho členovia sú v reprezentácii SR. Rovnako úspešne reprezentujú obec na majstrovstvách Slovenska žiaci ZŠ

zo zápasníckeho klubu. Základná škola s materskou školou Samuela Timona je otvorenou školou nielen pre svojich žiakov, ale poskytuje svoje priestory a služby školskému klubu, ľudovej škole umenia a záujemcom o internet.

Trenčianska Turná žije tiež bohatým kultúrno-spoločenským životom. Mnohé podujatia navštevujú okrem obyvateľov obce tiež ľudia zo širokého okolia. Z tradičných podujatí sú to obecný bál, regionálna prehliadka ľudového spevu a tanca, medzinárodný detský folklórny festival „Stretnutie priateľov“, preteky furmanských koní, výstava exotického vtáctva a ďalšie.

C.II.13 Paleontologické náleziská a významné geologické lokality (napr. skalné výtvory, krasové územia a ďalšie).

Podobne ako v celom trenčianskom okrese aj v katastri obce sa vyskytujú len nerudné suroviny. Jedná sa o ložisko tehliarskych surovín Trenčianska Turná (výhradné ložisko nevýhradného nerastu), ktoré doteraz nie je otvorené. Plocha ložiska sa v súčasnosti využíva ako poľnohospodárska orná pôda.

Toto ložisko eviduje Obvodný banský úrad (OBU) v Prievidzi ako:

dobývací priestor Trenčianska Turná a chránené ložiskové územie Trenčianska Turná, výhradného ložiska tehliarskych surovín, ktorého ochranu zabezpečuje obec Trenčianska Turná

Toto ložisko eviduje Štátny geologický ústav D. Štúra ako výhradné ložisko s určeným DP (553), okrem toho v predmetnom území:

- eviduje staré banské diela,
- eviduje skládky odpadov
- má zaregistrované zosuvy
- nie je určené prieskumné územie pre vyhradený nerast

Lokalita D03V Močiar - územie prieskumu termálnych vôd

Lokalita sa nachádza na západnom okraji katastrálneho územia a je v územnom pláne navrhnutá ako výhľadová lokalita pre prieskum termálnych vôd. Zatiaľ je ponechaná v pôvodnom využití (poľnohospodárska pôda) ako rezerva bez bližšieho určenia funkčnej náplne. Po zrealizovaní skutočností ohľadom kvality, výdatnosti a technických možností využitia termálnych zdrojov bude možné uvažovať o stanovení využitia územia. Potenciál lokality, jej dobrá prístupnosť predurčujú túto lokalitu využiť pre potreby regionálneho až nadregionálneho významu. Zatiaľ bude možné v území realizovať iba objekty a zariadenia súvisiace s prieskumom a využitím termálnych vôd.

C.II.14 Iné zdroje znečistenia (hlukové pomery, vibrácie, žiarenie).

C.II.14.1 Hluk, vibrácie

Hluk z automobilovej dopravy môžeme v danom území považovať za najväčší a dominantný zdroj hluku. Miestne komunikácie sa napájajú na hlavný dopravný ťah komunikáciu I. triedy (štátna cesta E I/50 napojená na diaľnicu D1), vzhľadom na súčasnú intenzitu dopravy tento stresový faktor je hodnotený ako veľmi výrazný.

Hluk z prevádzkovania železnice - pri prevádzkovaní železníc sa hluková záťaž najvýraznejšie prejavuje v čase prejazdov vlakových súprav. Cez územie obce prechádza železničná trať Trenčín - Chynorany, jedná sa o jednokoľajovú železničnú trať s nižšou frekvenciou prejazdov. Z toho dôvodu je možné považovať hlukovú záťaž za menej výraznú. Pásmo ovplyvnené hlukovou záťažou je cca do 20 m od železnice.

Zastavané územie obce je zaťažované miernou až strednou hladinou hluku, pričom vplyvom zástavby je hluk generovaný. K zdrojom hluku so strednou záťažou možno priradiť aj hospodársky dvor PD so sídlom v Trenčianskej Turnej, ktoré okrem chovu hovädzieho dobytku a ošípaných (v časti Hámre) prevádzkuje aj iné mechanizačné a súvisiace zariadenia (mlyn Trenčian, sušičku). Hodnotenie hlukovej záťaže z týchto zdrojov – nižšia až stredná záťaž, hodnoty nesmú prekračovať zákonom stanovené normy. Zóna pôsobenia negatívnych vplyvov je stanovená na 50 m. Vo väčšej miere ako hluk sa prejavujú ostatné negatívne vplyvy na okolie, ktoré sú spôsobené chovom hospodárskych zvierat (obťažujúce pachové látky, hnojisko, odpady).

Priemyselné a výrobné prevádzky - zaťažujú okolie strednou hladinou hluku. V riešenom území vo východnej časti obce sa nachádza priemyselná zóna, kde sú postupne umiestňované novo vznikajúce výrobné, priemyselné a obchodné prevádzky (napr. umiestnenie autosalónov).

V existujúcich a novonavrhovaných výrobných areáloch, ale hlavne v jestvujúcich areáloch výrobných služieb a nezávadnej výroby v kontakte s obytnou zónou je potrebné realizovať účinnú trojvrstvovú ochrannú a izolačnú zeleň.

Zákon 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v §27 hovorí o ochrane zdravia pred hlukom. V zmysle tohto predpisu je potrebné zabezpečiť, aby hluk v súvisiacom vonkajšom alebo vnútornom prostredí neprekročil prípustné hodnoty a aby bola zabezpečená ochrana vnútorného prostredia budov pred hlukom z vonkajšieho prostredia pri súčasnom zachovaní ostatných potrebných vlastností vnútorného prostredia.

Najvyššie prípustné hodnoty určujúcej veličiny hluku - ekvivalentnej hladiny $L_{Aeq,p}$ vo vonkajších priestoroch sú určené v závislosti od kategórie územia a zdroja hluku pre denný a nočný čas.

Pre posudzovanú oblasť kontaktných obytných území s výrobnými prevádzkami sú tieto hodnoty určené takto:

- vonkajší priestor pred oknami obytných miestností bytových a rodinných domov, priestor pred oknami chránených miestností školských budov, zdravotníckych zariadení a iných chránených objektov, rekreačné územie:

deň -	$L_{Aeq,p} = 45 \text{ dB}$
večer	$L_{Aeq,p} = 45 \text{ dB}$
noc	$L_{Aeq,p} = 40 \text{ dB}$

- vonkajší priestor pred oknami obytných miestností bytových a rodinných domov, priestor pred oknami chránených miestností školských budov, zdravotníckych zariadení a iných chránených objektov, rekreačné zariadenia v okolí diaľnic, ciest I. a II. triedy, miestnych komunikácií s hromadnou dopravou, železničných dráh a letísk, mestské centrá:

deň	$L_{Aeq,p} = 50 \text{ dB}$
večer	$L_{Aeq,p} = 50 \text{ dB}$
noc	$L_{Aeq,p} = 45 \text{ dB}$

C.II.14.2 Žiarenie

Na základe mapy radónového rizika možno konštatovať, že kataster mesta sa nachádza prevažne v oblasti nízkeho radónového rizika, v južnej časti katastra je územie so stredným radónovým rizikom a na rozhraní uvedených území sa nachádza malá enkláva s vysokým radónovým rizikom.

Pred výstavbou obytných budov a pobytových miestností je povinnosťou investorov zabezpečiť stanovenie radónového rizika v súlade s § 47 ods.7 zák. č. 355/2007 Z.z.

C.II.15 Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov.

V riešenom území neboli identifikované zásadné environmentálne problémy. Tie, ktoré by bolo možné predsa len predvídať nie sú riešiteľné nástrojmi územného plánovania.

C.III HODNOTENIE PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A ODHAD ICH VÝZNAMNOSTI (PREDPOKLADANÉ VPLYVY PRIAME, NEPRIAME, SEKUNDÁRNE, KUMULATÍVNE, SYNERGICKÉ, KRÁTKODOBÉ, DOČASNÉ, DLHODOBÉ A TRVALÉ) PODĽA STUPŇA ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE

C.III.1 Vplyvy na obyvateľstvo - počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činností pre dotknuté obce (napr. podľa názorových stanovísk a pripomienok dotknutých obcí, sociologického prieskumu medzi obyvateľmi dotknutých obcí), iné vplyvy.

Hlavným cieľom územného plánu obce je zabezpečiť vyvážený trvalo udržateľný hospodársky a sociálny rozvoj obce s dlhodobým programom postupného naplňovania zámerov a deficitov obce a vytvárania podmienok pre plnohodnotné uspokojovanie životných potrieb jej obyvateľov i obyvateľov.

Rozbor predpokladaného demografického vývoja pri postupnom naplňovaní rozvojových zámerov predmetného územného plánu vid' kapitolu C.II.9.

Koncept ÚPN O prináša riešenia v oblasti rozvoja bývania, výroby a rekreácie. V súvislosti s rozvojom týchto území aj nadväzná riešenia dopravy, technickej infraštruktúry a občianskej vybavenosti a ekostabilizačné opatrenia, ktoré prinášajú skvalitnenie sociálnych, ekonomických a ekologických podmienok.

Zároveň sú implementované návrhy MÚSES (bol spracovaný v predstihu a slúži ako územnoplánovací podklad) a ďalšie ekostabilizačné opatrenia, ktoré z vyššie uvedeného hľadiska so sebou prinášajú celý rad pozitívnych riešení na skvalitnenie ekonomických, sociálnych a ekologických podmienok pre dotknuté obyvateľstvo. Koncept ÚPN nenavrhuje žiadne plochy (napr. plochy výroby), ktoré by narúšali kvalitu životného prostredia obyvateľov obce.

V procese pripomienkovania a hodnotenia ÚPN O budú preverené a eliminované prípadné negatíva riešenia a tieto bude možné odstrániť, prípadne minimalizovať.

Z hľadiska vplyvov na obyvateľstvo a zdravie je výhodnejší variant I., pretože rozvojové územie bloku B13N je územím dlhodobo pripravovanom pre túto funkciu a lepšie nadväzuje na jestvujúcu štruktúru obce a daností územia. Vie poskytnúť jednak plochy pre bývanie, ale hlavne plochy občianskej vybavenosti, pre ktoré jestvujúce reálne zastavané územie nepostačuje. Zároveň riešenie umožňuje primeraný sociálny a ekonomický rast obce pri zabezpečení komfortu obyvateľstva a ponechaní charakteru vidieckeho osídlenia. Variant I. predpokladá nižšie zaťaženie životného prostredia a teda aj menšie zdravotné riziko na zdravie ľudí.

C.III.2 Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery.

Územný plán obce nemá vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery. Pri zakladaní stavieb musí byť zohľadnený prirodzený geologický podklad. Oba varianty sú rovnocenné.

C.III.3 Vplyvy na klimatické pomery.

Realizácia stavieb a činností v zmysle návrhu územného plánu obce nebude mať negatívny vplyv na klimatické pomery. Pri dodržaní záväzných regulatívov (hlavne realizáciou návrhov MÚSES prevzatých do riešenia ÚPN O), ako aj ďalšími ekostabilizačnými opatreniami sa stanú mikroklimatické pomery priaznivejšími.

C.III.3.1 Porovnanie variantov

Oba varianty sú rovnocenné.

C.III.4 Vplyvy na ovzdušie (napr. množstvo a koncentrácia emisií a imisií).

Z hľadiska ochrany ovzdušia na území Trenčianskeho kraja sa nachádza zóna Trenčiansky kraj, v ktorej územie mesta Trenčín bolo zaradené do oblasti riadenia kvality ovzdušia (pre, PM_{10}), t. j. do oblasti vyžadujúcej si osobitnú ochranu, podľa § 9 zákona o ovzduší. Pre územie mesta Trenčín bol v roku 2004 vypracovaný Integrovaný program na zlepšenie kvality ovzdušia (pre znečisťujúcu látku PM_{10} - suspendované častice).

Na monitorovacej stanici SHMÚ v Trenčíne, kde sú monitorované základné znečisťujúce látky a prízemný ozón, nebolo v roku 2005 zaznamenané prekročenie limitných hodnôt ZL okrem PM_{10} . K celkovému znečisteniu PM_{10} prispievajú hlavné lokálne zdroje ako sú predovšetkým doprava, domáce kúreniská na tuhé palivá, suspenzia a resuspenzia častíc z nedostatočného čistenia komunikácií, prach miestnych stavenísk a skládok, veterná erózia nespevnených povrchov a taktiež malé a stredné priemyselné zdroje bez náležitej odlučovacej techniky. Od roku 2004 bol zaznamenaný významnejší pokles emisií SO_2 a mierny pokles emisií emisiách NO_2 , oproti tomu v tomto období je sledovaný výraznejší nárast emisií CO.

Veľké zdroje znečisťovania ovzdušia (VZZO).

Podľa podkladov Okresného úradu Trenčín Odboru starostlivosti o životné prostredie oddelenia štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja štátnej správy ochrany ovzdušia a prevencie závažných priemyselných havárií sa v katastri obce Trenčianska Turná veľký zdroj znečisťovania ovzdušia nenachádza. Podľa webstránky Obvodného úradu ŽP Trenčín, Stále pracovisko Bánovce nad Bebravou (<http://www.bn.ouzp.sk/ovzdusie.html>) sa nachádza v území nachádza takýto zdroj:

Poľnohospodárske družstvo Trenčianska Turná – chov hovädzieho dobytku. Keďže v poskytnutých materiáloch Okresného úradu Trenčín je toto uvedené medzi strednými zdrojmi, je zrejme táto informácia už neaktuálna.

Stredné zdroje znečisťovania ovzdušia.

Do tejto kategórie sú zaradené zdroje podľa dosahovaného energetického výkonu (0,3 MW- 50 MW) a technologické zdroje, ktoré sú zaradené do kategórie stredných zdrojov na základe prevádzkovej činnosti v zmysle zákona o ochrane ovzdušia. V obci Trenčianska Turná sa nachádzajú tieto stredné zdroje znečistenia ovzdušia:

ASKO - NÁBYTOK, spol. s r.o.	Plynové nástrešné vzduchotechnické jednotky
ASKO - NÁBYTOK, spol. s r.o.	Dieselaagregát Scania
Eni Slovensko, spol. s r.o.	Čerpacia stanica PHM Trenčianska Turná
Obec Trenčianska Turná	Plynová kotolňa
Poľnohospodárske družstvo Trenčianska Turná	Chov ošípaných Hámre
Poľnohospodárske družstvo Trenčianska Turná	Plynová kotolňa
Poľnohospodárske družstvo Trenčianska Turná	Chov hovädzieho dobytku
Poľnohospodárske družstvo Trenčianska Turná	Chov ošípaných Tr. Turná
Základná škola s materskou školou Samuela Timona	Plynová kotolňa ZŠ a MŠ

Malé zdroje znečisťovania ovzdušia.

Na území je evidovaných a platiacich cca 30 malých zdrojov znečisťovania ovzdušia, sú to poväčšine prevádzky a zariadenia, ktoré využívajú energetický zdroj s výkonom menším ako 0,3 MW na vykurovanie a pri svojej prevádzkovej činnosti.

Líniovým zdrojom znečisťovania ovzdušia je existujúca cestná doprava, a to na frekventovanej ceste E I/50 a ceste II/507, a s tým súvisiace koncentrácie prízemného ozónu, NO_x a zvýšený prašný spád. Jestvujúce dopravné komunikácie svojím vplyvom okrem prírodných ekosystémov značne ohrozujú aj obytné prostredie (intravilán) miestne komunikácie, prechádzajúce cez katastrálne územie obce. V tejto oblasti sa kumulujú negatívne vplyvy dopravy, výroby a bývania. V jej dôsledku dochádza k veľkému znečisťovaniu ovzdušia oxidmi dusíka, oxidom uhoľnatým, uhľovodíkmi ako aj k veľkej sekundárnej prašnosti. Dopravná komunikácia má vplyv nielen na prírodné ekosystémy ale do značnej miery ohrozuje aj obytné prostredie (intravilán). Ako negatívny jav môžeme uvažovať aj navrhovanú rýchlostnú cestu R2.

Celá obec Trenčianska Turná je plynofikovaná a tým sa do značnej miery znížil negatívny vplyv na kvalitu ovzdušia z lokálnych kúrenísk. Určitý negatívny vplyv môže mať zvyšujúci sa podiel domácností vykurovaných drevom, nakoľko obyvatelia z ekonomických dôvodov aj v plynofikovaných obciach volia kombinované vykurovanie plynom a drevom.

C.III.4.1 Porovnanie variantov

V oblasti ochrany ovzdušia a hlukových pomerov možno konštatovať, že variant I. je vhodnejší:

- rozvojové územia bývania budú menej atakované dopravou, keďže táto bude realizovaním nadradenej dopravnej siete v polohe vzdialenejšej od obytnej zóny. V tejto súvislosti sú oba varianty rovnocenné
- variant I. predpokladá menšie územie výrobnnej zóny (avšak ešte postačujúce pre rozvoj obce) a tým aj menší predpoklad zdrojov znečistenia ovzdušia a zaťaženia ťažkou dopravou.

C.III.5 Vplyvy na vodné pomery (napr. kvalitu, režimy, odtokové pomery, zásoby).

C.III.5.1 Zásobovanie pitnou vodou

V súčasnosti je obec zásobovaná z verejného vodovodu Štvrtok nad Váhom – Selec, v správe Trenčianskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Vodné zdroje, využívané na zásobovanie obce pitnou vodou, ako aj ich ochranné pásma, sa nachádzajú mimo katastra obce. Trenčianska vodárenská spoločnosť a.s. v rámci investičnej akcie (Rozšírenie vodovodu a kanalizácie) plánuje dobudovať vodovodnú sieť v obci.

Časť Hámre je napojená na vodný zdroj HUK.

Trenčianska Turná bude naďalej zásobovaná zo skupinového vodovodu Trenčín a vodojemu Trenčianske Stankovce o obsahu 2 x 250 m³, s maximálnou hydrostatickou hladinou na kóte 258,0 a s kótou dna 253,0 m.n.m. Časť obce Hámre je zásobovaná potrubím DN 100, ktoré je napojené na prívod DN 175 z prameňa HUK.

Vzhľadom na navrhovaný rozvoj žiadajú Trenčianske vodárne a kanalizácie a.s. spracovať nové hydrotechnické posúdenie, ktoré bude rešpektovať nové rozvojové územia každej obce (nové ÚPN jednotlivých obcí), ktorá je zásobovaná zo skupinového vodovodu a zapracovať ako súčasť plánovaného rozvoja a jeho zabezpečenia z hľadiska infraštruktúry. Nakoľko systém zásobovania obce je prepojený s vodovodným systémom okolitých obcí (Trenčianske Stankovce, Veľké Bierovce, Opatovce a Selec) pitnou vodou ako aj systém odvádzania splaškových vôd (doplnený o obec Mníchova Lehota) je vzájomne prepojený, budú údaje z posúdenia a zhodnotenia celej zásobovanej lokality z hľadiska bilancie potrieb vody a akumulácie vodárenských zariadení a ČOV bude záväzný pre všetky dotknuté obce.

Minerálne vody

V katastri obce Trenčianska Turná sa nachádzajú pramene minerálnych vôd lokálneho významu:

Veľká kyslá

sa nachádza asi 3 km juhovýchodne od obce, v hone Lipník. Prameň je upravený drevenými fošňami a je chránený drevenou búdkou. Odborné miesto je kryté prístreškom, je tu osadená ručná pumpa. Minerálna voda sa využíva miestnymi občanmi, je porovnateľná s minerálkami v obchodnej sieti.

Prameň nad Veľkou kyslou

Prameň sa nachádza asi 3 km juhovýchodne od obce, v hone Lipník, asi 200 m od prameňa Veľká kyslá. Prameň je upravený, obložený drevenou guľatinou, chránený drevenou búdkou, na ktorej bola osadená ručná pumpa, ktorá bola zničená. V súčasnosti je odber možný načretím. Okolie je neupravené, lavičky zhnité a polámané. Minerálna voda sa využíva miestnymi občanmi.

Prameň pod Olšinou

Prameň sa nachádza asi 3,5 km juhovýchodne od obce, v hone Breziny na začiatku eróznej ryhy pod svahom. Prameň nie je upravený, zanáša sa hlinou a opadaným lístím. Odber načretím. Minerálna voda sa nevyužíva.

Malá kyslá

sa nachádza asi 3,5 km juhovýchodne od obce, v hone Breziny v svahu eróznej ryhy. Prameň je upravený, vystužený drevenými fošňami, chránený plechovou búdkou. Odber načretím. Minerálna voda sa využíva turistami a lesnými robotníkmi.

C.III.5.2 Porovnanie variantov

Realizáciou rozvojových zámerov v oboch variantoch konceptu riešenia neovplyvní výrazne hydrologické a hydrogeologické pomery dotknutého územia. Z hľadiska spotreby vody ako aj množstva odpadových vôd je výhodnejší variant I., pretože je predpoklad, že výrobné prevádzky budú potrebovať okrem pitnej vody, vody na hygienické potreby aj vodu technologickú. S tým súvisí aj množstvo a kvalita odpadových vôd.

Negatívny zásah do hydrologických a hydrogeologických pomerov v riešenom území sa nepredpokladá.

C.III.5.3 Ochrana pred povodňami

Obec má vypracovaný Povodňový plán záchranných prác obce Trenčianska Turná, spracovaný v októbri 2010, ktorý definuje stupne povodňovej aktivity, povodňové záchranné práce a spôsob ich zabezpečenia a riadenia. Vodné toky pretekajúce cez obec, ktoré tento dokument zahŕňa sú:

Názov vodného toku	Lokalita	Správca vodného toku
Turniansky potok	Preteká cez celú obec v smere od Hámrov do Veľkých Bieroviec	Slovenský vodohospodársky podnik š.p. Odštepny závod Piešťany
Hukov potok	V lokalite Kosmatina a vlieva sa do Turnianskeho potoka	

V čase nebezpečenstva vzniku povodne a počas nej je predmetom opatrení na ochranu pred povodňami hlavne:

- opatrenia na ochranu pred prielomovou vlnou:
  - ochrana hrádzí proti vlnobitiu, priesakom, erozívnym vplyvom, výverom a proti preliatiu koruny hrádze,
  - vykonávanie mimoriadnych manipulácií na vodných stavbách,
  - ochrana korýt a brehov vodných tokov proti ich narúšaniu a poškodzovaniu.
- opatrenia na ochranu pred nepriaznivými hydrometeorologickými podmienkami:
  - narúšanie ľadových celín a zátarasov,
  - uzavieranie prietrží hrádzí,
  - odvádzanie vôd zo zaplaveného územia,
  - budovanie druhotných ochranných povodňových línií,
  - odstraňovanie prekážok znemožňujúcich plynulý odtok vôd.

C.III.5.4 Kritické úseky vodných tokov v obci sú nasledovné:

Turniansky potok:

1. Most na Hámroch pri r. dome č. 885
2. Most pod STK Prekop
3. Vylievanie z koryta na predĺžení ulice Oslobodenia pod Mostom
4. Lávka cez potok ulica Oslobodenia pri rod. dome č. 156
5. Vlievanie Hukovho potoka spod ulice Bánovská
6. Lávka cez potok ulica Oslobodenia pri Hostinci u Ježíka
7. Lávka cez potok ulica Oslobodenia pri Kostole
8. Most v strede obce ulica Beckovská, Trenčianska
9. Most ulica 9. Líp

Hukov potok

10. Most na Hornom Majeri
5. Most pod ulicou Bánovská a vlievanie do Turnianskeho potoka

Podľa §6, ods.(1) zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami sa vypracuje mapa povodňového rizika pre každú geografickú oblasť, v ktorej existuje potenciálne významné povodňové riziko alebo v ktorej možno predpokladať, že je pravdepodobný výskyt povodňového rizika. Takáto mapa pre kataster obce Trenčianska Turná nebola dosiaľ publikovaná.

Územný plán zhodnocuje slabé a silné stránky územia z hľadiska výskytu plôch s narušenou vodozadržnou schopnosťou a možných príčin vzniku povodňovej situácie. V celom katastrálnom území sa odporúča riešiť protipovodňovú ochranu preventívnymi opatreniami na spomalenie odtoku vody z povodia a zníženie povrchového odtoku vo vhodných lokalitách na lesnej a poľnohospodárskej pôde (protierózne oševné postupy, zasakovacie pásy, revitalizačné opatrenia na lesných cestách, vodozadržné plochy, záchytné a odvodňovacie rigoly a pod.) a opatreniami, ktoré znižujú maximálny prietok povodne, ako je údržba, oprava, rekonštrukcia vodných stavieb. Toto je premietnuté aj do záväznej časti územného plánu.

Správcom na vodných tokoch je Slovenský vodohospodársky podnik. V súvislosti s vodným hospodárstvom bola v roku 2005 vypracovaná štúdia s názvom *Riešenie vodohospodárskych problémov v okolí vodných tokov Soblahovský, Hukov, Lavičkový a Turniansky*. V ňom boli -

ako riešenie záchytu dažďových a prívalových vôd navrhnuté hydraulické objekty - poldre. V k. ú. Trenčianska Turná (na Turnianskom potoku) boli navrhnuté tri, a to:

- Turná 1: polder by mal riešiť odvedenie dažďových vôd z poľnohospodárskych plôch v južnej časti obce zachytávajúc prívalové vody z povodia o ploche cca 30 ha.
- Turná 2: polder by mal riešiť odvedenie dažďových vôd z poľnohospodárskych plôch v južnej časti obce zachytávajúc prívalové vody z povodia o ploche cca 29 ha a zároveň prepúšťané vody z poldra č. 1.
- Turná 3: $V = 30\,000\text{ m}^3$, plocha zátopy = 1,5 ha

Tieto poldre územný plán rešpektuje, vzhľadom ku konkrétnemu situovaniu cesty R2 však odporúča štúdiu aktualizovať a oba tieto zámery skoordinať (ide najmä o polder Turná 2)

Územný plán obce Trenčianska Turná zahŕňa nasledovné opatrenia na zníženie rizika povodní:

- zahŕňa zámer, ktorým sa realizuje polder (Soblahov 1) na Hukovom potoku v katastri obce Soblahov s presahom do katastra Trenčianskej Turnej, označený v dokumentácii ako D05N
- zahŕňa zámer na vodné nádrže na Sedličanskom potoku, ktoré boli navrhnuté v lokalite Poteky už v pôvodnom územnom pláne (lokalita D02N)
- navrhuje úpravu Turnianskeho potoka v úseku označenom v dokumentácii ako D04N. Tento zámer je podporený aj stanoviskom správcu vodných tokov, ktorý vo svojom stanovisku počas prípravných prác uvádza, že v rámci rozvojového programu investícií správcu tokov uvažuje s investičnou akciou „Trenčianska Turná - úprava Turnianskeho potoka“, a preto akúkoľvek investorskú činnosť v dotyku s uvedenými tokmi požaduje správca toku vopred prerokovať a odsúhlasiť s ich organizáciou. Jedná sa o viacročný program a realizácia jednotlivých akcií závisí od zabezpečenia finančných zdrojov na ich realizáciu.

Územný plán obce rešpektuje ustanovenia zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami. Rozvojové plochy sú rozmiestnené tak, aby neboli ohrozené vznikom povodní a aby nedošlo k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a povrchových technických diel na nich,

Stavby protipovodňovej ochrany sú zaradené v územnoplánovacej dokumentácii medzi verejnoprospešné stavby.

Rozvojové plochy navrhované predmetným územným plánom nie sú lokalizované v predpokladanom inundačnom území a na ostatných uvedených plochách ohrozených povodňami.

Jestvujúce ohrozené územia je potrebné na základe vyššie uvedených znalostí územia ochrániť konkrétnymi technickými riešeniami stanovenými samostatnou dokumentáciou.

C.III.5.5 Porovnanie variantov

Oba varianty sú z hľadiska povodňového ohrozenia a povodňového rizika rovnocenné

C.III.6 Vplyvy na pôdu (napr. spôsob využívania, kontaminácia, pôdna erózia).

Realizácia rozvojových lokalít navrhovaných koncepciou riešenia nebude mať vplyv na kontamináciu pôdy ani fyzikálne degradačné procesy ako je veterná erózia a kompakcia pôdy. Naopak navrhuje konkrétne pôdoochranné návrhy a opatrenia na zlepšenie súčasného stavu.

C.III.6.1 Porovnanie variantov

Oba varianty sú z hľadiska rozsahu záberov poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely rovnocenné.

- vo variante I. je navrhovaný záber v bloku B13N pre účely bývania v rozsahu 8,3507 ha 3. a 4. skupiny BPEJ.
- vo variante II. je navrhovaný záber v bloku B13N pre účely bývania a bloku P08N pre účely výroby spolu tiež 8,3507 ha 3. a 4. skupiny BPEJ.

C.III.7 Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy (napr. chránené, vzácne, ohrozené druhy a ich biotopy, migračné koridory živočíchov, zdravotný stav vegetácie a živočíšstva atď.).

Stav fauny, flóry a ich biotopov vid'. kapitolu C.II.6.

V oboch variantoch riešenia koncepcie riešenia možno predpokladať vplyvy najmä na biotopy poľnohospodárskej krajiny. V navrhovaných rozvojových územiach dôjde k zmene vegetačného krytu a tým aj k zmene živočíšstva. Rozdiely v tejto oblasti hodnotenia oboch variantov nie sú. Nedochádza k rozdielu ani v rozsahu dotknutého územia, pretože je v oboch variantoch rovnaké.

C.III.8 Vplyvy na krajinu - štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny.

Realizáciou návrhov územného plánu dôjde k zmene priestorového usporiadania a funkčného využívania územia. Tento rozvoj nadväzuje na súčasnú sídelnú štruktúru. Uvedené zmeny sú potrebné, pretože pokrývajú potreby obce v oblastiach, ktoré sú v súčasnosti deficitné. Funkčné zmeny sa týkajú hlavne poľnohospodárskej krajiny na miestach, kde sa v súčasnosti nachádza poľnohospodárska pôda (bol na ňu vydaný predbežný súhlas so záberom pôdy už v predošlom doteraz platnom územnom pláne).

Záväznými regulatívmi územný plán usmerňuje rozvoj územia tak, aby vplyv na krajinu a jej estetické vnímanie nemalo negatívny vplyv. Obmedzením výšky a formy zástavby je predpoklad zachovania tradičnej mierky vidieckej štruktúry a zástavby.

Oba varianty riešia územie s rešpektom k využívaniu krajiny a k jej charakteristickému architektonicko – urbanistickému rázu.

C.III.9 Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma [napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti], na územný systém ekologickej stability.

C.III.9.1 Chránené územia

V zmysle zákona č. 543/ 2002 Z. o ochrane prírody a krajiny z na riešenom území platí stupeň ochrany č.1 - všeobecná ochrana prírody, nenachádzajú sa tu žiadne vyhlásené územia s vyšším stupňom ochrany.

V záujmovom území sa nenachádzajú žiadne územia navrhované na územnú ochranu, nevyskytujú sa tu žiadne navrhované územia európskeho významu ani navrhované chránené vtáčie územia.

C.III.9.2 Druhovú ochranu

Druhovú ochranu rastlín a živočíchov je úzko spätá s územnou ochranou a naopak. Podľa Zákona NR SR č. 543/ 2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a vyhlášky MŽP SR č. 492/ 2006 Z. z., prílohy č. 6 k vyhláške č. 24/ 2003 Z. z.- Zoznam chránených rastlín, chránených živočíchov a prioritných druhov, ktorou sa určujú chránené druhy rastlín, prioritné druhy rastlín a ich spoločenská hodnota a podľa Zoznamu ohrozených druhov boli v riešenom území zaznamenané niektoré chránené druhy stavovcov národného, európskeho významu a ohrozené druhy. Vid' kapitolu C.II.8.

C.III.9.3 Ochrana drevín

Chránené stromy

V záujmovom území katastrálneho územia obce sa nenachádzajú dreviny chránené v zmysle zákona 543/ 2002 Z. z.

Všeobecná ochrana drevín

Je ustanovená v štvrtej hlave zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/ 2002 (§ 46- 49).

Takmer všetky existujúce aj novo realizované prvky MÚSES budú priamo podliehať ochrane drevín. Obec a ostatní vlastníci budú preto povinní vykonávať starostlivosť o tieto dreviny a zabezpečiť ich ochranu, čo je v súlade s princípmi ochrany prírody a krajiny.

Ochrana sa vzťahuje na všetky dreviny rastúce mimo les (NDV – podľa kapitoly), ktoré je zakázané bez súhlasu príslušného orgánu ochrany drevín (obecný úrad) rúbať, alebo inak poškodzovať.

C.III.9.4 Prvky územného systému ekologickej stability

Z nadregionálneho a regionálneho hľadiska sa riešeného územia dotýkajú dve nadradené dokumentácie ÚSES:

Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability - GNÚSES

(schválený uznesením vlády SR č. 319 z 27. 4. 1992). Aktualizovaný bol v 2001 rámci spracovania Koncepcie územného rozvoja Slovenska (KURS 2001). V riešenom území sa podľa týchto dokumentácií nenachádzajú žiadne biocentrá a biokoridory nadregionálneho významu.

Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Trenčín - RÚSES

bol spracovaný v roku 1993. V riešenom území bolo vymedzené: regionálne biocentrum Považský Inovec RBc 40 zasahujúce do južnej časti katastra, z neho (mimo riešené územie) vychádza nadregionálny biokoridor smerujúci na nadregionálne biocentrum Žihľavník-Baske.

Miestny územný systém ekologickej stability

Miestny územný systém ekologickej stability k. ú. Trenčianska Turná - Hámre pre účely projektu pozemkových úprav bol spracovaný Slovenskou agentúrou životného prostredia, Centrom starostlivosti o mestské životné prostredie, Dolný val 20, Žilina (hlavný riešiteľ Ing. Lucia Lamošová), v júni 2008. Táto dokumentácia navrhuje vytvorenie funkčnej kostry MÚSES z miestnych prvkov, žiadne prvky nie sú navrhnuté na legislatívnu ochranu.

Prvky kostry MÚSES

Prvky navrhovanej kostry tvoria nasledovné jestvujúce:

- Biocentrá
  - Biokoridory
  - Interakčné prvky
    - Interakčné prvky existujúce plošné - plochy nelesnej drevinovej vegetácie na trávnych porastoch
- Miestny územný systém ekologickej stability navrhuje ďalšie interakčné prvky, ktoré sú v územnom pláne obce rešpektované
- Interakčné prvky navrhované líniové - aleje
  - interakčné prvky navrhované plošné
- Ostatné navrhované ekostabilizačné prvky
- Podrobnejšie viď kapitolu C.II.8.4.

Vodné zdroje

Do riešeného územia nezasahuje žiadna chránená vodohospodárska oblasť.

Prírodné zdroje minerálnych stolových vôd

V k. ú sa nachádzajú viaceré minerálne pramene:

- Prameň „Kyselka pod olšinou TE- 57
- Prameň „Malá kyslá“ v Brezinách TE-58
- Prameň „Veľká kyslá“ TE-59
- Prameň „Nad veľkou kyslou“ TE-60

Uvedené minerálne pramene nemajú vyhlásené ochranné pásma.

Peší a cykloturizmus je regulovaný vyznačenými trasami, ktoré neatakujú ekologický hodnotné územia a prvky nachádzajúce sa na riešenom území.

Rozvojové plchy navrhované predmetným územným plánom na bývanie, občiansku vybavenosť, sociálnu infraštruktúru, rekreáciu a výrobu sú riešené mimo území biocentier, biokoridorov a v súlade s jestvujúcimi a navrhovanými interakčnými prvkami MÚSES.

Z hľadiska vplyvu na chránené územia a ochranné pásma navrhované riešenia predmetného územného plánu nemajú vo variante I. ani variante II. vplyv na sledované javy tejto kapitoly.

C.III.10 Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská.

V katastrálnom území Trenčianska Turná a Hámre nie sú v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR evidované objekty vyhlásené za kultúrnu pamiatku.

Hoci v katastrálnom území Trenčianskej Turnej a Hámrov nie sú evidované archeologické lokality zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, je pravdepodobné narušenie už známych a odkrytie nových archeologických lokalít, načo bude potrebné prihliadať v jednotlivých stavebných etapách realizácie a uplatňovania územného plánu v praxi.

Z toho dôvodu podmienkou pre vydanie územného a stavebného povolenia pre jednotlivé akcie bude vyjadrenie Krajského pamiatkového úradu Trenčín, v oprávnených prípadoch s požiadavkou na zabezpečenie archeologického výskumu.

Podrobnejšie viď kapitolu C.II.10.

Ochranu kultúrneho dedičstva zabezpečiť:

- rešpektovaním zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu,
- rešpektovať pamätihodnosti obce, ktoré budú zahrnuté v zozname pamätihodností obce v zmysle §14 zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu
- rešpektovať a chrániť územia s pôvodnou urbanistickou štruktúrou,
- rešpektovať a chrániť historicky a kultúrne hodnotné solitéry
- rešpektovať a chrániť archeologické náleziská v zmysle zákona NR SR č. 49/2002 Z. z.
- rešpektovať § 40 odsek 2 a 3 pamiatkového zákona a § 127 zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku.

Z hľadiska vplyvu riešenia predmetného územného plánu pri dodržaní regulatívov územného rozvoja zakotvených v záväznej časti územného plánu nebudú mať vplyv na archeologické náleziská, kultúrne a historické pamiatky vrátane kultúrneho a spoločenského života obce. Naopak územný plán v dôsledku realizovania navrhovaných zámer vytvára lepšie podmienky i pre rozvoj komunitného života obce.

Oba varianty riešenia predmetného územného plánu sú v podstate rovnocenné. Možno variant I. poskytuje lepší rozvoj kultúrno – spoločenského života v obci, pretože vyčleňuje väčšie územie pre etablovanie občianskej vybavenosti a lepšie prepája časť Hámre s časťou Trenčianska Turná.

C.III.11 Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality.

V katastri obce nie je známy výskyt paleontologických nálezísk alebo významných geologických lokalít.

C.III.12 Iné vplyvy.

Iné vplyvy navrhovaného strategického dokumentu Konceptu územného plánu obce Trenčianska Turná neboli identifikované.

C.III.13 Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi.

Koncept územného plánu Trenčianska Turná je spracovaný v súlade s ustanoveniami zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.

Boli rešpektované právne predpisy týkajúce sa predmetného strategického dokumentu v oblasti ochrany a prírody a krajiny, životného prostredia a zdravia ľudí.

Na základe posudzovania v predošlých kapitolách a ich komplexného vyhodnotenia vyplýva, že navrhované riešenia predmetného územného plánu nemá podstatné vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľov, ale naopak navrhovanými opatreniami a regulatívmi sa stanovujú podmienky pre zlepšenie s pozitívnym vplyvom.

Hlavným cieľom územnoplánovacej dokumentácie je určiť zásady pre komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, vytvoriť rámec pre vecnú a časovú koordináciu činnosti ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi udržateľného rozvoja.

C.IV NAVRHOVANÉ OPATRENIA NA PREVENCIU, ELIMINÁCIU, MINIMALIZÁCIU A KOMPENZÁCIU VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE

Z posúdenia vplyvov oboch variantov Konceptu ÚPN O Trenčianska Turná nevyplývajú žiadne negatívne vplyvy na životné prostredie a zdravie ľudí. V záväznej časti predmetného posudzovaného KR ÚPN O sú stanovené regulatívy rozvoja územia, stanovené prípustné, doplnkové a neprípustné funkcie na jednotlivých rozvojových i jestvujúcich blokoch.

V KR ÚPN O Trenčianska Turná sú zapracované ekostabilizačné opatrenia na zlepšenie životného prostredia a ekologickej stability, ktoré vyplynuli z MÚSESu k.ú. Trenčianska Turná - Hámre a krajinnoekologického plánu, ktorého podkladom bol vyššie uvedený územnoplánovací podklad.

C.IV.1 Návrhy ekostabilizačných opatrení navrhovaných MÚSESom zapracované do KR ÚPN O Trenčianska Turná.**C.IV.1.1 Návrh ekostabilizačných opatrení z hľadiska zachovania krajinného obrazu a krajinného rázu.**

- vytvárať podmienky pre oživenie poľnohospodárskych aktivít využiteľných aj z hľadiska rozvoja agroturistiky (malokapacitný chov oviec, a kôz, obhospodarovanie lúk a pasienkov),
- zachovávať charakteristické znaky regionálnych a lokálnych špecifík, krajinný svojráz, originalitu a neopakovateľnosť,
- zabezpečiť harmonického vývoja obce v súlade s jej minulosťou.

C.IV.1.2 Všeobecné návrhy ekostabilizačných opatrení z hľadiska ochrany rastlínstva.

- regulovať výstavbu a iné ľudské aktivity, ktoré by mohli narušiť významné biotopy a biotopy s výskytom ohrozených druhov rastlín (napr. odvodňovanie mokradí, používanie chemických látok),
- udržať čo najvyššiu biodiverzitu, ktorá vyplýva zo zachovania čo najväčšej rozmanitosti biotopov, zachovanie prirodzených kosienkových a pasienkových lúčnych fytocenóz ich údržbou a obhospodarovaním (kosenie, pasenie),
- odstraňovať nálety drevín a tým zabrániť zarastaniu lúčnych biotopov ,
- zachovávať prirodzené lesné porasty s prirodzeným drevinovým zložením,
- v prípade výsadby lesných kultúr zabezpečiť, aby sa štruktúra a druhové zloženie blížilo pôvodnému lesu
- zabezpečiť ochranu brehových porastov,
- podporovať tradičné formy hospodárenia v území,
- obmedziť, alebo úplne vylúčiť používanie chemických prostriedkov a pesticídov v blízkosti zamokrených plôch a vodných tokov,
- zachovanie a zabezpečenie manažmentu mokraďových lokalít v území,
- vytváranie podmienok pre rozširovanie a stabilizáciu mokraďových spoločenstiev,
- zabrániť rozširovaniu expanzívnych druhov rastlín a rozširovaniu invázných druhov rastlín v území,
- zaviesť pravidelný monitoring genofondovo významných lokalít.

C.IV.1.3 Všeobecné návrhy ekostabilizačných opatrení z hľadiska ochrany živočíšstva

- zabezpečenie celoročnej ochrany niektorých druhov, ktoré si to vyžadujú, vrátane územnej ochrany hniezdnych a potravných biotopov, pri každej legislatívnej zmene v oblasti druhovej ochrany (zákon o ochrane prírody a krajiny, zákon CITES, poľovní zákon, príslušné vyhlášky a pod.),

- zabezpečenie propagačno-výchovných aktivít za účelom šírenia osvetu u rôznych cieľových skupín,
- vylúčiť akékoľvek vypaľovanie trávnych porastov, medzí, pasienkov a pod.,
- v lesnom hospodárstve uplatňovať postupy čo najmenej zasahujúce do tokov,
- zachovať v území aspoň súčasný stav ekosystému vodných tokov,
- odstrániť potenciálne zdroje znečistenia tokov (skládky, nezabezpečené poľné hnojiská),
- kosenie lúk realizovať v období po vyvedení a osamostatnení mláďat, pri mechanizovanom kosení väčších plôch postupovať zásadne od stredu záhona k jeho okraju (ochrana zveri), tradičné obhospodarovanie lúčnych porastov,
- pre ochranu zoocenóz v lesných komplexoch je dôležité najmä vytvárať a udržať rôznorodé a rôznoveké lesné porasty, využívať pri obnove porastov prirodzené zmladenie a dodržiavať ďalšie navrhované opatrenia na stabilizáciu a ochranu lesných porastov,
- pri rekonštrukciách budov v intraviláne vykonať opatrenia, aby nedošlo k úhynu netopierov a hniezdiacich vtákov,
- v záujme ochrany vtákov zaletujúcich sem za potravou, napr. oboch druhov orlov, je potrebné zabezpečiť všetky línie elektrického vedenia s vysokým napätím ošetriť buď zábranami proti dosadaniu vtákov, alebo ešte lepšie nahradiť súčasné konzoly novými so závesnými izolátormi a nosičmi vedenia.

C.IV.1.4 Návrh legislatívnej ochrany

V záujmovom území nenavrhujeme žiadne prvky MÚSES na legislatívnu ochranu.

C.IV.2 Návrhy ekostabilizačných opatrení zapracovaných do KR ÚPN O Trenčianska Turná.

Prehľad navrhovaných opatrení ÚPN O na minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie:

Pôdoochranné návrhy

Z hľadiska ochrany a využívania poľnohospodárskej krajiny je v územnom pláne odporúčané:

- rešpektovať ustanovenia zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy
- rešpektovať nariadenie vlády SR č.58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy a prílohu č.2 k nariadeniu - Zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v príslušnom katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ)
- obrábanie pôdy realizovať s ohľadom na reliéf a sklonitosť, preferovať využitie poľnohospodárskej pôdy ako TTP,
- zamedziť sukcesii a zarastaniu lúk a v maximálnej miere uplatňovať tradičné obhospodarovanie lúčnych porastov (kosenie, pasenie),
- zachovanie poľnohospodárskej výroby je dôležité z hľadiska zachovania poľnohospodárskej krajiny, z dôvodu zachovania typického krajinného rázu a existujúcej biodiverzity druhov,
- zabránenie sústredenému odtoku vody,
- realizovať rozdeľovanie dĺžky svahov prostredníctvom NDV, kedy sa vytvára mozaikovitý ráz poľnohospodárskej krajiny. Cieľom prerušenia dĺžky svahu je zamedzenie plošnej erózie na poľnohospodárskych pozemkoch.
- nevyužívať chránené pôdy na iné účely, ako bola vyhradená, t. j. iba na poľnohospodárske účely,
- posilnenie stability pôdy výsadbou drevín či výsevom tráv,
- ochranu vodných a mokraďových biotopov realizovať v súčinnosti so zatrávňovaním poľnohospodárskej pôdy a nelesnou drevinovou vegetáciou,

- priestorové usporiadanie pôdnych celkov orných pôd riešiť pásovou formou v smere vrstevníc s protieróznym účinkom,
- z hľadiska kvalitatívnej ochrany poľnohospodárskej pôdy zostáva trvalou úlohou monitoring a ochrana pôdy pred vstupom cudzorodých látok, dekontaminácia a zvýšenie úrodnosti pôdy najmä organickým hnojením a vápnením

Pri návrhu nových rozvojových plôch v extraviláne boli minimalizované nové zábery poľnohospodárskej pôdy a rešpektovaná zákonná ochrana pôd najlepších bonít uvedených v zozname najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastri. Použitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely je podrobne definované v kapitole B.p. KR ÚPN O Trenčianska Turná.

Návrhy opatrení z hľadiska ochrany a využívania lesných porastov

V rámci ochrany a racionálneho využívania lesných porastov je potrebné:

- rešpektovať a dodržiavať zákon č.326/2005 Z. z. o lesoch
- obnovu lesa vykonávať v súlade s lesohospodárskymi plánmi,
- lesnú dopravnú sieť využívať prioritne pre obhospodarovanie a zveľaďovanie lesov v súlade s obmedzením deštrukcie lesnej pôdy,
- postupne obnovovať porasty s neprirodzeným druhovým zložením, uplatňovať druhy porastov stanovištne vhodné
- používať biologické metódy potlačania hospodárskych škodcov.

Uplatňovaním a rešpektovaním príslušných zákonov, vyhlášok týkajúcich sa stupňa ochrany a lesného zákona bude zabezpečená aj starostlivosť o dôležitú zložku životného prostredia akou sú lesy.

K záberom lesnej pôdy z dôvodu riešenia územného plánu obce Trenčianska Turná nedochádza.

Návrhy opatrení z hľadiska ochrany nelesnej stromovej a krovínnej vegetácie

- zvýšiť pestrosť krajinných prvkov,
- na mimolesnej pôde vytvoriť prechodný pás extenzívne využívaný (najlepšie pasený, alebo s časťami pasenými a časťami kosenými), tvorený trvalými trávnatými porastami s pestrým zastúpením foriem nelesnej stromovej a krovínnej vegetácie (medze, líniové porasty, remízky, solitéry, porasty krovín), pričom podiel drevín by sa mal smerom k okraju lesa zvyšovať a mal by prispieť k zvýšeniu jeho členitosti,
- realizovať výsadbu a obnovu líniových výsadiieb a aj ovocných alejí)
- realizovať výsadbu a obnovu ovocných sádov

Ekostabilizačné opatrenia v oblasti ochrany a tvorby ÚSES

Hydroekologické návrhy

- podporovať všetky ekologicky prijateľné opatrenia, vedúce k zadržaniu vody v území, zlepšeniu stavu ekosystémov vodných tokov a ich okolia.
- v krajine hospodáriť tak, aby sa predchádzalo príčinám potenciálnych povodní, ktorými sú okrem vysokých zrážkových úhrnov najmä chyby v podobe zástavby nivy a rýchleho odtoku vody z krajiny. Opatrenia zamerať na:
  - spomalenie, zadržanie, alebo zvýšenie retencie vody, k čomu možno využiť rôzne možnosti:
    - zmena hospodárenia na poľnohospodárskych plochách (zlepšenie fyzikálnych vlastností pôd,
    - zmena spôsobu hospodárenia a zastúpenia plodín a kultúr),
    - zmena krajinných štruktúr smerom k pestrejším a subtílnejším,
    - rozbitie veľkých celkov a vytvorenie retenčných mikroštruktúr (rozdelenie pozemkov, striedanie plodín, medze, remízky, zasakovacie priekopy),
    - obnova alebo budovanie malých retenčných plôch (mokrade, malé poldre v údolniciach, malé nádrže a rybníky),

- riadená inundácia do vybraných lokalít v územných nivách,
- znovupredĺženie už upravených korýt riek.
- dodržiavať ochranné pásma vodných tokov, V zmysle ust. § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách platia nasledovné ochranné pásma:
  - pozdĺž vodohospodársky významného vodného toku Turniansky potok v šírke 10 m od brehovej čiary
  - min. 5 m od brehovej čiary ostatných vodných tokov obojstranne.
- udržiavať a revitalizovať brehové porasty v súlade s podmienkami stanovenými v ochranných pásmach vodných tokov

Navrhované opatrenia v oblasti odpadov

- predchádzať vzniku odpadov vhodnou propagáciou a osvetou
- uprednostňovať materiálne zhodnocovanie odpadov pred ich zneškodňovaním
- podporovať aktivity zamerané na zhodnocovanie odpadu
- zvýšiť podiel separovaného zberu
- odstraňovať staré záťaže, nepovolené skládky odpadov a zabrániť ich opätovnému vytváraniu

C.IV.3 Špecifické požiadavky

Zo stanovísk doručených k oznámeniu vyplynula potreba v správe o hodnotení strategického dokumentu podrobnejšie rozpracovať nasledovné okruhy otázok súvisiacich s navrhovaným strategickým dokumentom:

- Pri príprave správy o hodnotení strategického dokumentu a samotného strategického dokumentu brať do úvahy všetky pripomienky, ktoré boli zaslané k oznámeniu.
  - *Splnené, pripomienky zaslané k oznámeniu o strategickom dokumente ÚPN O Trenčianska Turná boli zapracované do KR ÚPN O a do správy o hodnotení predmetného strategického dokumentu v časti a rozsahu uvedených v nasledovných bodoch tejto kapitoly:*
- Nové vetvy verejného vodovodu a verejnej kanalizácie sú vodnými stavbami v zmysle § 52 vodného zákona, na povolenie ktorých je príslušný Okresný úrad Trenčín, odbor starostlivosti o životné prostredie - oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, ako špeciálny stavebný úrad. K vydaniu vodoprávneho povolenia na vodné stavby je potrebné predložiť osobitnú žiadosť s náležitosťami podľa § 8 vyhlášky č. 453/2000 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.
  - *Splnené, uvedené v kapitole B.1.5 smernej časti a v kapitole E.d.2 záväznej časti ÚPN O Trenčianska Turná, uvedené vyplýva aj z platných právnych predpisov a ďalších postupov*
- K uskutočneniu stavieb vo vodách a na pobrežných pozemkoch, ktoré nevyžadujú vodoprávne povolenie, je potrebný súhlas orgánu štátnej vodnej správy podľa § 27 ods. 1 písm. a) vodného zákona na základe osobitnej žiadosti a stanoviska správcu vodného toku.
  - *Splnené, uvedené v kapitole B.i.7 a B.J.4 v smernej a kapitole E.f.9 v záväznej časti ÚPN O Trenčianska Turná,*
- Pri zaobchádzaní so škodlivými látkami počas realizácií stavieb, bude stavebník rešpektovať ustanovenia § 39 vodného zákona a vyhlášky číslo 100/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní s nebezpečnými látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd.
  - *Splnené, uvedené v kapitole B.i.7 v smernej a kapitole E.h.6 v záväznej časti ÚPN O Trenčianska Turná,*
- Pri plánovaní jednotlivých investičných akcií bude stavebník rešpektovať ustanovenia zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami.

- *Splnené, uvedené v kapitole B.J.4.2 v smernej a kapitole E.f.9 v záväznej časti ÚPN O Trenčianska Turná,*
- V kapitole: Vzťah k iným strategickým dokumentom vychádzať i z platných ÚPD okolitých (dotknutých) obcí a taktiež uvádzať niektoré technické parametre a údaje, napr. výmera riešeného územia, výmera zastavaného územia, počet obyvateľov v riešenom území.
- *Splnené v rozsahu pre riešenie ÚPN O, uvedené v kapitole B.b) a B.d) v smernej časti, kapitole E.a.1 v záväznej časti a vo výkrese č.1 ÚPN O Trenčianska Turná,*
- Pri príprave správy o hodnotení strategického dokumentu a samotného strategického dokumentu brať do úvahy skutočnosť, že na území obce sa vyskytujú miestne pramene minerálnych vôd, vyhlásené výhradné ložisko tehliarskych ílov a prieskumné územie termálnych vôd.
- *Splnené, uvedené v kapitole B.m.2.1.4, B.n) v smernej, kapitole E.e) v záväznej časti a grafickej časti vo výkrese č.2 a 5 ÚPN O Trenčianska Turná,*
- Rešpektovať stanovisko Krajského pamiatkového úradu Trenčín č. KPÚTN-2014/12843-2/43763/LAC zo dňa 08.07.2014.
- *Splnené, uvedené v kapitole B.k.1 v smernej a kapitole E.e) v záväznej časti ÚPN O Trenčianska Turná,*
- Rešpektovať stanovisko MŽP SR, odboru štátnej geologickej správy Bratislava č. 3517/2014-7.3, 35429/2014 zo dňa 22.07.2014.
- *Splnené, uvedené v kapitole B.n) v smernej, kapitole E.h) v záväznej časti a vo výkrese č.2 a č.5 ÚPN O Trenčianska Turná,*
- Po vypracovaní územného plánu požiadať o stanovisko podľa § 26 ods. 3 písm. r) zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v platnom znení.
- *Akceptované, v procese prerokovania konceptu riešenia i návrhu ÚPN O bude oslovený OÚ Trenčín odbor starostlivosti o ŽP, referát ochrany ovzdušia*
- Pri spracovaní predmetnej dokumentácie pre územný plán obce dodržať § 15 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov.
- *Splnené, uvedené v kapitole B.n) v smernej a kapitole E.e.2) v záväznej časti ÚPN O Trenčianska Turná,*
- Rešpektovať stanovisko Okresného úradu Trenčín, odboru cestnej dopravy a pozemných komunikácií č. OU-TN-OCDPK-2014/018051-002 zo dňa 14.07.2014.
- *Splnené, uvedené v kapitole B.l) v smernej časti, kapitole E.d.1) v záväznej časti a vo výkrese č.3 ÚPN O Trenčianska Turná,*
- Rešpektovať podmienky vyjadrenia Dopravného úradu SR, divízie civilného letectva, zn. 10845/2014/ROP-002-P/16348 zo dňa 20.06.2014, ktoré sú uvedené v prílohe stanoviska č. 12057/2014/ROP-002/19936 zo dňa 14.07.2014.
- *Splnené, uvedené v kapitole B.i.8.1 v smernej časti a kapitole E.h.7 v záväznej časti, vo výkrese č.2, č.3 a schéme záväzných častí ÚPN O Trenčianska Turná*
- Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy zosúladiť s novelou zákona z. č. 57/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa z. č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane poľnohospodárskej pôdy“) a uvádzať konkrétne kódy BPEJ, vrátane zastavaného územia (údaje poskytne Výskumný ústav pôdoznavectva a ochrany pôdy).V ďalšom procese spracovania požiadať Okresný úrad Trenčín, odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva o stanovisko a následne súhlas podľa § 13 zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy k záberom poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske použitie.
- *Splnené, uvedené v kapitole B.p) v smernej časti a vo výkrese č.6 ÚPN O Trenčianska Turná,*
- Písomne vyhodnotiť splnenie alebo nesplnenie (v danom prípade zdôvodniť prečo nie) všetkých stanovísk k oznámeniu.

- *Splnené, predmetná kapitola je požadovaným vyhodnotením zapracovania vyššie uvedených pripomienok a požiadaviek, ktoré boli zaslané k oznámeniu o strategickom dokumente ÚPN O Trenčianska Turná.*

C.V POROVNANIE VARIANTOV ZOHľadňujúcich CIELE A GEOGRAFICKÝ ROZMER STRATEGICKÉHO DOKUMENTU VRÁTANE POROVNANIA S NULOVÝM VARIANTOM

C.V.1 Nulový variant

Nulový variant by znamenal nevypracovávať predmetný ÚPN O Trenčianska Turná. Ostal by v platnosti :

- Územný plán sídelného útvaru Trenčianska Turná, schválený dňa 26.05.1993, uznesením OZ č. 87/1993 v znení nasledovných zmien a doplnkov:
  - Doplnok č.1 k ÚPN SÚ obce Trenčianska Turná (spracovateľ Ing. arch. Ján Kvasnica a kol.) schválený dňa 26.07.2008, uznesením OZ č. 122/2008.

Z pôvodného územného plánu a jeho doplnku č.1 vyplývajú záväzné regulatívy a verejnoprospešné stavby, z ktorých niektoré už boli zrealizované, niektoré pretrvávajú.

Dôvodom na obstaranie Územného plánu obce Trenčianska Turná sú najmä:

- zmenené územno-technické, hospodárske a sociálne predpoklady, na ktorých základe bola navrhnutá koncepcia predchádzajúceho územného plánu sídelného útvaru pre Obec Trenčianska Turná schválený dňa 26.05.1993, uznesením OZ č. 87/1993, a nasledovných zmien a doplnkov:
  - Doplnok č.1 ÚPN-SÚ Trenčianska Turná schválený dňa 26.07.2008, uznesením OZ č. 122/2008. Záväzná časť bola vyhlásená VZN č. 3/2008. VZN nadobudlo právoplatnosť dňa 26.08.2008
- Zosúladenie rozvoja obce so záväznými podmienkami rozvoja regiónu Trenčiansky samosprávny kraj v zmysle schváleného Územného plánu veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Trenčianskeho kraja, schváleného 14.04.1998, uznesením vlády SR č.284/1998, ktorého záväzná časť je vyhlásená Nariadením vlády SR č. 149/1998 Z. z., uverejnenom v Zbierke zákonov, čiastka 54 z roku 1998 a jeho zmenami a doplnkami:
  - č. 1/2004 (ZaD č.1/2004 ÚPN VÚC TK). Tento dokument bol schválený Zastupiteľstvom TSK uznesením č.259/2004 dňa 23.6.2004. Všeobecne záväzné nariadenie TSK č.7/2004, ktorým sa vyhlásili Zmeny a doplnky č. 1/2004 záväznej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, bolo schválené Zastupiteľstvom TSK uznesením č. 260/2004 zo dňa 23.6.2004.
  - č. 2 územného plánu veľkého územného celku Trenčianskeho kraja (ZaD č.2 ÚPN VÚC TK). Tento dokument bol schválený Zastupiteľstvom TSK uznesením č. 297/2011, dňa 26.10.2011, záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením TSK č.8/2011.
- zabezpečenie optimálnych zásad vecnej a časovej koordinácie stavebnotechnických priestorových a územných aktivít v meste a priľahlej krajine
- vytvorenie platnej a záväznej koncepcnej platformy pre umožnenie využívania hospodárskej pomoci Európskej únie najmä pri realizácii rozvojových programov.

C.V.2 Porovnanie variantov KR ÚPN O Trenčianska Turná.

Koncept riešenia ÚPN M je spracovaný vo dvoch variantoch.

C.V.2.1 Variant I.

Vo variante I. je variovaná návrhová plocha tvorená blokom B13N (lokalita Veľké Zajarčie) a výhľadová plocha blokom P07V (lokalita Malé Zajarčie).

V pôvodnom územnom pláne sídelného útvaru bola lokalita Veľké Zajarčie vyčlenená ako rezerva pre rozvoj bývania, v územnom pláne VÚC Trenčianskeho kraja je vedená ako výhľadová lokalita pre rozvoj bývania.

Územný plán obce vo variante I. navrhuje toto územie v návrhovom období ako obytné územie blok B13N, do ktorého je umiestnená vo východnej strane funkcia bývania prepojená na rovnakú funkciu v časti Zajarčie - Santovci. V západnej časti lokality sú potom plochy s prevahou občianskej vybavenosti, ktoré v južnej časti lokality prechádzajú do plôch polyfunkčných, striedajúcich bývanie a vybavenosť. Plochy vybavenosti budú použité najmä na

saturovanie potrieb základnej vybavenosti vyplývajúcej z nárastu počtu obyvateľov, je tu však aj priestor pre vyššiu vybavenosť. Bývanie sústredené do južnej časti územia vytvára predpoklady vytvorenia aj viacbytovej málopodlažnej výstavby v zeleni, ktorá bude priestorovo prepojená na zeleň pozdĺž Turnianskeho potoka.

Rozdielnosť oproti variantu II. je v dôraze na funkciu bývania a hlavne vo vytvorení plôch pokrývajúcich potreby základnej občianskej vybavenosti, ktoré vyplynú z predpokladaného nárastu počtu obyvateľov a to v kontakte a prelínaní s obytným územím v rámci bloku B13N.

Výhľadová plocha výroby v lokalite Malé Zajarčie blok P07V je rozlohou vymedzená menšia než v lokalite II.

C.V.2.2 Variant II.

Vo variante II. je variovaná návrhová plocha Veľkého Zajarčia rozdelená na 2 návrhové časti: P08N a B13N. Plocha výroby vo výhlade P07V v Malom Zajarčí je väčšia v porovnaní s variantom I.

V pôvodnom územnom pláne sídelného útvaru bola táto lokalita vyčlenená ako rezerva pre rozvoj bývania, v územnom pláne VÚC Trenčianskeho kraja je vedená ako výhľadová lokalita pre rozvoj bývania.

Územný plán obce vo variante II. navrhuje v severnej časti lokality Veľké Zajarčie plochy výroby (blok P08N), v južnej časti lokality vybavenosť (blok B13N).

Výhľadová plocha výroby v lokalite Malé Zajarčie blok P07V je rozlohou väčšia než v lokalite I.

Rozdielnosť oproti variantu I. je v dôraze na rozvoj plôch výroby v bloku P08N, vrátane väčšej rezervnej plochy v severnej časti územia (blok P07V). V južnej časti (blok B13N) sú hlavne plochy pokrývajúce potreby základnej vybavenosti, ktoré vyplynú z predpokladaného nárastu počtu obyvateľov.

Záver

Nulový variant by znamenal nespracovanie novej územnoplánovacej dokumentácie, ktorá by reagovala na súčasné potreby obce a jej záujmového územia.

Obidva navrhované varianty predmetného KR ÚPN O majú rozvojový charakter. Líšia sa funkčným využitím návrhovej rozvojovej lokality Veľké Zajarčie a Malé Zajarčie.

Z posúdenia variantov riešenia vyplýva nasledovné:

- v súvislosti s geologickými a geomorfologickými pomermi, nerastnými surovinami, geodynamickými javmi sú oba varianty rovnocenné,
- na klimatické pomery a prírodné zdroje oba varianty nemajú vplyv,
- z hľadiska kvality ovzdušia a zaťaženia hlukom je výhodnejší variant I.,
- z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy a jej záberov na nepoľnohospodárske účely sú varianty rovnocenné,
- z hľadiska ochrany prírody a životného prostredia je vhodnejší variant I.
- z hľadiska vplyvov na obyvateľstvo a jeho zdravie sa u variantu I. predpokladá nižšie riziko poškodenia životného prostredia a tým aj menšie zdravotné riziko pre obyvateľov,
- z hľadiska dopravy a technickej infraštruktúry je variant I. vhodnejší (menší nárast dopravy, prípadne nárokov na média a vodu súvisiacich s výrobou)
- z hľadiska vplyvov na krajinu je variant I. vhodnejší (bývanie a občianska vybavenosť s veľkým podielom verejnej a súkromnej zelene v nadväznosti ne kontaktný vodný tok v porovnaní s plochami výroby je vhodnejšie funkčné využitie územia).

Na základe uvedeného variant I. predstavuje optimálnejšie riešenie. Z pohľadu vplyvov návrhu riešenia na životné prostredie možno zaradiť posudzovaný rozvoj, ktorý je zameraný predovšetkým na rozvoj bývania a príslušnej infraštruktúry, za rozvoj aktivít bez výrazných negatívnych vplyvov na obytné prostredie, okolitú krajinu a tým aj menšie zdravotné dopady na obyvateľstvo.

C.VI METÓDY POUŽITÉ V PROCESE HODNOTENIA VPLYVOV ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE A SPÔSOB A ZDROJE ZÍSKAVANIA ÚDAJOV O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA

Proces hodnotenia vychádzal metodicky predovšetkým zo zákona 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov. Koncept riešenia ÚPN O Trenčianska Turná vychádza z komplexných prieskumov a rozborov, MÚSESu – k.ú. Trenčianska Turná – Hámre (územnoplánovací podklad), krajinnoekologického plánu a zadania, ktoré analyzovali stav životného prostredia a problematiku ochrany prírody a tvorby krajiny.

Pri hodnotení vplyvov územnoplánovacej dokumentácie boli použité všeobecne známe publikované informácie o území.

V procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie sa použili ako hlavné východiskové materiály a zdroje informácií:

Druh dokumentu, záväznosť pre ÚPN-O	Názov dokumentácie Spracoval, schválil, vyhlásil /dátum
ÚPD – regiónu záväzná	ÚPN-VÚC Trenčianskeho kraja Schválený Vládou SR 14.04.1998, uzn.č.284/98 Záväzná časť vyhlásená Nariadením vlády SR č.149/98 Z.z.
ÚPD - regiónu záväzná	Zmeny a doplnky č.1/2004 ÚPN-VÚC Trenčianskeho kraja Schválené Zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho kraja 23.06.2004, uzn.č.259/2004
ÚPD - regiónu záväzná	Zmeny a doplnky č.2 ÚPN-VÚC Trenčianskeho kraja Schválené Zastupiteľstvom TSK uznesením č.297/2011 dňa 26.10.2011. VZN TSK č.8/2011, ktorým sa vyhlásili záväzné časti Zmien a doplnkov č.2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja bolo vyhlásené Zastupiteľstvom TSK dňa 26.10.2011
ostatné podklady –ÚSES smerná	MÚSES – k.ú. Trenčianska Turná – Hámre SAŽP Dolný Val 20, 01206 Žilina, r.2008
ostatné podklady záväzná	Povodňový plán záchranných prác obce Trenčianska Turná 28. október 2010
ostatné podklady záväzná	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) Trenčianska Turná, schválený VZN č. 5/2007 dňa 14.12.2007
ostatné podklady záväzná	Program odpadového hospodárstva na roky 2011-2015 Združenie obcí Mikroregiónu INOVEC schválené OkÚ Trenčín, Odb. starostlivosti o ŽP, Odd. OP a vybraných zložiek ŽP rozhodnutím č.j. OU-TN-OSZP3-2014/009143 – 002TME, zo dňa 14.05.2014
knižná publikácia informatívna	Atlas krajiny Slovenskej republiky Vydavateľ: MŽP SR Bratislava a Slovenská agentúra ŽP Banská Bystrica Spracovateľ: ESPRIT spol.s.r.o. Banská Štiavnica, rok 2002
ÚPD obce – ÚPN-SÚ smerná	Územný plán sídelného útvaru Trenčianska Turná (ÚPN-SÚ) schválený dňa 26.05.1993, uznesením OZ č. 87/1993
ÚPD obce – ZaD č.1 ÚPN-SÚ smerná	Doplnok č.1 ÚPN-SÚ Trenčianska Turná schválený dňa 26.07.2008, uznesením OZ č. 122/2008. Záväzná časť bola vyhlásená VZN č. 3/2008. VZN nadobudlo právoplatnosť dňa 26.08.2008
ŠÚ informatívna	Sčítanie ľudu, domov a bytov z roku 2011 Štatistický úrad SR
ostatné podklady smerná	Súpis pamiatok na Slovensku Slovenský ústav pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody, Obzor Bratislava 1967
ŠÚ	register pozemkov po pozemkových úpravách

Druh dokumentu, záväznosť pre ÚPN-O	Názov dokumentácie Spracoval, schválil, vyhlásil / dátum
smerná	v rozsahu extravilánu obce
mapový podklad	Mapy pozemkových úprav - polohopis v digitálnej forme
ostatné podklady	Jestvujúce inžinierske siete v digitálnej forme, poskytnuté obcou
DÚR záväzná	Rýchlostná cesta R2 Križovatka D1 - Mníchova lehota vypracoval ALFA 04 a.s., Jašíkova 6, 82103 Bratislava, 02.2011
ÚR záväzná	Územné rozhodnutie o umiestnení líniovej stavby, „Rýchlostná cesta R2 Križovatka D1 – Mníchova Lehota“ vydané Obvodným úradom Trenčín, Odb. VBP dňa 31.05.2013
ostatné podklady - Št smerná	Riešenie vodohospodárskych problémov v okolí vodných tokov Soblahovský, Hukov, Lavičkový a Turniansky

Vysvetlivky:

ÚPD	Územnoplánovacia dokumentácia
ÚPN VÚC	Územný plán veľkého územného celku
ÚPN-SÚ	Územný plán sídelného útvaru
ZaD	Zmeny a doplnky
ÚSES	Územný systém ekologickej stability
MÚSES	Miestny územný systém ekologickej stability
ÚPP	Územnoplánovací podklad
UŠ	Urbanistická štúdia
ŠÚ	Štatistické údaje
DÚR	Dokumentácia pre územné rozhodnutie
ÚR	Územné rozhodnutie
SP	Stavebné povolenie
Št	Štúdia

C.VII NEDOSTATKY A NEURČITOSTI V POZNATKOCH, KTORÉ SA VYSKYTLI PRI VYPRACÚVANÍ SPRÁVY O HODNOTENÍ

Samotný územný plán nemá priamy vplyv na životné prostredie, nakoľko ide o plánovací dokument a jeho riešenie vychádza z princípov trvalo udržateľného rozvoja obce.

Neurčitosti v poznatkoch pri vypracúvaní správy môžu vyplývať z faktu, že posudzovanie vplyvu na životné prostredie je predprojektovou etapou, v ktorej sa overujú limity územia z hľadiska rôznych záujmov a návrhy aktivít definovaných v územnoplánovacej dokumentácii nie sú určené bližšími kvantitatívnymi ukazovateľmi resp. parametrami.

Uvedené neurčitosti a nedostatky nie sú zásadného charakteru.

Ďalšie precizovanie sa samozrejme očakáva z prerokovania návrhu a doladovania jednotlivých stanovísk.

C.VIII VŠEOBECNE ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

Koncept riešenia Územného plánu obce Trenčianska Turná vychádza z odborných poznatkov a analýz, ktoré boli vypracované podľa ustanovení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a v súčasnosti platných vykonávacích predpisov k uvedenému zákonu.

Pri spracovaní územného plánu boli rešpektované časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, ktorý bol:

- schválený 14.04.1998, uznesením vlády SR č.284/1998, ktorého záväzná časť je vyhlásená Nariadením vlády SR č. 149/1998 Z. z., uverejnenom v Zbierke zákonov, čiastka 54 z roku 1998 a jeho zmenami a doplnkami:
- č. 1/2004 (ZaD č.1/2004 ÚPN VÚC TK). Tento dokument bol schválený Zastupiteľstvom TSK uznesením č.259/2004 dňa 23.6.2004. Všeobecne záväzné nariadenie TSK č.7/2004, ktorým sa vyhlásili Zmeny a doplnky č. 1/2004 záväznej

časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, bolo schválené Zastupiteľstvom TSK uznesením č. 260/2004 zo dňa 23.6.2004.

- č. 2 územného plánu veľkého územného celku Trenčianskeho kraja (ZaD č.2 ÚPN VÚC TK). Tento dokument bol schválený Zastupiteľstvom TSK uznesením č. 297/2011, dňa 26.10.2011, záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením TSK č.8/2011.

Záverom konštatujeme, že KR ÚPN O Trenčianska Turná vo variante I. predstavuje vhodný rozvojový dokument v dlhodobom horizonte, umožňuje primeraný rozvoj v oblasti bývania, občianskej vybavenosti, rozvojom zamestnanosti a rekreácie a príslušnej dopravnej a technickej vybavenosti. Neprináša žiadne návrhy, ktoré by neúmerne zhoršovali životné prostredie, poškodzovali prírodu a krajinu a negatívne vplývali na zdravie ľudí. Riešenie prináša územné predpoklady pre skvalitnenie životného prostredia, revitalizáciu prírodného prostredia a tvarovanie krajiny so zvýšením ekologickej stability.

Na základe komplexného vyhodnotenia očakávaných vplyvov ÚPN O odporúčame preferovať variant I.

C.IX ZOZNAM RIEŠITEĽOV A ORGANIZÁCIÍ, KTORÉ SA NA VYPRACOVANÍ SPRÁVY O HODNOTENÍ PODIEĽALI, ICH PODPIS (PEČIATKA)

Ing. arch. Anna Pernecká, Architektonický ateliér BP
 autorizovaný architekt SKA č.2011 AA
 telefón: 033 7628810, e-mail: aabp@aabp.sk

C.X ZOZNAM DOPLŇUJÚCICH ANALYTICKÝCH SPRÁV A ŠTÚDIÍ, KTORÉ SÚ K DISPOZÍCII U NAVRHOVATEĽA A KTORÉ BOLI PODKLADOM NA VYPRACOVANIE SPRÁVY O HODNOTENÍ

Druh dokumentu, záväznosť pre ÚPN-O	Názov dokumentácie Spracoval, schválil, vyhlásil /dátum
ostatné podklady –ÚSES smerná	MÚSES – k.ú. Trenčianska Turná – Hámre SAŽP Dolný Val 20, 01206 Žilina, r.2008
ostatné podklady záväzná	Povodňový plán záchranných prác obce Trenčianska Turná 28. október 2010
ostatné podklady záväzná	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) Trenčianska Turná, schválený VZN č. 5/2007 dňa 14.12.2007
ostatné podklady záväzná	Program odpadového hospodárstva na roky 2011-2015 Združenie obcí Mikroregiónu INOVEC schválené OkÚ Trenčín, Odb. starostlivosti o ŽP, Odd. OP a vybraných zložiek ŽP rozhodnutím č.j. OU-TN-OSZP3-2014/009143 – 002TME, zo dňa 14.05.2014
ÚPD obce – ÚPN-SÚ smerná	Územný plán sídelného útvaru Trenčianska Turná (ÚPN-SÚ) schválený dňa 26.05.1993, uznesením OZ č. 87/1993
ÚPD obce – ZaD č.1 ÚPN-SÚ smerná	Doplnok č.1 ÚPN-SÚ Trenčianska Turná schválený dňa 26.07.2008, uznesením OZ č. 122/2008. Záväzná časť bola vyhlásená VZN č. 3/2008. VZN nadobudlo právoplatnosť dňa 26.08.2008
ŠÚ smerná	register pozemkov po pozemkových úpravách v rozsahu extravilánu obce
mapový podklad	Mapy pozemkových úprav - polohopis v digitálnej forme
ostatné podklady	Jestvujúce inžinierske siete v digitálnej forme, poskytnuté obcou
ŠÚ smerná	štatistické údaje o občianskej vybavenosti v obci poskytnuté obcou

Druh dokumentu, záväznosť pre ÚPN-O	Názov dokumentácie Spracoval, schválil, vyhlásil /dátum
ostatné podklady - Št smerná	Riešenie vodohospodárskych problémov v okolí vodných tokov Soblahovský, Hukov, Lavičkový a Turniansky

Vysvetlivky:

ÚPD	Územnoplánovacia dokumentácia
ÚPN VÚC	Územný plán veľkého územného celku
ÚPN-SÚ	Územný plán sídelného útvaru
ZaD	Zmeny a doplnky
ÚSES	Územný systém ekologickej stability
MÚSES	Miestny územný systém ekologickej stability
ÚPP	Územnoplánovací podklad
UŠ	Urbanistická štúdia
ŠÚ	Štatistické údaje
DÚR	Dokumentácia pre územné rozhodnutie
ÚR	Územné rozhodnutie
SP	Stavebné povolenie
Št	Štúdia

C.XI DÁTUM A POTVRDENIE SPRÁVNOSTI A ÚPLNOSTI ÚDAJOV PODPISOM (PEČIATKOU) OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

Obec Trenčianska Turná

Ing. Peter Mikula – starosta obce

Dňa 13.06.2015